

صبح جمعه

۱۴۰۰/۵/۱

نگاه به گذشته

آزمون ۱ مرداد ماه ۱۴۰۰ (یازدهم)

دفترچه مشتری

آزمون عمومی و اختصاصی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	
فارسی	۷	۵	۴	۲	
عربی (زبان قرآن)	۷	۵	۳	۲	
دین و زندگی	۷	۶	۵	۳	
زبان انگلیسی	۷	۵	۳	۲	
ریاضی و آمار	۶	۴	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۷	۵	۴	۲	
جامعه‌شناسی	۷	۶	۵	۳	
فلسفه	۷	۶	۴	۲	
روان‌شناسی	۸	۶	۵	۳	

نام و نام خانوادگی: _____ شماره‌نده: _____

تعداد سؤال: ۱۱۰ مدت پاسخ‌گویی: ۱۰۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	فارسی (۲)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اجباری	فارسی (۲) - کتاب زرد	۱۰	۱۱	۲۰	
۳	اجباری	عربی زبان قرآن (۲)	۱۰	۲۱	۳۰	۸
۴	اجباری	دین و زندگی (۲)	۱۰	۳۱	۴۰	۷
۵	اجباری	زبان انگلیسی (۲)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۶	اجباری	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۵
۷	اجباری	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۸	اجباری	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۹	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰
۱۰	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۵
	اجباری	روان‌شناسی - سؤال‌های آشنا	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	

۱۵ دقیقه

فارسی (۲)

ستایش
ادبیات تعلیمی
ادبیات پایداری
(در امواج سند، درس آزاد)
درس ۱ تا ۴
صفحة ۱۰ تا صفحه ۳۷

۱- هر دو معنای مقابل چند واژه، درست آمده است؟

- تشریح: شریعت، طریقت

- نژند: اندوهگین، خشم

- تیره‌رایی: بداندیشی، گمراهی

- مقرون: پیوسته، همراه

- تمکن: توانگری، ثروتمند

- خلیفت: خلیفه، جانشینی

یک (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴)

۲- در ابیات زیر مجموعاً چند غلط املایی وجود دارد؟

(الف) نسیم روزه عفوت نجات اهل طاعت شد

(ب) دادشان چندان ضیاع و باغ و راغ

(ج) ولی کراهیت پادشام دور افکند

(د) خاکساری بود چون اکسیر مسطور از نظر

شرار آتش خشم هلاک اهل عصیان شد

از چپ و از راست از بهر فراغ

که دور باد دل نازنینش از اکراه

این غبار از آستان خانه ما شد بلند

یک (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴)

۳- در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟

(۱) فرض ایزد بگزاریم و به کس بد نکنیم

(۲) چون به داغ قربت من دل نسوزد سنگ را

(۳) یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر

(۴) درویش نمی‌پرسی و ترسم که نباشد

وان چه گویند روا نیست نگویم رواست

خال موزونم که بر رخسار زشت افتاده‌ام

کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی

اندیشه‌آمزش و پروای ثوابت

۴- آرایه‌های مقابل همه ابیات، تماماً درست است؛ به جز ...

(۱) شد از لاله، سوسن برافروخته

(۲) شرح این قصه مگر شمع برآرد به زبان

(۳) حافظ از جور تو حاشا که بگرداند روی

(۴) ای دلبر عیسی نفس ترسای

به هم در شدند آتش و سوخته (ایهام‌تناسب، استعاره)

ورنه پروانه ندارد به سخن پروایی (ایهام، مجاز)

من از آن روز که در بند توام آزادم (تضمین، پارادوکس)

خواهم که به پیش من، تو بی‌ترس آیی (تشبیه، جناس)

۵- با توجه به تحول معنایی فعل‌ها در گذر زمان کدام فعل مشخص شده، معنایی متفاوت دارد؟

(۱) به ملکی دمی زین نشاید خریدن

(۲) گر ز مسجد به خرابات شدم خرده مگیر

(۳) منزل حافظ کنون بارگه پادشاست

(۴) ای دل از عشرت امروز به فردا فکنی

که از دور عمرت بشد رایگان

مجلس وعظ دراز است و زمان خواهد شد

دل بر دلدار رفت جان بر جانانه شد

مایه نقد بقا را که ضمان خواهد شد

۶- رابطه معنایی جفت واژه‌های گزینه ... همگی از نوع «تضمن» است.

(۱) روز و آدینه، زنبورک و توپ جنگی، ارک و دژ

(۲) بحر و صدف، پور و پسر، گل و نرگس

(۳) ستور و اسب، مغز و سر، درع و زره

(۴) دد و شیر، زه و کمان، آهنگ موسیقی و شهناز

۷- در همه گزینه‌ها به جز بیت گزینه ... «فعل مجهول» به کار رفته است.

(۱) وصف نه به اندازه عقل کهن است

(۲) که نعمت‌های پیشین خورده گردد

(۳) در بهار آن سبزه‌ها پیدا شود

(۴) و گر کشته آید به دشت نبرد

کز وصف تو هر چه گفته آمد، سخن است

ز تنگی، جان خلق آزرده گردد

هرچه خورده است این زمین رسوا شود

برآرد ز ما نیز بهرام گرد

۸- مفهوم کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) نتوان به کنه چرخ رسیدن به سعی فکر

(۲) به قدر سعی، صفا یافتند راهروان

(۳) برو سعی کن تا چو گل در بهار

(۴) برو کار می‌کن مگو چیست کار

اندیشه مور و این در و دیوار آینه است

به هردو گام درین راه سر مخار و برو

بخندی به رخساره روزگار

که سرمایه جاودانی است کار

۹- مفهوم کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

(۱) جهان کی‌اش برکت گرد مملکت گردد

(۲) تا که روزی قضای بی برکت

(۳) چه شک که فلک جهان دهدت به یک حرکت

(۴) چرخ از حرکت این برکت یافته است

به سعی اگر حرکت ناید از تو چون پرگار

دادش از کنج انزوا حرکت

قدم بگشا در حرکت بود برکت

از ما حرکت باید و از حق برکت

۱۰- مفهوم کدام گزینه با بیت «کسی نیک بیند به هر دو سرای / که نیکی رساند به خلق خدای» قرابت دقیق‌تری دارد؟

(۱) نیکی کنیم و نیکویی ایرا که در جهان

(۲) جز گرد نکویی مگرد هرگز

(۳) به دو جهان بی‌آزار ماند هر آنک

(۴) ز بسیار نیکی که کردی به نیکی

این هر دو به بود که بود یادگار ما

نیکی است که پاینده در جهان است

ز نیکی به تن بر ستایش تند

ز خلق جهان روز و شب در دعایی

فارسی (۲) - کتاب زرد

۱۱- معنی چند واژه در کمانک مقابل آن درست ذکر شده است؟

(افکار: زخمی)، (چاشتگاه: شب‌گیر)، (خیرخیر: بیهوده)، (ضیعت: روشن)، (سرسام: تورم سر و مغز)، (فراخ: آسودگی)، (محبوب: دستور)، (ندیم: همنشین)، (شراع: خیابان)

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۲- در همه ابیات واژه‌ای یافت می‌شود که «هم‌آوا» دارد؛ به‌جز: ...

(۱) به لب چون برد راح ارغوانی به کوثر داد آب زندگانی

(۲) تو صیدی افکنی بر خاک چالاک نبندی از غرور او را به فتراک

(۳) در او رضوان به منت گشته مزدور ز خاکش برده عطر طره حور

(۴) نگون از کوه سیل از ابر آزار تو گفתי کوه‌کن گرید به کهسار

۱۳- در همه ابیات به استثنای بیت ... آرایه «متناقض‌نما» وجود دارد.

(۱) بی قیمتی ما ز گرانبایگی ماست کاین چرخ فرومایه ندارد ثمن ما

(۲) ره رستگاری در افکنده‌گی است که خورشید جمع از پراکنده‌گی است

(۳) در ره عشق مسلمان نتوان گفت او را که به کفر سر زلفت نبود ایمانش

(۴) آه گاه از دل زداید زنگ و گه زنگ آورد ابر گاه از باد جمع و گه پریشان می‌شود

۱۴- آرایه‌های «حس آمیزی، تلمیح، کنایه و جناس تام» به ترتیب، در کدام ابیات وجود دارد؟

الف - گر چه صد بار غمت خاک مرا داد به باد نیست برخاطر من از تو غباری باری

ب - چشمت به خواب چشم مرا خواب می‌برد زلفت به تاب جان مرا تاب می‌برد

ج - از سر یک دانه گندم در نمی‌آری گذشت وز برای زهت دل باغ رضوان بایدت

د - چنان بر صورت شیرین این دیوانه مفتونم که در خاطر نمی‌گنجد خیال ملک پرویزم

(۱) الف، ج، د (۲) الف، د، ب، ج (۳) د، ج، الف، ب (۴) د، ب، الف، ج

۱۵- در منظومه زیر چند «تشبیه» وجود دارد؟

«مرا هر لفظ فریادی است کز دل می‌کنم بیرون / مرا هر شعر دریایی است لبریز از شراب خون / کجا شهد است این اشکی که در هر دانه لفظ است / مرا این، کاسه

خون است، چنین آسان منوشیدش.»

(۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۱۶- در کدام بیت، حذف فعل وجود ندارد؟

- (۱) گر بر وجود عاشق صادق نهند تیغ
گوید بکش که مال سبیل است و جان فدا
- (۲) تو چه ارمغانی آری که به دوستان فرستی
چه از این به ارمغانی که تو خویشتن بیایی
- (۳) گوش بر ناله بلبل کن و بلبل بگذار
تا نگوید سخن از سعدی شیرازی به
- (۴) هرگز آن دل بنمیرد که تو جانش باشی
نیکبخت آن که تو در هر دو جهانش باشی

۱۷- با توجه به بیت زیر، کدام موارد کاملاً درست است؟

- «گیرند مردم دوستان، نامهربان و مهربان»
الف) در بیت دو «واو» عطف وجود دارد.
- هر روز خاطر با یکی ما خود یکی داریم و بس»
ب) یک مسند در بیت وجود دارد.
- ج) در بیت یک نقش تبعی یافت می‌شود.
د) در بیت یک صفت مبهم به چشم می‌خورد.
- (۱) الف، ب (۲) الف، ج (۳) ب، د (۴) ج، د

۱۸- عبارت «هر عصب و فکر به منبع بی‌شائبه ایمان وصل بود که خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می‌پذیرفت» با مفهوم کدام بیت، متناسب است؟

- (۱) راهی است راه عشق که هیچش کناره نیست
آن جا جز آن که جان بسپارند چاره نیست
- (۲) در طریقت هرچه پیش سالک آید خیر اوست
در صراط مستقیم ای دل کسی گمراه نیست
- (۳) هرگه که دل به عشق دهی خوش دمی بود
در کار خیر حاجت هیچ استخاره نیست
- (۴) هر چه هست از قامت ناساز بی‌اندام ماست
ورنه تشریف تو بر بالای کس کوتاه نیست

۱۹- عبارت «آن چه دارم از حطام دنیا حلال است و کفایت است و به هیچ زیادت حاجتمند نیستم» با کدام بیت تناسب مفهومی دارد؟

- (۱) تو به صورت چه قناعت کنی از صحبت او
رو دگر شو تو به تحقیق که او شد دگری
- (۲) حاجت خود را جز از سلطان مخواه
چون بخواهی یافت از دربان مخواه
- (۳) هیچ دانی کز چه باشد عزت آزادگان
از سر خوان لثیمان دست کوتاه کردن است
- (۴) قناعت می‌کنم با درد چون درمان نمی‌یابم
تحمل می‌کنم با زخم چون مرهم نمی‌بینم

۲۰- مفهوم بیت زیر از همه ابیات دریافت می‌شود؛ به‌جز:

«به آنچه می‌گذرد دل منه که دجله بسی/ پس از خلیفه بخواهد گذشت در بغداد»

- (۱) رهگذار است این جهان یارا بدو در دل میند
دل نبندد هوشیار اندر سرای رهگذر
- (۲) هر آن عاقل که او بندد دل اندر طاعت یزدان
نشاید گر بییوندد دل اندر خدمت سلطان
- (۳) چه دل بندی در این دنیا ایا خاقانی خاکی
که تا بر هم نهی دیده نه این بینی نه آن بینی
- (۴) زمانه گذران بس حقیر و مختصر است
از این زمانه دون برگذر که در گذر است

۸ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۲)

مواظب قیمة

صناعة التلمیح فی الأدب

الفارسی

درسهای ۲ و ۱

صفحة ۱ تا ۳۰

■ عین الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة (۲۱ - ۲۲)

۲۱- «دَع شاتمک مهانا تُرض الرّحمن و تسخط الشیطان و تعاقب عدوک!»:

(۱) دشنام گوی خوارت را رها کن تا خدا را خشنود کنی و شیطان را خشمگین و دشمن خویش را کیفر داده باشی!

(۲) ناسزاگویی خود را خوار، رهایش کن تا خدا خشنود شود و شیطان عصبانی گردد و دشمن تو مجازات شود!

(۳) به ناسزاگویی پست خود اهمیت نده تا خدا خشنود باشد که شیطان خشمگین شود و دشمنت را عذاب بدهی!

(۴) دشنام گویت را خوار، رها کن تا خدا را خشنود و شیطان را خشمگین کنی و دشمن خود را کیفر داده باشی!

۲۲- عین الصّحیح:

(۱) ستنقطع الأشجار لصنع اللّوازم المدرسیّة! : درختان را برای ساخت وسایل مدرسه خواهند برید!

(۲) المدير ما فهم الموضوع الذي حدّث في الصّف! : مدیر موضوعی که در کلاس پیش آمد را نمی فهمید!

(۳) قلت لأُمّی: لا تجلسی الطّفل عند الضیوف! : به مادرم گفتم: بچه نزد مهمان ها نمی نشیند!

(۴) كان الزّارعون یقطعون الأشجار لزرعتهم! : کشاورزان درختان را برای کشاورزیشان می بریدند!

■ اقرأ النّصّ التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة (۲۳ - ۲۷) بما یناسب النّصّ:

«نحن نعيش مُحاطین بالأجهزة الإلكترونيّة؛ إنّنا نجلس أمام التلفزيون أو الكمبيوتر أو الهاتف أو أجهزة الألعاب ساعاتٍ طويلة. من الممكن أن نتعلّم و نبحث عن المعلومات المفيدة في هذه السّاعات. و أمّا علينا أن نراقب الأطفال في هذا المجال أكثر، لتکن نسبة الوقت الذي یقضي الأطفال أمام هذه الأجهزة في الحياة اليومیّة جزءاً صغيراً جداً بجانب الحركة و اللّعب و النّوم و الأكل. يتعلّم الطّفل جميع مهارات الحياة الأساسیّة من خلال التّفاعّل مع الوالدين، فعلى الوالدين أن یخصّصا وقتاً كافياً لأولادهما حتّى لا یجلسوا أمام الأجهزة الإلكترونيّة!»

۲۳- عین الخطأ:

(۱) الأجهزة الإلكترونيّة قد تضرّ أولادنا!

(۲) إن نراقب الطّفل فإنّه ینمو نموّاً متوازناً!

(۳) إنّنا نتعلّم بعض المعلومات المفيدة أمام التلفزيون أو الكمبيوتر!

(۴) من المفید أن یقضي الطّفل معظم وقته أمام الأجهزة الإلكترونيّة!

۲۴- عین الصّحیح حسب النّصّ: إنّ الأطفال ...

(۱) لا يتعلّمون شیئاً إلّا من خلال أقوال الوالدين!

(۲) لا یحبّون الجلوس أمام أجهزة الألعاب الإلكترونيّة!

(۳) الذّین یصادقون وادیهم يتعلّمون مهارات الحياة الأساسیّة!

(۴) الذّین ینامون لساعاتٍ طويلة لیسوا ناجحین في مستقبلهم!

۲۵- عین الموضوع الذي لیس في النّصّ:

(۱) قضاء الوقت مع الأصدقاء!

(۲) کیفیّة تقسیم الوقت للطّفل!

(۴) نموّ الأطفال!

(۳) أجهزة الألعاب الإلكترونيّة!

■ عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٢٤ و ٢٧)

٢٤- «مهارات»:

- (١) جمع سالم للمؤنث (مفردة: مهارة) / مضاف اليه؛ موصوف و صفته: الأساسية
- (٢) اسم - جمع سالم - للمؤنث / موصوف و صفته: جميع؛ و هو مضاف أيضاً
- (٣) جمع مكسر (مفردة: مهار؛ و هو مذكر) / مضاف؛ و «الحياة» مضاف إليه
- (٤) اسم - مؤنث - جمع تكسير أو جمع مكسر / مضاف اليه؛ مضافه: الحياة

٢٧- «نتعلم»:

- (١) فعل - حروفه الأصلية: ع ل م؛ ليس له حرف زائد / فعل و فاعل
- (٢) فعل مضارع - له ثلاثة حروف أصلية؛ وزنه: نتفعل / فعل و الجملة فعلية
- (٣) فعل مضارع - له حرفان أصليان و حرفان زائدان / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
- (٤) مضارع - للمتكم مع الغير - له حرفان زائدان: ت ع / فعل و مع فاعله جملة فعلية

■ عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٢٨ - ٣٠)

٢٨- عَيْنِ مَا فِيهِ اسْمُ الْفَاعِلِ وَ اسْمُ الْمَكَانِ مَعاً:

- (١) يُحِبُّ السِّيَاحُ أَنْ يَشَاهِدُوا الْمَسَاجِدَ الشَّهِيرَةَ فِي سَفَرِهِمْ!
- (٢) قَدْ أَنْشَدَ الشُّعْرَاءُ الْإِيرَانِيِّونَ أَيْبَاتاً مَمْرُوجَةً بِالْعَرَبِيَّةِ!
- (٣) قَامَ مُنْظَمَةُ الْيُونِسْكَو بِإِنْشَاءِ مَسَاكِنَ لِلْفُقَرَاءِ فِي الْبِلَادِ الضَّعِيفِ!
- (٤) تَمَتَّلَى الْمَلَاعِبُ مِنَ الَّذِينَ يُحِبُّونَ كُرَةَ الْقَدَمِ كَثِيراً!

٢٩- عَيْنِ اسْمِ الْمَكَانِ وَ هُوَ مَوْصُوفٌ:

- (١) الْعَالَمُ كَانَ أَصْلُهُ مِنَ الْبِلَادِ الشَّمَالِيَّةِ!
- (٢) نَحْنُ شَاهِدُنَا أَكْبَرَ مَكْتَبَةٍ فِي خَوْزِسْتَانَ!
- (٣) هَذِهِ السَّنَةُ تُطْبَعُ الْكُتُبُ الْمَدْرَسِيَّةُ فِي مَطَابَعِنَا الْحَدِيثَةِ!
- (٤) وَجَدْنَا الْمَكْتَبَةَ مَمْلُوءَةً بِالْكَتُبِ الْعِلْمِيَّةِ بِمَضَامِينٍ مُنْتَوَعَةٍ!

٣٠- عَيْنِ مَا فِيهِ إِسْمَانٌ لِلتَّفْضِيلِ:

- (١) لَمْ يَخْتَرِ زَمِيلِي لِمُسْتَقْبَلِهِ خَيْرَ الطَّرِيقِ وَلَكِنِّي أَعْلَمُ ذَلِكَ!
- (٢) أَذْهَبُ الْآنَ إِلَى أَقْرَبِ مَتَجَرٍ لِأَشْتَرِي سِرْوَالاً أَبْيَضَ!
- (٣) خَيْرُ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا فَحَيِّ عَلَى الْعَمَلِ الْخَيْرِ!
- (٤) إِنَّهُمْ مَا أَحْسَنُوا أَخْلَاقَهُمْ إِلَّا أَكْمَلَهُمْ إِيْمَاناً!

۷ دقیقه

دانش‌آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

دین و زندگی (۲)

هدایت الهی،
تداوم هدایت،
آخرین پیامبر،
معجزه جاویدان
درس ۱ تا ۴
صفحه ۱ تا صفحه ۵۰

۳۱- این بیت مولانا: «از کجا آمده‌ام آمدنم بهر چه بود / به کجا می‌روم آخر ننمایی وطنم» به ترتیب مؤید کدام نیازهای

اساسی انسان است؟

(۱) کشف راه درست زندگی - درک آینده خویش

(۲) شناخت هدف زندگی - درک آینده خویش

(۳) شناخت هدف زندگی - کشف راه درست زندگی

(۴) کشف راه درست زندگی - شناخت هدف زندگی

۳۲- دین‌طلبی غیر اسلامی، کدام فرجام را به دنبال خود می‌آورد و علت آن چیست؟

(۱) «و هوَ فی الآخرة من الخاسرین» - قرآن تنها کتابی است که محتوای آن کاملاً از جانب خداست.

(۲) «و هوَ فی الآخرة من الخاسرین» - اسلام به نیازهای ثابت و متغیر در هر زمان پاسخ می‌دهد.

(۳) «لئلاً یكونَ للناس علی الله حجة» - اسلام به نیازهای ثابت و متغیر در هر زمان پاسخ می‌دهد.

(۴) «لئلاً یكونَ للناس علی الله حجة» - قرآن تنها کتابی است که محتوای آن کاملاً از جانب خداست.

۳۳- از دست دادن عمر نتیجه عدم پاسخ به کدام نیاز برتر است و با کدام آیه ارتباط دارد؟

(۱) شناخت هدف زندگی - «ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعبین ...»

(۲) کشف راه درست زندگی - «ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعبین ...»

(۳) شناخت هدف زندگی - «رسلاً مبشرین و منذرین لئلاً یكونَ للناس علی الله حجة»

(۴) کشف راه درست زندگی - «رسلاً مبشرین و منذرین لئلاً یكونَ للناس علی الله حجة»

۳۴- با مذاقه در آیات قرآن کریم، کدام مورد بیانگر «منع تشکیک اهل باطل» می‌باشد و این پاسخ مؤید چیست؟

(۱) «فلا یتدبرون القرآن و لو کان من عند غیر الله...» - تحدی قرآن

(۲) «فلا یتدبرون القرآن و لو کان من عند غیر الله...» - امی بودن پیامبر

(۳) «و ما کنت تتلوا من قبله من کتاب و لا تخطه بيمينک» - امی بودن پیامبر

(۴) «و ما کنت تتلوا من قبله من کتاب و لا تخطه بيمينک» - تحدی قرآن

۳۵- به چه علتی خداوند متعال یک برنامه کلی به انسان ارزانی داشته است تا آن‌ها را به هدف مشترکی برساند و در این برنامه از انسان چه درخواستی

شده است؟

(۱) توجه به ویژگی‌های مشترک انسان - با اندیشه در خود و جهان هستی به ایمان قلبی دست یابد.

(۲) توجه به ویژگی‌های مشترک انسان - در عرصه عمل تلاشی مضاعف داشته باشد.

(۳) توجه به تفاوت‌ها در برخی خصوصیات انسان - در عرصه عمل تلاشی مضاعف داشته باشد.

(۴) توجه به تفاوت‌ها در برخی خصوصیات انسان - با اندیشه در خود و جهان هستی به ایمان قلبی دست یابد.

۳۶- اولین عامل ختم نبوت کدام است و در مقابل کدام یک از عوامل فرستادن پیامبران متعدد است؟

(۱) حفظ قرآن کریم از تحریف - رشد تدریجی سطح فکر مردم

(۲) حفظ قرآن کریم از تحریف - استمرار و پیوستگی در دعوت

(۳) آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی - استمرار و پیوستگی در دعوت

(۴) آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی - رشد تدریجی سطح فکر مردم

۳۷- این که «تعالیم الهی جزئی از سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم شد» و «دشمنان دین نتوانستند آن را به راحتی کنار بگذارند»، به ترتیب معلول

تحقق چیست؟

(۱) استمرار و پیوستگی در دعوت - رشد تدریجی سطح فکر مردم

(۲) آمادگی بشر برای دریافت برنامه کامل زندگی - رشد تدریجی سطح فکر مردم

(۳) استمرار و پیوستگی در دعوت - استمرار و پیوستگی در دعوت

(۴) حفظ قرآن کریم از تحریف - استمرار و پیوستگی در دعوت

۳۸- راه نزدیک شدن به خدا چیست و نتیجه این که «موجودات جهان، از آن خدایند» کدام است؟

(۱) حرکت به سوی خوبی‌ها - بازگشت همه به سوی خداست.

(۲) حرکت به سوی خوبی‌ها - محبوب نهایی زندگی خداست.

(۳) شناخت روش هدایت خدا - محبوب نهایی زندگی خداست.

(۴) شناخت روش هدایت خدا - بازگشت همه به سوی خداست.

۳۹- «سخن گفتن از موضوعاتی مانند عدالت‌خواهی و معنویت» و «سخن گفتن از موضوعات متنوع به صورت سازگار و هماهنگ» به ترتیب در ارتباط با

کدام یک از شاخصه‌های اعجاز محتوایی است؟

(۱) انسجام درونی در عین نزول تدریجی - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

(۲) انسجام درونی در عین نزول تدریجی - جامعیت و همه‌جانبه بودن

(۳) تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - انسجام درونی در عین نزول تدریجی

(۴) تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - جامعیت و همه‌جانبه بودن

۴۰- به ترتیب هر یک از دو متن زیر به طور مستقیم، به کدام یک از اعجازهای کتاب آسمانی مسلمانان اشاره می‌کند؟

الف) در کتاب قرآن، بیش از ۷۷۰ بار از علم، ۱۸۵ بار از گوش دادن و توجه کردن، ۴۹ بار از عقل، ۱۸ بار از فکر کردن، ۱۳۲ بار از تبیین و دلیل و نیز

دهها کلمه دیگر مانند قلم و کتاب که به تفکر و علم مربوط می‌شوند، نام برده شده است.

ب) قرآن کریم با بیان کرامت زن و تساوی با مرد در انسانیت اعلام کرد: «هرکس از مرد و زن، عمل صالح انجام دهد و اهل ایمان باشد، خداوند به او

حیات پاک و پاکیزه می‌بخشد.»

(۱) تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - انسجام درونی در عین نزول تدریجی

(۲) انسجام درونی در عین نزول تدریجی - ذکر نکات علمی بی‌سابقه

(۳) تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

(۴) انسجام درونی در عین نزول تدریجی - جامعیت و همه‌جانبه بودن

زبان انگلیسی (۲)

۱۰ دقیقہ

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Understanding
People (Get Ready,
Conversation, New
Words and
Expressions, ...,
Grammar)

درس ۱

صفحة ۱۵ تا ۳۳

41- Geologists believe that about two ... years ago, lava dammed up a river in Western Asia and caused a small lake to form.

- 1) millions   2) millions of   3) million of   4) million

42- You probably won't face any problems at Antalya airport, as there ... information desks whose personnel can speak Turkish, English and Russian.

- 1) is little   2) is a little   3) are few   4) are a few

43- The early ... in the Americas left a rich artistic heritage that included pottery, metalwork and painting.

- 1) abilities   2) points   3) societies   4) centuries

44- The companies that went out of ... between 1966 and 1989 were mostly small ones that did not pay enough attention to their employees' needs.

- 1) existence   2) population   3) possibility   4) range

45- Another fact about the U.S. economy is that gas prices ... widely from state to state due to the value-added tax and several other factors.

- 1) communicate   2) vary   3) grow   4) move

46- In my opinion, it's ... impossible to go to college to continue your education when you're looking after a baby.

- 1) frequently   2) absolutely   3) fluently   4) orally

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Hurricanes Eta and Iota have pounded Central America in recent weeks, destroying buildings, flooding cities and towns, leaving ...(47)... of people homeless, and killing almost 300 people. Eta, a Category 4 hurricane, was the strongest storm of the season for the ...(48)... until Iota came along. Iota became the season's only Category 5 hurricane, with winds up to 160 mph (260 kph).

The effects of these storms were greatest in ...(49)... such as Honduras, Nicaragua, and Guatemala, but many other countries in Central and South America were affected. In ...(50)... these places, it will take months, if not years, to rebuild. In Honduras, lots of people are still in emergency shelters, where the risk of the coronavirus spreading is high.

- 47- 1) hundreds thousands   2) hundreds of thousands
3) hundreds, and thousands   4) two hundreds and five thousands
- 48- 1) skills   2) experiences   3) means   4) natives
- 49- 1) regions   2) pyramids   3) continents   4) values
- 50- 1) many   2) some   3) many of   4) much of

ریاضی و آمار (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

آشنایی با منطق و استدلال ریاضی
(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها)
مفصله‌های (۱) و (۲)

۵۱- اگر ارزش $p \Rightarrow q \sim$ نادرست باشد، ارزش گزاره $r \Leftrightarrow \sim(p \wedge q)$ همواره چگونه است؟ (r گزاره‌ای دلخواه است).
(۱) هم‌ارز با r است. (۲) هم‌ارز با $\sim r$ است. (۳) T (۴) F

۵۲- ارزش کدام گزاره، نادرست است؟

(۱) اگر ۱۰۰ مربع کامل باشد، آن‌گاه عدد ۱ عددی اول نیست و برعکس.

(۲) $\frac{1}{4}$ بزرگتر از $\frac{1}{3}$ است و مقدار پارامتر همیشه بزرگتر از مقدار آماره است.

(۳) $(\mathbb{N} \subseteq \mathbb{Z}) \vee (\mathbb{R} \subseteq \mathbb{Z})$

(۴) $(\sqrt{5} < \sqrt{2}) \Rightarrow (\sqrt{3} \in \mathbb{Q})$

۵۳- ارزش چه تعداد از گزاره‌های زیر درست است؟

الف) عدد $\sqrt{7}$ عددی گنگ است یا عدد گویاست.

ب) عدد ۳۱ عددی اول است یا زوج است.

ج) $(-2)^4 = -16$ یا $(-2)^{-3} = -8$

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) صفر

۵۴- اگر گزاره p دلخواه، q درست و r نادرست باشد، ارزش گزاره $(p \wedge r) \Rightarrow (p \Leftrightarrow q)$ با کدام گزاره همواره برابر است؟

(۱) $\sim p$ (۲) همیشه درست (۳) p (۴) همیشه نادرست

۵۵- در کدام گزینه، نقیض گزاره نادرست نوشته شده است؟

(۱) $x + 3y < xy$ ← نقیض $x + 3y \geq xy$ عددی اول است. ← نقیض x عددی اول نیست.

(۲) $x^2 = 2x$ ← نقیض $x \neq 2$ عددی گنگ است. ← نقیض $\sqrt{25}$ عددی گویاست.

(۳) $a < b^2$ اگر و فقط اگر $a < b$

(۴) اگر $5 < 2$ باشد، آنگاه $\sqrt{5} < \sqrt{2}$

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) صفر

۵۷- اگر ارزش گزاره $p \wedge (\sim q \wedge r)$ همواره درست باشد، ارزش گزاره‌های $p \Rightarrow q$ و $r \Leftrightarrow \sim q$ به ترتیب از راست به چپ کدام است؟ (F همواره نادرست - T همواره درست)

(۱) T-T (۲) T-F (۳) F-F (۴) F-T

۵۸- در جدول زیر ارزش ستون $\sim q \Rightarrow (\sim p \vee q)$ کدام است؟

p	q	$(\sim p \vee q) \Rightarrow \sim q$
د	د	
د	ن	
ن	د	

د
د (۲)
ن
ن (۴)
ن
د

ن
د (۱)
ن
د
ن (۳)
د

۵۹- ارزش کدام گزاره زیر همواره درست است؟

(۱) $(\sim p \wedge p) \Leftrightarrow (\sim p \vee p)$

(۲) $(p \vee q) \wedge p \Leftrightarrow \sim(\sim p)$

(۳) $(\sim p \Rightarrow p) \Rightarrow \sim p$

(۴) $p \Leftrightarrow (\sim p \vee p)$

۶۰- اگر p گزاره‌ای درست، q گزاره‌ای نادرست و r گزاره دلخواهی باشد، ارزش گزاره $(\sim p \wedge q) \vee r \Rightarrow q$ همواره کدام است؟

(۱) هم‌ارز با r (۲) هم‌ارز با $\sim r$ (۳) همواره درست (۴) همواره نادرست

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل یکم
(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های ۷ و ۸ و ۹،
پایه‌های آوایی، تشبیه)
صفحه‌های ۱۰ تا ۳۴

۶۱- تمام آثار گزینه ... در یک قرن نگاشته شده‌اند.

- (۱) مجالس سبعه - مرصادالعباد - جمشید و خورشید
(۲) تاریخ جهانگشا - لمعات - فیه ما فیه
(۳) بهارستان - تاریخ گزیده - تذکره دولتشاه
(۴) اخلاق الاشراف - مکاتیب - جمشید و خورشید

۶۲- از نگاه تاریخ ادبیات عبارت زیر دارای چند غلط است؟

«مغولان حدود ۶۲۶ هـ. ق به نواحی مرزی حمله کردند و آسیب‌های عمده‌ای وارد نمودند. اصفهان که کانون فرهنگی ایران بود، نابود شد و بزرگانی چون جمال‌الدین عبدالرزاق در اصفهان و فریدالدین عطار نیشابوری در خراسان کشته شدند. سبک عراقی از ابتدای این قرن تا پایان قرن دهم سبک غالب متون ادب فارسی بود.»

- (۱) چهار (۲) پنج (۳) سه (۴) دو

۶۳- کدام عبارت از دیدگاه تاریخ ادبیات نادرست است؟

- (۱) نثر «مرصادالعباد» گاهی ساده و گاهی دارای سجع و موازنه است و در خلال مباحث کتاب، اشعاری از خود نویسنده و دیگر شاعران نقل می‌شود.
(۲) کتاب شمس قیس رازی از نخستین و مهم‌ترین آثار در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر به شمار می‌رود.
(۳) جامی بهارستان را به سبک بوستان سعدی و نفحات‌الانس را به شیوه تذکره‌الاولیای عطار نوشت.
(۴) تشویق امیرعلیشیر نوایی منجر به تألیف تذکره دولتشاه به قلم دولتشاه سمرقندی شد.

۶۴- کدام بیت «فاقد» تشبیه است؟

- (۱) آستین از چنگ مسکینان گرفتم درکشد
چون تواند رفت و چندین دست دل در دامنش
(۲) خجل است سرو بوستان بر قامت بلندش
همه صید عقل گردد خم زلف چون کمندش
(۳) چون برآمد ماه روی از مطلع پیراهنش
چشم بد را گفتم الحمدی بدم پیراهنش
(۴) آه دریغ و آب چشم ار چه موافق منند
آتش عشق آن چنان نیست که وانسانمش

۶۵- در کدام گزینه «وجه شبه» حذف شده است؟

- (۱) هر نسیمی که به من بوی خراسان آرد
چون دم عیسی در کالبدم جان آرد
(۲) لب‌ت تا در لطافت لاله سیراب را ماند
دل‌م در بی‌قراری چشمه سیماب را ماند
(۳) قند همه دلبران عالم
پیش الف قندت چون نون باد
(۴) صدف‌وار گوهرشناسان راز
دهان جز به لؤلؤ نکردند باز

۶۶- کدام بیت «فائد» تشبیه فشرده است؟

- (۱) عندلیب گل رخسار دگر باشم به
(۲) تو مپندار که مهر از دل محزون نرود
(۳) عقل و دین باخته، دیوانه رویی بودیم
(۴) نرگس غمزه زنش این همه بیمار نداشت
- مرغ خوش نغمه گلزار دگر باشم به
آتش عشق به جان افتد و بیرون نرود
بسته سلسله سلسله مویی بودیم
سنبل پرشکنش هیچ گرفتار نداشت

۶۷- کدام بیت در وزنی متفاوت سروده شده است؟

- (۱) گمانش چنان شد که گردان سپهر
(۲) تمتع به هر گوشه‌ای یافتم
(۳) وجودم به تنگ آمد از جور تنگی
(۴) چو پاکان شیراز، خاکی نهاد
- به گیتی مر او را نموده است چهر
به هر خرمنی گوشه‌ای یافتم
شدم در سفر روزگاری درنگی
ندیدم که رحمت بر این خاک باد

۶۸- بیت زیر دارای چند پایه آوایی است و کدام مورد از پایه‌های آوایی آن است؟

- «در اقصای عالم بگشتم بسی
به سر بردم ایام با هر کسی»

- (۱) شش، بسی (۲) هشت، م با هر (۳) شش، پسر بردم (۴) هشت، دمی یام

۶۹- بیت زیر از چند پایه آوایی تشکیل شده است؟

- «ده روزه مهر گردون، افسانه است و افسون
نیکی به جای یاران فرصت شمار یارا»

- (۱) چهار (۲) چهارده (۳) شش (۴) هشت

۷۰- مفهوم کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) از فکر زلف یار رهایی امید نیست
(۲) خود که جوید ز کمند سر زلف تو خلاص
(۳) مریض عشق تو چون مایل شفا گردد
(۴) چون طوطی آموخته با شکر درد
- سودای او شبی است که صبحش پدید نیست
که به اخلاص رود گردن نخجیر در او
اسیر قید تو کی طالب نجات شود
در بند بمیرم که نیام خوش به رهایی

جامعه‌شناسی (۲)

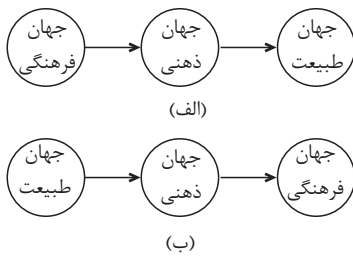
پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فرهنگ جهانی
جهان فرهنگی، فرهنگ جهانی،
نمونه‌های فرهنگ جهانی ۱
صفحه‌های (۲۶ تا)

۷۱- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب به کدام مفهوم یا موضوع اشاره دارد؟

- ابعاد ذهنی، اخلاقی، روانی انسان‌ها به این بخش تعلق دارد.
- در دیدگاه قرآن کریم، باورها و اعمالی هستند که نمی‌گذارند انسان حقیقت خویش و جهان هستی را درک کند.
- جهانی که پیش از انسان هم بوده و وجود آن، مستقل از خواست و اراده انسان است.
- عقاید اساسی یا تصاویر بنیادین هر فرهنگ از انسان و جهان
- (۱) بخش اجتماعی جهان انسانی - زنجیره‌هایی که انسان را در دنیا و آخرت به بند می‌کشند - جهان هستی - جهان‌های فرهنگی متفاوت
- (۲) بخش فردی جهان انسانی - اغلال و سلاسل - جهان ذهنی - روح یا شالوده فرهنگ
- (۳) بخش فرهنگی جهان انسانی - زنجیره‌هایی که انسان را در دنیا و آخرت به بند می‌کشند - جهان هستی - روح یا شالوده فرهنگ
- (۴) بخش فردی جهان انسانی - اغلال و سلاسل - جهان تکوینی - روح یا شالوده فرهنگ

۷۲- کدام گزینه در ارتباط با نمودارهای زیر، به ترتیب درست و نادرست است؟

- (۱) جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی مهم و در تعامل با یکدیگرند. - جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود و جهان طبیعت مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است.
- (۲) جهان تکوینی، ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند. - جهان فردی اشخاص نادیده گرفته نمی‌شود و بر مسئولیت فرد در مقابل فرهنگ و جامعه تأکید می‌شود و فرصت تعامل صحیح انسان را با خودش و جهان هستی فراهم می‌کند.

(۳) ذهن افراد و فرهنگ هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است. - نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کند.

(۴) جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان هستی از دست می‌دهند. - بین جهان تکوینی و جهان انسانی رابطه و پیوند برقرار است همان‌طور که جهان ذهنی و جهان فرهنگی نیز با هم تعامل دارند.

۷۳- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام بخش جدول زیر، مرتبط است؟

ب	ج	تناسب بین بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی
بیشتر از لایه‌های عمیق تأثیر می‌گیرد تا لایه‌های سطحی	آیا تنها راه شناخت، حس و تجربه است؟	الف

- هویت جهان اجتماعی

- معرفت‌شناسانه

- هر نوع عقیده‌ای، فرهنگ متناسب با خود را جست‌وجو می‌کند و هر فرهنگی عقیده خاصی را در افراد ایجاد می‌کند.

(۱) ب - ج - الف (۲) ج - ب - الف (۳) ب - الف - ج (۴) الف - ب - ج

۷۴- پیامد «عدم اعتقاد به حقیقت»، «چشم‌پوشی از نیازهای معنوی و ابدی» و «نادیده گرفتن عدالت» در ویژگی‌های فرهنگ جهانی به ترتیب کدام است؟

- (۱) بحران روحی و معرفتی - نداشتن میزان تشخیص درستی یا غلط بودن ارزش‌ها - قطبی شدن جهان
- (۲) ناتوانی در دفاع از حقانیت ارزش‌ها - توجه به نیازهای مادی و دنیوی - مانع رسیدن به کمال و حقوق انسانی
- (۳) پایمال شدن حقوق انسان‌ها - مانع رسیدن به کمال و حقوق انسانی - بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها
- (۴) نداشتن معیار برای سنجش عقاید و ارزش‌ها - بحران‌های روحی و روانی - تباہ شدن منابع و امکانات بشر

۷۵- مصادیق «الف، ب، ج و د» به ترتیب کدام اند؟

فرهنگ غیر جهانی	فرهنگ جهانی		
	الف	فرهنگ سلطه	
ب	مثال	پیامد	
	سرمایه‌داری	ج	د

- ۱) فرهنگی که عقاید و آرمان‌های مشترک انسانی دارد - فرهنگی که نگاه سلطه‌جویانه ندارد - صهیونیسم - دنبال کردن سعادت همه انسان‌ها
- ۲) فرهنگی که از مرزهای جغرافیایی خود عبور می‌کند - فرهنگی که گستره جغرافیایی کمی دارد - غرب متجدد - وجود عقاید حق و رفتارهای باطل (مدینه فاسقه)
- ۳) فرهنگی که سعادت همه انسان‌ها را دنبال می‌کند - فرهنگی که عقاید و ارزش‌های قومی دارد - صهیونیسم - تقسیم جهان به مناطق مرکزی و پیرامونی
- ۴) فرهنگی که دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند - فرهنگ‌هایی که ظرفیت جهانی شدن ندارند - غرب متجدد - تسلط یک قوم یا جامعه بر دیگران

۷۶- به ترتیب به پرسش‌های زیر پاسخ دهید:

- می‌دانیم که «آزادی همواره دو پرسش به همراه دارد: آزادی از چه؟ آزادی برای چه؟» چگونه می‌توان به این دو پرسش پاسخ داد؟
- پاسخ به مسأله «پیر شدن جمعیت، مسئله امروز بشر است و جوامع برای پاسخگویی به آن چاره‌اندیشی می‌کنند» بر چه «اساس» صورت می‌گیرد؟
- بیت «تار و پود عالم امکان به هم پیوسته است / عالمی را شاد کرد آن کس که یک دل شاد کرد» بیان‌گر کدام عبارت است؟
- ۱) پاسخ به پرسش‌های بنیادین انسان درباره مرگ و زندگی، می‌تواند پاسخ این سؤالات را هم بیان کند. - براساس پاسخ به پرسش‌های بنیادین درباره انسان و جهان، نیازهای متغیر نیز، پاسخ داده می‌شود. - فرهنگ جهانی باید از معنویت که ارزشی جهان‌شمول است، برخوردار باشد.
- ۲) به این پرسش‌ها براساس ارزش‌های جهان‌شمول دیگر مانند حقیقت، معنویت و عدالت پاسخ داده می‌شود. - براساس عقاید و ارزش‌های بنیادین می‌توان به این پرسش‌ها پاسخ داد. - عقاید و ارزش‌های فرهنگ جهانی باید عقاید و ارزش‌های مشترک انسانی باشد که از آن‌ها به عقاید و ارزش‌های عام و جهان‌شمول یاد می‌شود.
- ۳) پاسخ به پرسش‌های بنیادین انسان درباره مرگ و زندگی، می‌تواند پاسخ این سؤالات را هم بیان کند. - چاره این امر، ارزش جهان‌شمول عدالت است که فرهنگ جهانی باید در لایه‌های مختلف خود به این ارزش، معتقد و پایبند باشد. - فرهنگ جهانی باید روحیه تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند.
- ۴) به این پرسش‌ها براساس ارزش‌های جهان‌شمول دیگر مانند حقیقت، معنویت و عدالت پاسخ داده می‌شود. - پاسخ به پرسش‌های بنیادین انسان درباره مرگ و زندگی، می‌تواند پاسخ این سؤالات را هم بیان کند. - فرهنگ جهانی باید در لایه‌های مختلف خود به ارزش عدالت و قسط معتقد و پایبند باشد.

۷۷- در متن زیر به ترتیب فقدان کدام ارزش‌ها در فرهنگ مدرن، نقد شده‌اند؟

- «در فیلم «عصر جدید» چارلی چاپلین، انسان در جهان مدرن به‌عنوان موجودی تعریف می‌شود که در تمام طول زندگی خود مشغول کار کردن است و فرصتی برای اندیشیدن و امور روحانی ندارد؛ او نقشی در تغییر سرنوشت خود ندارد و از زمانی که به دنیا می‌آید، تقدیرش مشخص است؛ یا صاحب کارخانه و ثروتمند است یا اینکه باید به‌عنوان نیروی کار برای ثروتمندان کار کند.»

- ۱) عقلانیت - مسئولیت و تعهد - عدالت و قسط
 ۲) معنویت - عدالت و قسط - آزادی و حریت
 ۳) عقلانیت - عدالت و قسط - آزادی و حریت
 ۴) معنویت - مسئولیت و تعهد - عدالت و قسط

۷۸- هر یک از عبارات زیر به ترتیب پیامد، معنا یا مفهوم و علت چیست؟

- کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر توسط استعمارگران

- اشغال یک سرزمین خارجی با توسل به قدرت نظامی و سیاسی

- استفاده از کودتای نظامی توسط دولت‌های استعمارگر

(۱) پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی - استعمار - به قدرت رساندن نیروهای وابسته به خود برای رسیدن به اهداف استعماری توسط استعمار نو

(۲) استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده توسط استعمار نو - استعمار - به قدرت رساندن نیروهای وابسته به خود توسط استعمار نو

(۳) شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره طی قرن بیستم - امپریالیسم - هدف قرار دادن هویت فرهنگی دیگر کشورها و هجوم بردن به آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگ دیگر جوامع توسط استعمار نو

(۴) استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده توسط استعمار فرانو - امپریالیسم - به قدرت رساندن نیروهای وابسته به خود توسط استعمار فرانو

۷۹- در هر دوره زمانی به ترتیب کدام رویداد رخ داده است؟

- قرن بیستم میلادی

- قرن پانزدهم میلادی

- قرن نوزدهم میلادی

- قرون هفدهم و هجدهم میلادی

(۱) شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره - آغاز استعمار - اوج استعمار - برپایی بزرگترین برده‌داری تاریخ بشریت توسط استعمار اروپایی

(۲) شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره - اوج استعمار - آغاز استعمار - ایجاد بزرگترین برده‌داری تاریخ بشریت توسط استعمار اروپایی

(۳) شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای استعمارگر - آغاز استعمار - بزرگترین برده‌داری تاریخ بشریت - اوج استعمار

(۴) به اوج رسیدن استعمار - آغاز استعمار - تصرفات اروپاییان از ۳۵ درصد کره زمین به ۶۷ درصد رسید - تأمین سلطه اروپاییان از طریق نسل‌کشی در قاره آمریکا

۸۰- مصادیق «الف، ب، ج و د»، به ترتیب کدام‌اند؟

ویژگی‌های استعمار	انواع استعمار
استعمارگران و مجریان هر دو پنهان‌اند	الف
ب	استعمار نو
استفاده از ابزارهای فرهنگی و علمی به ویژه رسانه‌ها و فناوری اطلاعات	ج
د	استعمار قدیم

(۱) امپریالیسم فرهنگی - شکل جدیدی از استعمار است که به سلطه نظامی محدود نمی‌شود. - استعمار فرانو - استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند.

(۲) استعمار فرانو - با استفاده از شرایط مساعدی که در دوره استعمار ایجاد کرده‌اند از نیروهای داخلی کشورهای مستعمره برای رسیدن به اهداف استعماری خود استفاده می‌کنند. - استعمار فرانو - موفقیت‌های استعمار پیامد پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود.

(۳) استعمار فرانو - استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند. - استعمار نو - موفقیت‌های استعمار پیامد پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود.

(۴) استعمار فرانو - کودتای انگلیسی سوم اسفند و کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد و کودتای آمریکایی انگلیسی نوژه، نمونه‌های موفق کودتاهای استعمار نو به‌شمار می‌روند. - استعمار فرانو - استعمارگران و مجریان هر دو آشکارند.

فلسفه یازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه و ابعاد آن
(چهارم فلسفه، ریشه و شاخه‌های فلسفه)
صفحه‌های ۱ تا ۱۸

۸۱- دانشمندان یک شرکت داروسازی در آزمایش واکسن کروناي خود به یک سری عوارض جانبی در انسان‌ها برخورد کرده‌اند و در پی شناخت و رفع مشکل برمی‌آیند، کدام‌یک از موارد زیر از پیش‌نیازهای مرحله تفکر در اندوخته‌ها در فرایند اندیشه‌ورزی آن‌ها درباره این مسئله نمی‌باشد؟

- ۱) بررسی و دسته‌بندی انواع عوارض جانبی واکسن
- ۲) پرسش از اینکه آیا سن داوطلبان در نوع واکنش آن‌ها به واکسن تأثیرگذار است؟
- ۳) طرح سؤال از داوطلبان جهت کشف گذرا بودن علائم آن‌ها.
- ۴) رسیدن به این نتیجه که لخته شدن خون اصلی‌ترین مانع مقابل کارکرد درست واکسن است.

۸۲- کدام گزینه درباره مراتب تفکر در انسان نادرست است؟

- ۱) با خروج از وادی اول انسان به‌طور جدی به مسائل فلسفی می‌پردازد.
- ۲) فلسفه به نیازهایی غیر از نیازهای معمولی و روزمره می‌پردازد.
- ۳) به فردی که وارد مرتبه دوم شده است می‌توان لفظ فیلسوف اطلاق کرد.
- ۴) در هر دو وادی انسان برای یافتن پاسخ‌های مسائل خود تلاش پیوسته دارد.

۸۳- کدام عبارت درباره واژه فلسفه نادرست است؟

- ۱) فیلسوفیا واژه‌ای یونانی به معنای دوستدار دانایی است.
- ۲) لفظ سوفیست به علت استفاده آنان از مغالطات تنزل معنایی یافت.
- ۳) رفته رفته فلسفه مرادف با دانش و فیلسوف مرادف با دانشمند شد.
- ۴) سقراط نخستین کسی نبود که خود را فیلسوف نامید.

۸۴- مسائل فلسفی از چه جهت منحصراً شبیه به مسائل ریاضی هستند؟

- ۱) حل هر دوی آن‌ها غالباً فعالیت فکری را طلب می‌کند.
- ۲) حل هر دوی آن‌ها پاسخ‌های قانونمند می‌خواهد.
- ۳) حل هر دوی آن‌ها تنها با عملیات فکری امکان‌پذیر است.
- ۴) حل هر دوی آن‌ها باعث زدودن حیرت می‌شود.

۸۵- کدام گزینه درباره بخش اصلی فلسفه نادرست است؟

- ۱) فیلسوفان قوانین مربوط به خود هستی را بررسی می‌کنند نه موجودات خاص را.
- ۲) هستی‌شناسی درباره قوانین خاص حاکم بر هستی و وجود بحث می‌کند.
- ۳) معرفت به وجود، فرع بر امکان شناختش است و معرفت ذیل هستی‌شناسی قرار می‌گیرد.
- ۴) معرفت‌شناسی توانایی انسان در شناخت هستی را مورد مطالعه قرار می‌دهد.

۸۶- کدام سؤال در بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه مطرح می‌شود؟

- ۱) ریشه ارزش‌های اخلاقی به چه چیزی باز می‌گردد؟
- ۲) آیا غایتی را می‌توان در جهان جست‌وجو کرد؟
- ۳) دلیل شکل‌گیری اجتماعات بشری چه چیزی است؟
- ۴) دیدگاه هر هنرمند ناشی از چه مواردی است؟

۸۷- نمی‌توان گفت که شکل‌گیری فلسفه اخلاق نشانگر ...

- ۱) ارتباط فلسفه با علم اخلاق است.
- ۲) تأمل فیلسوفانه درباره اخلاق است.
- ۳) پرداختن فیلسوفان به مباحث علم اخلاق است.
- ۴) وجود موضوعات مهم و ریشه‌ای درباره اخلاق است.

۸۸- همه گزینه‌ها از اوصاف خاص تفکر فلسفی هستند، به‌جز ...

- ۱) توجه به ریشه‌ای‌ترین مسائل در هر موضوعی
- ۲) پرداختن به اصل حقیقت وجود و هستی
- ۳) رسیدن به پاسخ‌ها با استدلال‌های عقلی محض
- ۴) فارغ شدن از نیازهای روزمره و پرداختن به سؤالاتی اساسی‌تر

۸۹- نگرش سیاسی معتقدان اصالت فرد کدام است و بر چه مبنایی است؟

- ۱) لیبرالیسم - به منافع جمعی بیشتر توجه می‌کنند.
- ۲) سوسیالیسم - به بازار آزاد و رقابت فردی معتقدند.
- ۳) لیبرالیسم - آزادی‌های فردی را در اولویت قرار می‌دهند.
- ۴) سوسیالیسم - به برنامه‌هایی که سمت و سوی اجتماعی دارند، می‌پردازند.

۹۰- کدام‌یک از آیات قرآنی زیر بیانگر دیدگاه اصالت فرد می‌باشد؟

- ۱) «إِنَّ اللَّهَ لَا يَغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ»
- ۲) «لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِّن بَيْن يَدَيْهِ وَ مِّن خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِّن أَمْرِ اللَّهِ»
- ۳) «اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ»
- ۴) «وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُم بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ»

۹۱- کدامیک از مفاهیم علوم تجربی، نسبت به سایر موارد، از اهمیت و کاربرد کمتری برخوردار است؟

- (۱) مسئله (۲) فرضیه (۳) اصول و قوانین (۴) نظریه

۹۲- آیا معتبر بودن و پذیرفته شدن فرضیه‌ها، لزوماً به معنای درست و واقعی بودن آنهاست؟ به چه دلیل؟

- (۱) بله - آزموده شدن آنها براساس مشاهدات تجربی
(۲) بله - مطابقت و همخوانی آنها با یافته‌های مقبول در علم تجربی
(۳) خیر - آگاهی از نادرستی آزمایشات قبلی و تغییر در پیش‌فرض‌های دانشمندان
(۴) خیر - تغییر در نیازهای فرهنگی و اجتماعی و زیستی

۹۳- روش مشاهده به‌عنوان یکی از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روان‌شناسی، با کدامیک از اهداف علوم تجربی مطابقت دارد؟

- (۱) پیش‌بینی (۲) کنترل (۳) توصیف (۴) تبیین

۹۴- به چه علت علم روان‌شناسی را در زمره علوم تجربی قرار می‌دهیم؟

- (۱) بررسی رابطه بین فرایندهای ذهنی (۲) استفاده از روش‌ها و ابزارهای دقیق و قابل اندازه‌گیری
(۳) معتبر بودن نظریات مطرح‌شده در آن (۴) بررسی هر نوع رفتار مورد مشاهده جانداران

۹۵- شناسایی یک موقعیت ناشناخته توسط دانشمندان، به‌وسیله کدامیک از موارد زیر محقق می‌شود؟

- (۱) طرح فرضیه (۲) ابهام‌زدایی (۳) طرح مسئله (۴) روشن‌سازی

۹۶- کدامیک از اهداف علم روان‌شناسی در چگونگی مواجهه دانشمندان با موضوع و بررسی‌های علمی بسیار مؤثر است؟

- (۱) چگونگی توصیف او از پدیده (۲) بیان چرایی اتفاق افتادن پدیده
(۳) تحت کنترل درآوردن پدیده (۴) پیش‌بینی پدیده در موقعیت‌های دیگر

۹۷- آیا استفاده از روش‌های منحصر به فرد در حل مسائل در مجموعه روش‌های علمی قرار می‌گیرند؟

- (۱) بله - در صورتی که از طریق این روش‌ها به نتایج مورد نظر برسند.
(۲) خیر - زیرا پاسخ آنها به وسیله دیگران قابل تکرار نیست.
(۳) بله - زیرا به یافته‌های تکرارپذیر منتهی خواهند شد.
(۴) خیر - زیرا افراد به برداشت‌های یکسانی دست نمی‌یابند.

۹۸- به‌ترتیب مراحل بررسی معتبر بودن فرضیه‌ها در کدام گزینه به‌درستی بیان شده است؟

- (۱) آزمایش پاسخها براساس مشاهدات تجربی - مطابقت دادن نتایج آزمایشها با یافته‌های مقبول علم تجربی
(۲) آزمایش پاسخها براساس مشاهدات تجربی - بررسی پاسخها با استفاده از روش‌های منحصر به فرد
(۳) بررسی پاسخها با استفاده از روش‌های منحصر به فرد - مطابقت دادن پاسخها با واقعیت‌های تأییدشده علمی
(۴) مطابقت دادن پاسخها با واقعیت‌های تأییدشده علمی - آزمایش پاسخها براساس مشاهدات تجربی

۹۹- دو رکن اساسی روش علمی در کدام گزینه به‌درستی بیان شده‌اند؟

- (۱) مشاهده و تجربه (۲) عقل و تجربه (۳) مشاهده و عقل (۴) شهود و تجربه

۱۰۰- آموزش روش‌های مقابله‌ای سازگارانه برای کاهش استرس، جهت تحقق کدامیک از اهداف علم روان‌شناسی انجام می‌شود؟

- (۱) توصیف (۲) تبیین (۳) پیش‌بینی (۴) کنترل

روان‌شناسی - سؤال‌های آشنا

روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه
صفحه‌های ۸ تا ۳۳

۱۰۱- مهم‌ترین تفاوت دانشمند با فرد عادی هنگام مواجهه با مسائل چیست؟

- (۱) دانشمند هدف‌دار عمل می‌کند.
(۲) دانشمند منظم و قاعده‌مند عمل می‌کند.
(۳) توانایی‌های فرد عادی محدود است.
(۴) دانشمند به دنبال ابهام‌زدایی می‌باشد.

۱۰۲- کدام عبارت «فرضیه» محسوب می‌شود؟

- (۱) نظریه روان‌کاوی، علت خشونت کودکان را ناکامی آن‌ها می‌داند.
(۲) چرا دختران و پسران، از نظر خشونت، تفاوت‌های فردی زیادی دارند؟
(۳) تماشای برنامه‌های خشن تلویزیونی باعث افزایش خشونت کودکان می‌شود.
(۴) آیا تماشای برنامه‌های خشن تلویزیونی، خشونت کودکان را افزایش می‌دهد؟

۱۰۳- پاسخ علمی به کدام‌یک از پرسش‌های مطرح‌شده، در قلمرو علم روان‌شناسی نمی‌گنجد؟

- (۱) آیا افرادی که مکرر و بدون دلیل موجه، تن به جراحی زیبایی می‌دهند، در زیبایی بدنشان نقص دارند و یا تصور نادرستی از زیبایی دارند؟
(۲) چرا یک فرد زمانی که در جمع قرار می‌گیرد، متفاوت از سایر موقعیت‌ها عمل می‌کند؟
(۳) فعالیت ذهن در هنگام خواب و رؤیا چگونه است؟
(۴) دلایل بی‌اشتهایی ناشی از اختلالات خودایمنی مانند دیابت، کدام است؟

۱۰۴- اولین هدف علم روان‌شناسی چیست و موفقیت در رسیدن به اهداف «پیش‌بینی و کنترل» به چه عاملی بستگی دارد؟

- (۱) مطالعه علل بروز پدیده روان‌شناختی - تغییر پدیده روان‌شناختی مورد نظر
(۲) بیان چرایی پدیده مورد مطالعه - چگونگی توصیف و تبیین پدیده مورد مطالعه
(۳) توصیف تجربی موضوع مورد پژوهش - تغییر پدیده روان‌شناختی مورد نظر
(۴) بیان دقیق و روشن مفهوم مورد نظر - چگونگی توصیف و تبیین پدیده مورد مطالعه

۱۰۵- کدام عبارت «تعریف عملیاتی حافظه» است؟

- (۱) ظرفیت فرد در فراموش نکردن اطلاعات محاسباتی
(۲) توانایی فرد در ثبت ذهنی وقایع با جزئیات آماری
(۳) متغیری که توسط آزمون «آندره ری» اندازه‌گیری می‌شود.
(۴) استعداد ذهنی فرد برای ذخیره، حفظ و یادآوری اطلاعات

۱۰۶- فرایند استفاده از اطلاعات موجود در حافظه... نام دارد که شامل... نمی‌شود.

- (۱) تفکر - بازیابی
(۲) یادآوری - قضاوت
(۳) تفکر - قضاوت
(۴) یادآوری - بازیابی

۱۰۷- به ترتیب جامع‌ترین تعریف روان‌شناسی کدام است و منظور از رفتار چیست؟

- (۱) علم مطالعه رفتار و تجارب انسانی - کلیه حرکات، اعمال و رفتارهای قابل مشاهده
(۲) مطالعه زندگی روانی، ذهن و هوشیاری - کلیه اعمال روانی غیر قابل مشاهده مستقیم
(۳) علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی - کلیه حرکات، اعمال و رفتارهای قابل مشاهده
(۴) علم مطالعه رفتار و شناخت - کلیه اعمال روانی غیر قابل مشاهده مستقیم

۱۰۸- برای جمع‌آوری اطلاعات در رابطه با کدام موضوع، روش مشاهده مناسب نمی‌باشد؟

- (۱) بررسی واکنش والدین به هیجانات مثبت و منفی کودکان
(۲) بررسی رفتار کودکان هنگام مواجهه با والدین خود
(۳) بررسی تأثیر بازی‌های رایانه‌ای بر روی سطح نمرات دانش‌آموزان
(۴) بررسی واکنش تماشاگران نسبت به صحنه‌ای از یک فیلم ترسناک

۱۰۹- کدام مورد جزء ویژگی‌های آزمون‌ها به عنوان یکی از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روان‌شناسی نمی‌باشد؟

- (۱) ابزاری برای کمی‌کردن ویژگی‌های روان‌شناختی
(۲) متداول بودن و برخورد بیشتر افراد جامعه با آن‌ها
(۳) هدفمند و سازمان‌یافته بودن این روش
(۴) ارائه نتایج تقریباً یکسان در پژوهش‌های متعدد

۱۱۰- به ترتیب، هر یک از موارد مشخص‌شده در متن زیر، به کدام‌یک از مراحل شناخت مربوط می‌شود؟

«محمد با پدر خود به یک روستا سفر می‌کند، او در روستا گل‌های رنگارنگ زیادی را می‌بیند، اما به گل‌های زرد رنگ علاقه بیشتری نشان می‌دهد. او این منظره را به ذهن می‌سپارد و این خاطره سال‌ها در یاد او می‌ماند. هر بار با تداعی آن گل‌ها زمزمه می‌کند که ای کاش نظیر این گل‌ها را در باغچه خانه خود داشتیم، اما افسوس که به دلیل آلودگی هوا در شهر این امکان وجود ندارد.»

- (۱) ادراک - توجه - احساس
(۲) احساس - تفکر - حافظه
(۳) حافظه - احساس - ادراک
(۴) توجه - حافظه - تفکر

نگاه به گذشته

آزمون ۱ مرداد ماه ۱۴۰۰ (دهم)

دفترچه مشتری

آزمون عمومی و اختصاصی
گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	
فارسی	۷	۵	۴	۲	
عربی زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	
دین و زندگی	۷	۶	۵	۳	
زبان انگلیسی	۷	۵	۳	۲	
ریاضی و آمار	۶	۴	۲	۱	
اقتصاد	۸	۶	۵	۲	
علوم و فنون ادبی	۷	۵	۴	۲	
جامعه‌شناسی	۷	۶	۵	۳	
منطق	۷	۶	۴	۲	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۱۱۰	مدت پاسخ‌گویی: ۱۰۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	فارسی (۱)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۵
۲	اجباری	فارسی (۱) - کتاب زرد	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	
۳	اجباری	عربی زبان قرآن (۱)	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۸
۴	اجباری	دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۷
۵	اجباری	زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۶	اجباری	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
۷	اجباری	ریاضی و آمار (۱) - سؤال‌های آشنا	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۲۰
۸	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	
۹	اجباری	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۱۰
۱۰	اجباری	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۱۱	اجباری	منطق	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰

۱۵ دقیقه

فارسی (۱)

ستایش
ادبیات تعلیمی
ادبیات پایداری
درس ۱ تا ۵
صفحه ۱۰ تا صفحه ۴۳

۱۱۱- معنی «خذلان، عزم، ضایع، فلق، تیمار» به ترتیب برای واژه‌های کدام گزینه است؟

- (۱) مذلت، قصد، تلف، فجر، نگاهداشت
- (۲) گمراهی، بزرگی، ضعیف، غروب خورشید، نگاهداشت
- (۳) پستی، عزیز شده، دریغ، طلوع خورشید، رنج کشیدن
- (۴) ذلیل، تصمیم، تباهی، سپیده، غم

۱۱۲- در همهٔ گزینه‌ها، به جز ... ، معنی مقابل هر دو واژه، درست است.

- (۱) (سخره: ریشخند) (محنت: اندوه)
- (۲) (میعاد: بازگشت) (مولع: بسیار مشتاق)
- (۳) (ورطه: گرفتاری) (کام: دهان)
- (۴) (تناور: فربه) (هنگامه: شلوغی)

۱۱۳- در کدام عبارت، غلط املائی یافت نمی‌شود؟

- (۱) ای قاضی فارغ باش که مردار به سگان رسید و هلال به حلال خواران.
- (۲) سیمرغ احتزاز نمود و قدم به نشاط در کار نهاد و مرغان به معونت و مظاهرت او قوی‌دل گشتند.
- (۳) حزم اندیشه کردن است از عواقب موهوم محتمل و از آن دوری نمودن به قدر امکان.
- (۴) به سمع ملک رسیده است که ماری به خدمت غوکی راضی گشت چون صلاح و فراق وقت در آن دید.

۱۱۴- کدام گزینه در بررسی قلمرو ادبی سرودهٔ زیر از نیما یوشیج درست است؟

«صبحگاهان که بسته می‌ماند»	ماه‌ی آبنوس در زنجیر
«دم طاووس پر می‌افشاند»	روی این بام تن بشسته به قیر
چهره‌سازان این سرای درشت	رنگدان‌ها گرفته‌اند به کف
می‌شتابد ددی شکافته پشت	بر سر موج‌های همچو صدف»
- (۱) «صبحگاهان» تشخیص دارد.
  - (۲) مصرع دوم بیت دوم، حس آمیزی دارد.
  - (۳) «کف» مجاز از موج‌های دریاست.
  - (۴) وجه شبه در مصرع دوم بیت چهارم، همانندی در رنگ است.

۱۱۵- در کدام گزینه، نقش واژه‌های مشخص شده کاملاً درست آمده‌اند؟

- (۱) دلی که دید که غایب شده‌ست از این درویش؟
  - (۲) عمر کوتاه از سخن بسیار گفتن می‌شود
  - (۳) مصرع برجسته هیپات است از خاطر رود
  - (۴) جواب دادم و گفتم که ای شکر لب من
- گرفته از سر مستی و عاشقی سر خویش (نهاد، مفعول)
  - کز گهر خالی چو گردد می‌شود بی‌جان صدف (صفت، نهاد)
  - چون کنند صائب فرامش قد دلجوی تو را؟ (مسند، نهاد)
  - مکن دراز به خشم اندرون زبان عتاب (نهاد، مضاف‌الیه)

۱۱۶- در متن زیر به ترتیب چند ترکیب «وصفی» و چند ترکیب «اضافی» به کار رفته است؟

«بدون تردید تجربه غنایی بارزترین جنبه تفکر حافظ به شمار می‌رود و دیگر جنبه‌های تفکر او نیز با همین رشته مضمون ارتباط دارد. وقتی حافظ از عشق سخن می‌گوید، هیچ چیز کمتر از یک تجربه شخصی در صدای او انعکاس ندارد.»

(۱) هفت - هفت (۲) هفت - شش (۳) شش - هفت (۴) شش - شش

۱۱۷- در عبارت زیر کدام نوع فعل وجود ندارد؟

«پیرمردی که سال‌های عمرش به هفتاد و هفت رسیده بود، در بستر بیماری، واپسین لحظات زندگی را می‌گذرانید. بستگانش با چشمان اشکبار نگران حال وی بودند. دوستی بر بالین وی حاضر آمد و دست نوازش بر سر و رویش کشید و گفت باید روزی از این خاک سفر آخرت کنیم و هر لحظه آمادگی این کوچ را داشته باشیم و باور کنیم این رفتن، تمام شدن نیست، بلکه شروع دنیایی دیگر است که همه چیز در آن جا بهتر از این جا است.»

(۱) ماضی ساده (۲) ماضی التزامی

(۳) ماضی نقلی (۴) مضارع التزامی

۱۱۸- نقش ضمیر متصل «م» در کدام گزینه متفاوت با دیگر گزینه‌هاست؟

(۱) پیش از آنم که به دیوانگی انجامد کار معرفت پند همی داد و نمی‌پذرفتم

(۲) گر سر شوم در سر کار تو چو پرگار بیرون نهم با تو من از دایره گامی

(۳) بخت بیدارم در خلوت بزد کای بی‌خبر دولت آمد، خفته‌ای برخیز و در بگشای زود

(۴) از پیر و شیخ و مرشد کاری نمی‌گشاید دربابم از عنایت برهانم از علایق

۱۱۹- پیام عبارت «نومیدی را در امید بسته دان و امید را در نومیدی» به کدام بیت زیر نزدیک است؟

(۱) سر دانا شده پست و دل عاقل شده تاری از این افروخته‌رویان بر آن افراخته‌گزن (تاج)

(۲) حکیمان را به نور و سیر بر گردون به روز و شب گهی رهبر چو یزدان‌اند و گه رهن چو اهریمن

(۳) هزاران روشنی بینی از این یک ظلمت گیتی که از روز دراز است این شب کوتاه آستن

(۴) ز سعی و حشمت باشد به شادی و به اندوهان ولی بر گاه چون رستم، عدو در چاه، چون بیژن

۱۲۰- بیت گزینه ... با سایر ابیات تفاوت معنایی دارد.

(۱) دل را غمی ز پرسش روز حساب نیست هرگز خراج، کشور ویران نداشته است

(۲) چون دادنی است روز قیامت حساب خود امروز خود حساب نباشد کسی چرا؟

(۳) خواهی که بی‌حساب به جنت تو را برند صائب نفس شمرده زن و خود حساب باش

(۴) حساب خویش هم این‌جا بکن، گزاف مگوی که آن نه روز گزاف است، هست روز حساب

فارسی (۱) - کتاب زرد

۱۲۱- با توجه به عبارات زیر، به ترتیب معنی و هم‌خانواده واژه مشخص شده در کدام گزینه نادرست است؟

(۱) خواندن گلستان مرا به سوی تقلید از سبک مسجع سوق داد. (آهنگین، تسجیع)

(۲) بیابان بود و تابستان و آب سرد و استسقا: (نوعی بیماری، سقا)

(۳) گفتارش با مقداری ظرافت و نقل همراه بود: (داستان، نقال)

(۴) خاله‌ام با همه تمکنی که داشت: (مکان، کمین)

۱۲۲- کدام آرایه‌ها در بیت زیر، تماماً موجود است؟

«هستند بی‌قرار چو زلف تو عالمی / تا دیده دید در خم زلفت قرار حسن»

(۱) تشخیص، اغراق، مراعات نظیر، کنایه، ایهام تناسب

(۳) تشبیه، کنایه، ایهام تناسب، جناس، تشخیص

۱۲۳- ترتیب توالی ابیات، به لحاظ داشتن آرایه‌های «استعاره، کنایه، حس آمیزی، جناس و تناقض» کدام است؟

(الف) ز کویش نسیم صبا بوی برد

(ب) غریب نیست ز من گر غریب شهر خودم

(ج) با باد بوده هم‌ره بوی تو در سحرگه

(د) تا ابد بوی محبت به مشامش نرسد

(ه) خواهی نکند خطش از دایره بیرون

(۱) الف، ه، ج، ب، د (۲) د، الف، ه، ج، ب (۳) د، ه، ج، الف، ب (۴) ه، ج، ب، الف، د

۱۲۴- کدام بیت، دارای آرایه «تلمیح» است و بیش‌ترین تشبیه را دارد؟

(۱) نگاه‌دار گرت چون عقیق آبی هست

(۲) غنچه چون عیسی به گفتار آمده است از مهد شاخ

(۳) چون زلیخا مشربان ما را تلاش قرب نیست

(۴) به جوی شیر چو فرهاد تیشه فرسودن

۱۲۵- مفهوم «الْعَبْدُ يُدَبِّرُ وِ اللّٰهُ يُقَدِّرُ» با کدام بیت زیر قرابت دارد؟

(۱) بر آتش عشقت آب تدبیر

(۲) غمی رسید به روی زمانه از تقدیر

(۳) از شط غم، کشتی می بر کنار آرد مگر

(۴) خدا کشتی آن جا که خواهد برد

چندان که زدیم باز ننشست

که پشت طاقت گردون دوتا کند بارش

ورنه از تدبیر نتوان بست بر دریا پلی

اگر ناخدا جامه بر تن دزد

۱۲۶- کدام بیت با مصراع دوم بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

«به نام کردگار هفت افلاک / که پیدا کرد آدم از کفی خاک»

(۱) ملکوت آل بنی آدم ندارد قیمتی	خاک ره باید شمردن دولت پرویز را
(۲) ای همه هستی ز تو پیدا شده	خاک ضعیف از تو توانا شده
(۳) با پاسبان کویش در خاک می‌رویم	هر چند فرق فرقد جای نشست ماست
(۴) صورت ار با تو نباشد گو مباش	خاک بر سر جسم را چون جان تو راست

۱۲۷- مفهوم کنایی «سپرانداختن» در کدام بیت آمده است؟

(۱) اگر قبـــــول کنی سر نهیم بر قدمت	چو بت پرست که در پیش بت نماز آرد
(۲) تو ره‌ها کن ســـــر به مهر این واقعه	مرد حق شو روز و شب چون رابعه
(۳) به کنج میکده گریان و ســـــرفکنده شوم	چرا که شرم همی آیدم ز حاصل خویش
(۴) شهریان را سیر چشم از جود کردن همت است	در بیابان خیمه چون حاتم نمی‌باید زدن

۱۲۸- مفهوم بیت زیر از همه ابیات دریافت می‌شود؛ به جز:

«گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید	چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها»
(۱) چنان به عدل تو مشتاق بود دولت و ملک	که تشنگان به فرات و پیادگان به حرم
(۲) گر بود شوق حرم بُعد منازل سهل است	هجر در راه حقیقت نکند منع وصال
(۳) به بوی آن که شبی در حرم بیاسیند	هزار بادیه سهل است اگر بپیمایند
(۴) ای بادیه هجران تا عشق حرم باشد	عشاق نیندیشند از خار مغیلات

۱۲۹- متن زیر با همه ابیات قرابت مفهومی دارد؛ به جز:

«عامل شهری به خلیفه نبشت که دیوار شهر، خراب شده است، آن را عمارت باید کردن. جواب نبشت که شهر را از عدل، دیوار کن؛ که حاجت نیست به گل و خشت و سنگ و گچ.»

(۱) چو خشنود داری جهان را به داد	توانگر بمانی و از داد شاد
(۲) همه داد کن تو به گیتی درون	که از داد هرگز نشد کس نگون
(۳) به داد و دهش کوش و نیکی سگال	ولی را بپرور عدو را بمال
(۴) اگر دادگر چند بی‌کس بود	ورا راستی پاسبان بس بود

۱۳۰- بیت زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

«شاد و بی‌غم بزی که شادی و غم/ زود آیند و زود می‌گذرند»

(۱) شاد باش و فارغ و ایمن که من	آن کنم با تو که باران با چمن
(۲) تا غمت آمده از خانه دل جان رفته است	روزگاری است که این آمده و آن رفته است
(۳) روزگار غصه و دوران انده درگذشت	نوبت دل شادی است امروز سلمان غم مخور
(۴) به صلح و جنگ جهان هیچ اعتماد مکن	که صلح او همه هزل است و جنگ او باد است

۸ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۱)

ذَكَرَ هُوَ اللَّهُ
إِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ
درس‌های ۱ و ۲
صفحه‌های ۱ تا ۲۲

■ عَيْنُ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۳۱ - ۱۳۵)

۱۳۱- ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا﴾:

- (۱) هر کسی با یک خوبی آمد، دهها [پاداش] دارد!
- (۲) هر کس کار خیر بیاورد، ده برابر آن [پاداش] دارد!
- (۳) کسی که کار نیک انجام داد، برایش دهها [پاداش] است!
- (۴) آن که به سوی نیکوکاری بیاید، برایش ده نظیر آن [پاداش] است!

۱۳۲- «إِمطار الأمطار في الربيع يُسببُ إيجاد أغصان الأشجار النَّضْرَةَ و خروج الفواكه اللذيذة!»:

(۱) باران‌هایی که در بهار می‌بارد شاخه‌های درختان تر و تازه را پدید می‌آورد و سبب می‌شود که از آن میوه‌هایی لذیذ بیرون آید!

- (۲) بارش باران‌ها در بهار سبب به‌وجود آمدن شاخه‌های تر و تازه درختان و بیرون آمدن میوه‌های لذیذ می‌شود!
- (۳) باران‌های بهاری سبب به وجود آمدن شاخه‌خرم درختان و بیرون آمدن میوه‌های لذیذ می‌شود!
- (۴) باریدن باران‌ها در بهار شاخه‌های تر و تازه درختان را پدید آورد و سبب می‌شود از آن میوه‌های لذیذ بیرون آورد!

۱۳۳- «قالت هؤلاء الطالبات: هذا الاقتراح حسنٌ و ستتعاون جميعاً على العمل بذلك الحديث!»:

- (۱) این دانش‌آموزان گفتند: این، پیشنهاد خوبی است و همگی در عمل به آن حدیث مشارکت خواهیم کرد!
- (۲) گفت این‌ها دانش‌آموز هستند، این پیشنهاد خوب است و همگی در انجام این کار مشارکت خواهیم کرد!
- (۳) این دانش‌آموزان گفتند: این پیشنهاد خوب است و همگی ما در عمل به این حدیث مشارکت خواهیم کرد!
- (۴) این دانش‌آموزان گفتند: این پیشنهاد خوب است و همه در عمل به آن حدیث مشارکت خواهیم کرد!

۱۳۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) أصدُقُ في حياتك و لا تكذب أبداً! : در زندگی‌ات راست می‌گویم و تو هرگز دروغ نگو!
- (۲) أيُّها النَّاسُ إعلموا أنَّ كمال الدِّينِ طلبُ العِلْمِ والعملُ به! : ای مردم بدانید که کمال دین، طلب علم و عمل به آن است!
- (۳) كلُّ شيءٍ ينقص على الإنفاق إلا العِلْمُ! : همه چیز با انفاق کم می‌شود به جز علم!
- (۴) قول لأعلم نصف العِلْمِ! : گفتن نداشتن علم نصف علم است!

۱۳۵- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي التَّعْرِيبِ:

«دیروز دانش‌آموزان مدرسه‌شان را تمیز می‌کردند و مدرسه تمیز شد!»

- (۱) كَانَ يُنظَّفُ الطُّلَابُ مَدْرَسَتَهُمْ أَمْسَ فَصَارَتِ الْمَدْرَسَةُ نَظِيفَةً!
- (۲) كَانَ الطُّلَابُ يُنظِّفُونَ مَدْرَسَتَهُمْ أَمْسَ فَاصْبَحَتِ الْمَدْرَسَةُ نَظِيفَةً!
- (۳) كَانَتِ التَّلْمِيزَاتُ يُنظِّفْنَ مَدْرَسَتَهُمْ أَمْسَ فَصَارَتِ الْمَدْرَسَةُ نَظِيفَةً!
- (۴) كَانَتِ تُنظِّفُ التَّلْمِيزَاتُ مَدْرَسَتَهُنَّ أَمْسَ فَاصْبَحَتِ الْمَدْرَسَةُ نَظِيفَةً!

۱۳۶- عَيْنُ الْخَطِّ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- (۱) نَظَرْتُ إِلَى الْكَائِنَاتِ وَ أَفَكَّرْتُ فِيهَا مَادِحًا لِلخَالِقِ! (۲) الْمُؤْمِنَةُ تُصَلِّيُ وَ هِيَ خَاشِعَةٌ لِلَّهِ!
 (۳) ذَهَبْتُ إِلَى الْمُسْرِعَةِ إِلَى طِفْلَتِهَا النَّحِيفَةِ! (۴) شَاهَدْتُ طِفْلاً يَلْعَبُ فِي الْحَدِيقَةِ!

۱۳۷- «العالم بلا عمل كالشجر بلا ثمر!» عَيْنُ مَا يُنَاسِبُ الْعِبَارَةَ فِي الْمَفْهُومِ:

- (۱) آن شاخ که سر برکشد و میوه نیارد فرجام به جز سوختنش نیست سزاوار!
 (۲) از گفته ناکرده بیهوده چه حاصل کردار نکو کن که نه سودیست ز گفتار!
 (۳) دشمن دانا که غم جان بود بهتر از آن دوست که نادان بود!
 (۴) علم چندان که بیشتر خوانی چون عمل در تو نیست نادانی!

۱۳۸- عَيْنُ الصَّحِيحِ حَسَبَ التَّوْضِيحَاتِ:

- (۱) نِهَایَةُ الْأَمْرِ وَ الْمَطْلُوبِ!: الْقَاعَةُ (۲) الْمَاءُ الَّذِي يَنْزِلُ مِنَ الْغَيْمِ!: الْمَطَارُ
 (۳) الْأَحْجَارُ الْغَالِيَةُ ذَاتُ اللَّوْنِ الْأَبْيَضِ!: الْأَنْجُمُ (۴) الَّذِي يَهْدِي الْمُسَافِرِينَ فِي السَّفَرِ!: الدَّلِيلُ

۱۳۹- «أنا أدرس لامتحان القبول لمدة عشر ساعات في اليوم، لكن في الأسبوع الماضي كنت مريضاً لمدة يومين و لم

أستطع أيضاً أن أدرس في يوم الثلاثاء أكثر من خمس ساعات!»؛ كم ساعة درست الأسبوع الماضي؟:

- (۱) خمسة و خمسين (۲) خمسين (۳) خمسة و أربعين (۴) ستين

۱۴۰- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ الْمَثْنَى:

- (۱) شكر مدير المدرسة من الطالبين لاهتمامهما بالمرافق العامة!
 (۲) قد يرمي أولاد الإنسان حجارة نحو الغريان على أغصان الأشجار!
 (۳) قال رسول الله (ص): إِنَّ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ (ع) سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ!
 (۴) إذا اختلف بين الأخوين فعلى المسلمين أن يُصلحوا بينهما!

۷ دقیقه

دین و زندگی (۱)

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

هدف زندگی، پرواز،
خود حقیقی،
پنجره‌ای به روشنایی
درس ۱ تا ۴
صفحه ۱ تا صفحه ۴۶

۱۴۱- آنان که مصداق آیه «و قالوا ما هی الا حیاتنا الدنیا نموت و نحیی...» قرار می‌گیرند، در حقیقت

اعتقاد خود به مفاهیم کدام آیه شریفه را از دست داده‌اند؟

(۱) «إنا هدیناه السبیل إنا شاکرا و إنا کفورا»

(۲) «و ما خلقنا السماوات و الأرض و ما بینهما لاعبین...»

(۳) «و ما هذه الحیاة الدنیا الا لهو و لعب...»

(۴) «من کان یرید ثواب الدنیا و الآخرة فعند الله...»

۱۴۲- تغییرپذیری بُعد روحانی انسان به کدام معنا صحیح است و انحطاط آن تا اعماق جهنم در چه صورت اتفاق می‌افتد؟

(۱) تجزیه و تحلیل‌پذیری و فرسودگی و استهلاک - اگر به رذیلت‌ها تن دهد.

(۲) کسب فضیلت‌ها و رذیلت‌های اخلاقی - اگر مسجود فرشتگان نشود.

(۳) کسب فضیلت‌ها و رذیلت‌های اخلاقی - اگر به رذیلت‌ها تن دهد.

(۴) تجزیه و تحلیل‌پذیری و فرسودگی و استهلاک - اگر مسجود فرشتگان نشود.

۱۴۳- این سخن مولوی در فیه ما فیه که: «آدمی در این عالم برای کاری آمده است، و مقصود آن است، چون آن نمی‌گذارد، پس هیچ نکرده باشد.» با

کدام سخن حکیمانه متناسب است؟

(۱) «هیچ چیزی را مشاهده نکردم، مگر این‌که خدا را قبل از آن، بعد از آن و با آن دیدم.»

(۲) «آن کس که سرای آخرت را بطلبد و برای آن سعی و کوشش کند و مؤمن باشد، پاداش داده خواهد شد.»

(۳) «هیچ کس بیهوده آفریده نشده تا خود را سرگرم کارهای لهو کند.»

(۴) «آن‌چه نزد خداست بهتر و پایدارتر است؛ آیا اندیشه نمی‌کنید؟»

۱۴۴- مورد عتاب قرار دادن خود به هنگام ارتکاب معصیت الهی، نشأت گرفته از استعداد ذکر شده در کدام آیه نورانی است و زمینه را برای چه امری

فراهم می‌آورد؟

(۱) «و نَفْسٍ و ما سَوَّاهَا...» - برآمدن در اندیشه جبران

(۲) «و نَفْسٍ و ما سَوَّاهَا...» - کمک نمودن در پیمودن راه سعادت

(۳) «و لا اقسَمُ بالنفس اللوامة» - کمک نمودن در پیمودن راه سعادت

(۴) «و لا اقسَمُ بالنفس اللوامة» - برآمدن در اندیشه جبران

۱۴۵- قاعده‌ای فراگیر و جهان‌شمول که گام نهادن موجودات جهان را براساس برنامه‌ای حساب شده معرفی می‌نماید، در کدام آیه مبارکه ترسیم شده

است؟

(۱) «و ما هذه الحیاة الدنیا الا لهو و لعب...»

(۲) «من کان یرید ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة»

(۳) «ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعبین...»

(۴) «قل ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله...»

۱۴۶- این که انسان براساس آیه «انا هدیناه السبیل اما شاکراً و اما کفوراً» نسبت به وسوسه و فریب شیطان عمل کرده است، در جهنم زمینه‌ساز چیست و

در کدام عالم انجام می‌گیرد؟

(۱) سرزنش خود - قیامت که فرصتی برای توبه باقی نمانده است.

(۲) سرزنش خود - دنیا که فرصتی است برای رسیدن به هدف آفرینش.

(۳) میل به طغیان - دنیا که فرصتی است برای رسیدن به هدف آفرینش.

(۴) میل به طغیان - قیامت که فرصتی برای توبه باقی نمانده است.

۱۴۷- چرا نفس اماره، انسان را به گناه دعوت می‌کند و راه نفوذ آن چیست؟

(۱) رساندن به لذت‌های زودگذر دنیایی - وسوسه کردن و فریب دادن

(۲) فریفتن با آرزوهای طولانی در دنیا - وسوسه کردن و فریب دادن

(۳) رساندن به لذت‌های زودگذر دنیایی - سرکشی و طغیان در درون انسان

(۴) فریفتن با آرزوهای طولانی در دنیا - سرکشی و طغیان در درون انسان

۱۴۸- هدفدار دانستن زندگی انسان، هم‌چون سایر موجودات جهان هستی، کدام نگرش را نسبت به حیات دنیوی ایجاد می‌کند و انسان‌های زیرک از

کدام روش برای نزدیک‌تر ساختن هر چه بیش‌تر خود به خداوند بهره می‌گیرند؟

(۱) زندگی دنیوی هم‌چون خوابی کوتاه و گذرا، رساننده به هدف است. - کسب کمالات معنوی

(۲) زندگی دنیوی هم‌چون خوابی کوتاه و گذرا، رساننده به هدف است. - جست‌وجوی سرچشمه خوبی‌ها

(۳) حیات دنیا، فرصتی است که برای رسیدن به هدف به انسان داده شده است. - کسب کمالات معنوی

(۴) حیات دنیا، فرصتی است که برای رسیدن به هدف به انسان داده شده است. - جست‌وجوی سرچشمه خوبی‌ها

۱۴۹- با توجه به احادیث نبوی علت آفرینش چیست و باهوش‌ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟

(۱) بقا و جاودانگی - مرگ را جز سعادت و زندگی با ظالمان را جز ننگ و خواری نمی‌بینند.

(۲) آخرت را زیباتر ساختن - آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.

(۳) بقا و جاودانگی - آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.

(۴) آخرت را زیباتر ساختن - مرگ را جز سعادت و زندگی با ظالمان را جز ننگ و خواری نمی‌بینند.

۱۵۰- آیه «و ما هذه الحیة الدنیا الا لهو و لعب و ان الدار الآخرة لهی الحیوان لو كانوا یعلمون» با چند مورد از موارد زیر ارتباط مفهومی دارد؟

(۱) در برنامه‌ریزی باید هدف‌های اخروی اصل قرار بگیرند و هدف‌های دنیوی فرع و تابع آن‌ها.

(۲) هدف‌های پایان‌پذیر همان هدف‌های اخروی هستند.

(۳) شرط توجه به زندگی اخروی عبارت «لو كانوا یعلمون» است.

(۴) زندگی دنیوی بدون سرای آخرت کم ارزش است.

(۲) ۳ مورد

(۱) ۴ مورد

(۴) ۱ مورد

(۳) ۲ مورد

زبان انگلیسی (۱)

۱۰ دقیقہ

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Saving Nature

درس ۱

صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸

151- Before borrowing money from your ... friends, make sure you know how you ... to repay it.

1) ... / are going	2) the / will
3) ... / will	4) the / are going

152- ... please ask your brother to help me with these difficult math problems?

1) Will you	2) Did you
3) Are you going to	4) Do you

153- On next Monday, we ... about the motion of the Moon around the Earth.

1) have learned	2) were learning
3) learned	4) will learn

154- When computers first came out, people ... them as just machines for scientists to use.

1) visited	2) matched
3) excused	4) considered

155- A lot of doctors and nurses worked round the clock to help those ... in the train accident.

1) proper	2) injured
3) common	4) interested

156- Sometimes, solutions for problems come to mind through daydreaming about memories of the past, or daydreaming about what might be in the ... .

1) pattern	2) future
3) schedule	4) attention

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

An endangered animal is one that is at risk of ...(157)... out. There are usually two main reasons for the extinction of animals. The first reason is ...(158)... and may happen when animals are not able to continue to live and exist because of the changes in their environment: the air, water, and land where they live. Human actions can be the second reason for the extinction of animals. Natural homes of animals such as forests, lakes and plains may be ...(159)... by what humans do. Human beings don't really do ...(160)... best to protect animals.

157- 1) living	2) dying	3) saving	4) putting
158- 1) wild	2) enough	3) natural	4) affirmative
159- 1) protected	2) defended	3) followed	4) destroyed
160- 1) its	2) his	3) our	4) their

ریاضی و آمار (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقهمعادله درجه دوم
(معادله و مسائل توصیفی،
حل معادله درجه ۲ و کاربردها)
صفحه‌های ۹ و ۳۲۱۶۱- مجموع جواب‌های معادله $3x^3 + 6x^2 - 9x = 0$ کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) -۴ (۳) ۲ (۴) -۲

۱۶۲- معادله عبارت «پنج سال کمتر از دو برابر سن فعلی علی، از نصف سن فعلی وی هفت سال بیشتر است.» به کدام صورت است؟ (سن فعلی را x در نظر گرفته‌ایم.)

- (۱) $2x - 5 = \frac{x}{2} + 7$ (۲) $2x + 5 = x - 7$ (۳) $2x - 5 = \frac{x}{2} - 7$ (۴) $x + 5 = 2x - 7$

۱۶۳- برای حل معادله درجه دوم $3x(x-1) = 2$ به روش مربع کامل، پس از اضافه کردن یک عدد ثابت به دو طرف تساوی، از چه عددی جذر گرفته می‌شود؟

- (۱) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{5}{12}$ (۳) $\frac{11}{12}$ (۴) $\frac{3}{4}$

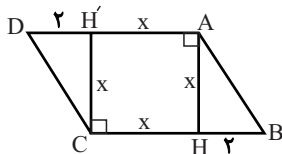
۱۶۴- جواب مثبت معادله $x^2 - 2x - 3 = 0$ ، ریشه معادله $mx^2 - 4x = 2x^2 - 4x = mx$ است. مقدار m چند است؟

- (۱) ۶ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۱۶۵- ریشه‌های معادله $x^2 - (m+3)x - 4 = 0$ قرینه یکدیگرند. معادله $(x-1)^2 = -2m$ چند ریشه حقیقی دارد؟

- (۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) بی‌شمار

۱۶۶- در شکل زیر، مساحت متوازی‌الاضلاع ۳ برابر مساحت مربع به ضلع x است. مساحت مثلث ABH کدام است؟

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) ۴

۱۶۷- پدری از پسرش ۲۶ سال بزرگتر است. اگر ۳ سال بعد، حاصل ضرب سن پدر و پسر برابر ۳۱۵ شود، اکنون مجموع سن پدر و پسر چقدر است؟

- (۱) ۳۸ (۲) ۳۹ (۳) ۴۰ (۴) ۴۴

۱۶۸- قدرمطلق اختلاف بین ریشه بزرگتر و ریشه کوچکتر معادله $4x^2 + 8x + 3 = 0$ چقدر است؟

- (۱) ۲ (۲) ۱ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{3}{2}$

۱۶۹- به ازای کدام مقدار k معادله $(x-2)^2 = k+1$ دارای ریشه مضاعف است؟

- (۱) ۱ (۲) -۱ (۳) ۲ (۴) -۲

۱۷۰- در حل معادله $3x^2 - 4x + 1 = 0$ به روش مربع کامل، معادله را به صورت $(x+a)^2 = b$ تبدیل کرده‌ایم. مقدار $a+b$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{5}{9}$ (۲) $\frac{7}{9}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $-\frac{1}{3}$

محل انجام محاسبات

ریاضی و آمار (۱) - سؤال‌های آشنا

معادله درجه دوم
(معادله و مسائل توصیفی،
حل معادله درجه ۲ و کاربردها)
صفحه‌های ۹ و ۳۲

۱۷۱- اگر $x = -3$ یکی از ریشه‌های معادله $(m+3)x^2 + (2m+3)x = 4m+1$ باشد، مقدار m کدام است؟

- (۱) ۱۷ (۲) -۱۱ (۳) $\frac{1}{17}$ (۴) $-\frac{1}{11}$

۱۷۲- جواب معادله $\frac{2-3x}{3} - \frac{x-4}{5} = 1+2x$ کدام است؟

- (۱) $\frac{37}{45}$ (۲) $\frac{7}{45}$ (۳) $\frac{37}{48}$ (۴) $\frac{7}{48}$

۱۷۳- می‌خواهیم معادله $2x(x-1) = 6$ را به روش مربع کامل حل کنیم، به این منظور این معادله را به شکل $(x-h)^2 = k$ تبدیل می‌کنیم، مقدار $\frac{k}{h}$ کدام است؟

- (۱) $7/5$ (۲) ۷ (۳) $6/5$ (۴) ۶

۱۷۴- نسبت جواب بزرگتر معادله $x^2 - \frac{x}{5} = \frac{6}{5}$ به جواب کوچکتر آن کدام است؟

- (۱) $-\frac{3}{5}$ (۲) $-\frac{5}{6}$ (۳) $-\frac{6}{5}$ (۴) $-\frac{5}{3}$

۱۷۵- به ازای کدام مقدار a ، ریشه‌های معادله $x^2 + 4x - a - 1 = 0$ مساوی‌اند؟

- (۱) -۵ (۲) -۳ (۳) ۱ (۴) ۲

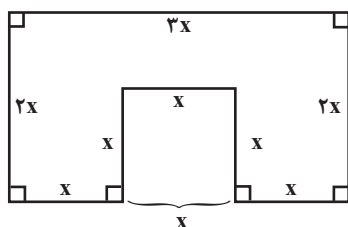
۱۷۶- محدوده a کدام باشد تا معادله درجه دوم $3x^2 + ax - 3 = 0$ دارای دو جواب حقیقی و متمایز باشد؟

- (۱) هر مقدار a (۲) هیچ مقدار a (۳) $a = \pm 6$ (۴) $a > 6$

۱۷۷- معادله‌ای که جواب‌های آن $\frac{5}{12}$ و $-\frac{2}{9}$ باشد، کدام است؟

- (۱) $108x^2 + 21x - 10 = 0$ (۲) $54x^2 - 14x - 5 = 0$
(۳) $54x^2 + 14x - 5 = 0$ (۴) $108x^2 - 21x - 10 = 0$

۱۷۸- اندازه محیط شکل زیر با اندازه مساحت آن برابر است. x کدام است؟

- (۱) $2/4$ (۲) $1/2$ (۳) ۲ (۴) $0/6$

۱۷۹- اگر مساحت مستطیلی به طول $x+3$ و عرض $x-1$ ، 7 واحد مربع باشد، محیط آن چند واحد است؟

- (۱) $\sqrt{11}-1$ (۲) $4\sqrt{11}$ (۳) $8\sqrt{11}$ (۴) $2\sqrt{11}$

۱۸۰- در معادله درجه دوم $4x^2 + kx = 21$ ، اگر مجموع دو ریشه برابر -2 باشد، ریشه بزرگتر کدام است؟

- (۱) $\frac{3}{4}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳) $\frac{7}{4}$ (۴) $\frac{7}{2}$

محل انجام محاسبات

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

آشنایی با اقتصاد
(اقتصاد چیست؟ تولید)
صفحه‌های ۳۰ تا ۳۷

۱۸۱- هر یک از عبارات زیر به کدام مفهوم اقتصادی اشاره دارند؟

- الف) ممکن است زمین‌های کشاورزی نسبتاً زیادی در اختیار جامعه باشد ولی زمین‌های مرغوبی که بازدهی خوبی دارند و یا زمین‌هایی که نزدیک به محل زندگی و تجمع انسان‌ها قرار دارند، بسیار کم است.
ب) زمین‌های کشاورزی را هم می‌توان برای تولید پوشاک به زیر کشت پنبه برد و هم برای تهیه غذا در آن گندم کاشت.
۱) الف) منابع و امکانات برای انسان، هم امکان مصارف متعددی دارد و هم با روش‌های مختلفی می‌تواند از آن‌ها استفاده کند. ب) منابع و امکانات در دسترس انسان، محدود است.
۲) الف) نیازهای انسان نامحدود است. ب) منابع و امکانات در دسترس انسان، محدود است.
۳) الف) منابع و امکانات برای انسان، هم امکان مصارف متعددی دارد و هم با روش‌های مختلفی می‌تواند از آن‌ها استفاده کند. ب) نیازهای انسان نامحدود است.
۴) الف) منابع و امکانات در دسترس انسان، محدود است. ب) منابع و امکانات برای انسان، هم امکان مصارف متعددی دارد و هم با روش‌های مختلفی می‌تواند از آن‌ها استفاده کند.

۱۸۲- کدام گزینه دربردارنده پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

- الف) بدیهی است که تولیدکنندگان کالاهای مختلف به نهاده‌های متفاوتی نیاز دارند. در این رابطه کدام گزینه بیانگر بیشترین نهاده برای یک مؤسسه تولید محصولات کشاورزی است؟
ب) ... مستقیماً در تولید نقش ندارد بلکه با تبدیل به عوامل تولید دیگر به تولید کمک می‌کند.
ج) «مواد خام استخراج شده از معادن» و «کامیون برای شرکت‌های حمل و نقل» به ترتیب، به کدام یک از عوامل تولید اشاره می‌کند؟
۱) الف) نیروی کار، ماشین‌آلات، مواد اولیه، کود، زمین کشاورزی، ب) سرمایه فیزیکی، ج) زمین - سرمایه فیزیکی
۲) الف) نیروی کار، آب، کود، انبار، سردخانه، ب) سرمایه مالی، ج) زمین - سرمایه فیزیکی
۳) الف) ماشین‌آلات، نیروی کار، مواد اولیه، آب، کود، ب) سرمایه مالی، ج) سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی
۴) الف) نیروی کار، آب، کود، انبار، سردخانه، ب) سرمایه فیزیکی، ج) سرمایه فیزیکی - منابع طبیعی

۱۸۳- عبارت کدام گزینه در خصوص سازمان تولید نادرست است؟

- ۱) سازمان تولید جایگاه و نقش هر یک از عوامل تولید را تعیین می‌کند.
۲) انواع سازمان‌های تولیدی به سازمان‌های دولتی، خدماتی و اتحادیه‌ها تقسیم می‌شود.
۳) در اقتصاد اسلامی عوامل انسانی هم می‌تواند صاحب تولید شود و هم می‌تواند دستمزد بگیرد و در سود و زیان شریک نشود.
۴) گاهی مالکیت کسب و کار تولیدی متعلق به یک نفر است؛ در این صورت تمام منافع، خطر (ریسک) و هزینه‌های تولید برعهده صاحب تولید است و سایر عوامل تولید، دستمزد یا اجاره می‌گیرند؛ مثل شرکت‌های شخصی.

۱۸۴- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک بنگاه اقتصادی با ۱۳ نفر کارمند و تولید سالیانه ۱۷۰۰ دستگاه هریک به ارزش ۲,۵۰۰,۰۰۰ ریال کدام است؟

۱	اجاره‌بهای ماهیانه کارگاه تولیدی	۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر کارمند	۱,۲۰۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه	۱۳۰,۵۰۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌آلات تولیدی	معادل ۲۵ درصد حقوق سالیانه کارمندان

- ۱) ۳,۲۲۰,۷۵۰,۰۰۰ ریال سود
۲) ۳,۲۲۰,۷۵۰,۰۰۰ ریال ضرر
۳) ۳,۷۰۵,۵۰۰,۰۰۰ ریال سود
۴) ۳,۷۰۵,۵۰۰,۰۰۰ ریال ضرر

۱۸۵- کدام گزینه، جاهای خالی عبارات زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

- الف) اگر فردی به‌رغم تغییر زیاد قیمت کالا در بازار، مصرف آن را تغییر ندهد به اصطلاح اقتصادی، کالای ... است.
ب) برخی کالاها، خودشان مصرف نمی‌شوند. بلکه در طول زمان، خدمات آن‌ها مورد مصرف قرار می‌گیرد، به این کالاها، در اقتصاد، کالای ... گویند.
ج) «گل محمدی استفاده شده در تهیه گلاب» کالای ... نام دارد.

- ۱) الف) تجملی، ب) بادوام، ج) بی‌دوام
۲) الف) تجملی، ب) سرمایه‌ای، ج) واسطه‌ای
۳) الف) ضروری، ب) بادوام، ج) واسطه‌ای
۴) الف) ضروری، ب) سرمایه‌ای، ج) بی‌دوام

محل انجام محاسبات

۱۸۶- کدام گزینه بیانگر پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) محصولات دانش‌بنیان و نوآوری‌ها، مربوط به کدام مرحله از تولید است؟

ب) نوع اول تولید چه نام دارد؟

ج) «پرورش ماهی»، «بهره‌برداری از معدن نقره»، «ساخت پنجره از ورقه‌های فولادی» و «نصب پنجره توسط نصب‌کننده» به ترتیب، به کدام مرحله از مراحل تولید اشاره دارند؟

۱) الف) صنعت، ب) حیات، ج) حیات، احیا، صنعت، صنعت

۲) الف) خدمات، ب) احیا، ج) حیات، احیا، خدمات

۳) الف) خدمات، ب) احیا، ج) حیات، احیا، خدمات

۴) الف) صنعت، ب) حیات، ج) احیا، احیا، خدمات، صنعت

۱۸۷- کارخانه‌ای در استان تهران به تولید مواد شوینده می‌پردازد و سالانه ۲۱,۰۰۰ واحد کالا هریک به ارزش ۷۰ هزار تومان روانه بازار می‌کند. با فرض اشتغال ۲۶ کارگر در این کارخانه و اطلاعات جدول مقابل:

حقوق ماهیانه هر کارگر	۲/۵ میلیون تومان
هزینه بسته‌بندی سالانه	۳۰ میلیون تومان
هزینه فرصت سالانه	$\frac{۴}{۳}$ هزینه سالانه خرید مواد اولیه
هزینه سالانه خرید مواد اولیه	۱۳۵ میلیون تومان
هزینه استهلاک سالانه	$\frac{۱}{۳}$ هزینه‌های غیرمستقیم سالانه

الف) هزینه استهلاک سالانه و سود حسابداری سالانه این بنگاه کدام است؟

ب) کارخانه در پایان سال چه مبلغی را در اظهارنامه مالیاتی به

عنوان سود سالانه درج می‌کند؟

۱) الف) ۶۰ میلیون تومان، ۴۶۵ میلیون تومان، ب) ۲۸۵ میلیون تومان

۲) الف) ۸۰ میلیون تومان، ۴۲۵ میلیون تومان، ب) ۲۴۵ میلیون تومان

۳) الف) ۶۰ میلیون تومان، ۴۵۵ میلیون تومان، ب) ۲۷۵ میلیون تومان

۴) الف) ۸۰ میلیون تومان، ۴۳۵ میلیون تومان، ب) ۲۵۵ میلیون تومان

۱۸۸- در رابطه با واقعیت کدام گزینه نادرست است؟

۱) دانشمندان علوم اقتصادی نمی‌توانند سایر دانشمندان علوم بشری، موضوعات اقتصادی را با روش‌های علمی مورد مطالعه قرار دهند.

۲) دانش اقتصاد با دقت درباره انواع منافع و هزینه‌ها کمک می‌کند انسان‌ها، سازمان‌ها و کشورها در استفاده از منابع و امکاناتشان بهترین‌ها را انتخاب کنند.

۳) یکی از علت‌های توجه اسلام به اقتصاد، اهمیت روز افزون مسائل اقتصادی در اجتماع و حیات جمعی انسان‌ها و تأثیر عوامل اقتصادی بر همه جنبه‌های زندگی فرد، خانواده و جامعه است.

۴) با گسترش و پیشرفت تمدن بشری، اندیشه اقتصادی بشر نیز تکامل یافت و با عنوان علم اقتصاد در جایگاه یکی از مهم‌ترین دانش‌های بشری قرار گرفت.

۱۸۹- اگر زمینی را به کشت «پنبه» اختصاص دهیم، عملاً از گندمی که می‌توانستیم از آن برداشت کنیم صرف‌نظر کرده‌ایم، یا اگر پولمان را به خرید «لباس» و سایر ملزومات اختصاص دهیم، از خرید «کتاب» و نفعی که از خواندن آن می‌توانستیم ببریم، محروم می‌شویم. در این رابطه، کدام یک «هزینه فرصت از دست رفته» تلقی می‌شود؟

۱) «خرید لباس» که نیازی به خرید آن نبوده است.

۲) «میزان پنبه» که از آن، استفاده لازم را نبرده‌ایم.

۳) «میزان محصول گندم» که از آن صرف‌نظر کرده‌ایم.

۴) سایر «ملزومات» که غالب آن‌ها، اضافه و غیرقابل استفاده بوده است.

۱۹۰- هریک از عبارات زیر به ترتیب، بیان‌کننده کدام بازیگران و فعالان عرصه اقتصاد است؟

- با کمک آن‌ها روابط اقتصادی بین کشورها بیش‌تر رونق می‌گیرد و حقوق همه طرف‌های درگیر در تجارت جهانی حفظ می‌شود.

- این فعالان عرصه اقتصاد با هدف ایجاد نظم، انضباط و نظارت بر عملکرد اقتصاد یا تأمین برخی نیازهای عمومی، فعالیت می‌کنند.

- این فعالان عرصه اقتصاد، در تولید محصولات و یا مصرف آن‌ها و مبادله با یکدیگر نقش ایفا می‌کنند.

۱) بازیگران کلان - سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی و جهانی - بازیگران خرد

۲) بازیگران خرد - سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی و جهانی - بازیگران کلان

۳) سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی و جهانی - بازیگران خرد - بازیگران کلان

۴) سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی و جهانی - بازیگران کلان - بازیگران خرد

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل یکم
(مبانی تطویل متن، سازه‌ها و عوامل تأثیرگذار در
شعر فارسی، واج‌آرایی؛ واژه‌آرایی)
صفحه‌های ۱۰ تا ۳۶

۱۹۱- کدام ابیات در نوع ادبی تعلیمی سروده شده‌اند؟

- الف) الماس و زهر بر سر مزگان چو داشتی
ب) گر خود مگس شوم ننشینم بر آن عسل
ج) زبان آمد از بهر شکر و سپاس
د) نکویی و رحمت به جای خود است
ه) می خور که جهان حریف جوی است
- این سوی دل روان کن و آن زی جگر فرست
ترسم ز نیش چشم چو زنبور کافرت
به غیبت نگرداندش حق شناس
ولی با بدان نیک مردی بد است
آفاق ز سبزه تازه روی است

۱) ج، د (۲) الف، ه (۳) الف، د (۴) ب، ج

۱۹۲- با توجه به متن زیر کدام ویژگی نادرست است؟

«پارسازاده‌ای را نعمت بیکران به دست افتاد؛ فسق و فجور آغاز کرد. باری به نصیحتش گفتم ای فرزند دخل آب روان است و عیش، آسیاب‌گردان. یعنی خرج فراوان کردن، مسلم کسی را باشد که دخل معین دارد. عقل و ادب پیش گیر و لهو و لعب بگذار که چون نعمت سپری شود، سختی بری و پشیمانی خوری.»

- ۱) کاربرد «را» در نقشی به‌جز نشانهٔ مفعول
۲) ایجاز
۳) حذف فعل به قرینه
۴) کاربرد ضمیر متصل «ش» در نقش مفعول

۱۹۳- در تحلیل متن زیر کدام گزینه نادرست است؟

«وقتی در سفر حجاز طایفه‌ای جوانان صاحب‌دل همدم من بودند و هم‌قدم. وقت‌ها زمزمه‌های بگردندی و بی‌تی محققانه بگفتندی، و عابدی در سیل منکر حال درویشان بود و بی‌خبر از درد ایشان. تا برسیدیم به خیل بنی هلال، کودکی سیاه از حیّ عرب به درآمد و آوازی برآورد که مرغ از هوا درآورد. اشتر عابد را دیدم که عابد را بینداخت و راه بیابان گرفت. گفتم: ای شیخ، در حیوانی اثر کرد و تو را همچنان تفاوت نمی‌کند.»

- ۱) کاربرد کهن واژگان
۲) استفاده از آرایه‌های سجع و کنایه
۳) نکوهش افراد بی‌ذوق و بی‌بهره از هنر
۴) کاربرد دو حرف اضافه برای متمم

۱۹۴- کدام بیت فاقد آرایهٔ «واژه‌آرایی» است؟

- ۱) غریب نیست که بیگانه گردد از همه عالم
۲) بر کن ز بن این بنا که باید
۳) دل گفت وصالش به دعا باز یافت
۴) غزال اگر به کمند اوفتد عجب نبود
- هر آن غریب که در شهر آشنای تو باشد
از ریشه بنای ظلم برکنند
عمری است که عمرم همه در کار دعا رفت
عجب فتادن مرد است در کمند غزال

۱۹۵- همهٔ ابیات دارای «تکرار و واج‌آرایی» هستند؛ به‌جز ...

- ۱) گر گنج غمت در دل دیوانه نمی‌شد
۲) شه کاش خراج از ده ویرانه نمی‌خواست
۳) گر در دل شمع آتشی از عشق نمی‌بود
۴) امید خلاص از خم زلفین توام بود
- ویرانه مقام من دیوانه نمی‌شد
یا ملک دلم کاش که ویرانه نمی‌شد
آگاه ز سوز دل پروانه نمی‌شد
در دام اگر آن خال سیه دانه نمی‌شد

۱۹۶- اساسی‌ترین عامل پیدایی شعر ... است و ... ادراکی است که از احساس نظم حاصل می‌شود.

(۱) عاطفه، وزن (۲) وزن، عاطفه (۳) وزن، وزن (۴) عاطفه، عاطفه

۱۹۷- در کدام گزینه تقابل وزن شعر و محتوای آن دیده نمی‌شود؟

(۱) ای سینه که دردمندی از غم
هم زانوی غم دوات جویم

(۲) راه نفسم بسته شد از آه جگر تاب
کو هم نفسی تا نفسی را غم از این باب

(۳) مکن در جسم و جان منزل که این دون است و آن والا
قدم زین هر دو بیرون نه، نه این جا باش و نه آن جا

(۴) تا خود چه خطا رفته کش این گونه مکافات
یا خود چه گنه بوده کش این گونه عذاب است

۱۹۸- در بیت کدام گزینه شاعر با استفاده از لحنی تند و ریتمی کوتاه مفهوم خشم را بیان می‌کند؟

(۱) سپه داغ دل، شاه با های و هوی
سوی باغ ایـرج نهادند روی

(۲) که رستم که باشد که فرمان من
کند پست و پیچد ز پیمان من؟

(۳) بیا تا جهان را به بد نسپریم
به کوشش همه دست نیکی بریم

(۴) سپاه شب تیره بر دشت و داغ
یکی فرش گسترده از پر زاغ

۱۹۹- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

(۱) ابر چون گردد طرف با من که سیل اشک من
بحر را مهر خموشی بر لب از گرداب زد

(۲) گریه طوفان خیز گشت و از سرم برخاست دود
باری از من گریه کم سر زد که طوفان برخواست

(۳) برگرفت از لب مرا مهر خموشی راز عشق
ابر صائب، چون تواند کرد پنهان برق را

(۴) چندان گریستیم که هر کس که بر گذشت
در اشک ما چو دید روان گفت کاین چه جوست

۲۰۰- مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات تفاوت دارد؟

(۱) تو را حکایت ما مختصر به گوش آید
که حال تشنه نمی‌دانی ای گل سیراب

(۲) غرقه دریای بی‌پایان کجا یابد کنار
ساحلش پیدا نباشد بحر بی‌پایان ما

(۳) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل
کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها

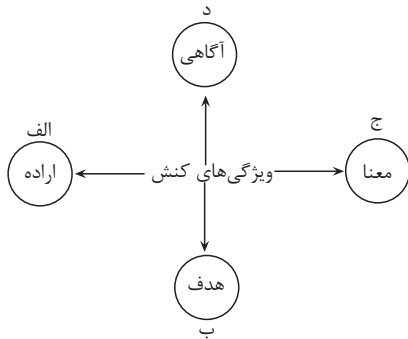
(۴) مکن ملامت خواجو به عشق‌بازی و مستی
که بر کناری و دانم که حال غرقه ندانی

جامعه‌شناسی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

زندگی اجتماعی

(کنش‌های، پدیده‌های اجتماعی، جهان اجتماعی)
صفحه‌های (۳۴ تا ۳۵)

۲۰۱- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب مربوط به کدام بخش نمودار است؟

- قرار گرفتن دانش‌آموز بر سر دو راهی انتخاب انجام تکالیف یا استراحت بعد از مدرسه
- مراجعه به دفترچه راهنمای یک کالای پیچیده؛ هنگامی که برای اولین بار از آن استفاده می‌شود.
- دانش‌آموزی سر کلاس دست خود را بالا می‌آورد و معلم نیز پاسخ مناسب به او می‌دهد.
- پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از هر کنشگری پرسید.

(۱) الف - د - ب - ج

(۲) ب - ج - الف - د

(۳) الف - ب - ج - د

(۴) الف - د - ج - ب

۲۰۲- کدام گزینه به ترتیب در رابطه با پیامدهای غیرارادی و پیامدهای ارادی کنش، نادرست و درست است؟

- (۱) قطعی هستند یعنی حتماً انجام می‌شود مانند تغییر هوای کلاس پس از باز کردن درب و پنجره - پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی توسط دانشجو پیامد ارادی مطالعه است.
- (۲) نتیجه طبیعی کنش‌اند و احتمالی هستند یعنی ممکن است اتفاق بیفتد یا نیفتند، اگر افراد اراده کنند انجام می‌شود و اگر نخواهند رخ نمی‌دهند. این دسته از پیامدها خودشان، کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد مانند نمره دادن استاد که به اراده استاد وابسته است.
- (۳) به اراده افراد دیگر وابسته است و این دسته از پیامدها خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد. - فردی سلام می‌کند، پاسخ دادن یا پاسخ ندادن سلام او پیامد ارادی کنش او محسوب می‌شود که به اراده او بستگی دارد.
- (۴) پاکیزه شدن دست و صورت فردی که وضو می‌گیرد، پیامد غیرارادی کنش اوست. - به اراده افراد انسانی یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است یعنی این دسته از پیامدها خودشان کنش هستند.

۲۰۳- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب مصداق کدام گزینه است؟

- تندرستی پس از ورزش کردن

- معتاد شدن به سیگار و قلیان کشیدن

- رعایت حیا

- (۱) پیامد ارادی ورزش کردن - پیامد ارادی سیگار و قلیان کشیدن وابسته به اراده دیگری - پیامد ارادی وابسته به اراده دیگری
- (۲) پیامد غیرارادی انجام ورزش - پیامد ارادی سیگار و قلیان کشیدن وابسته به اراده کنشگر - کنش اجتماعی
- (۳) پیامد ارادی انجام ورزش - پیامد ارادی سیگار و قلیان کشیدن وابسته به اراده کنشگر - پدیده اجتماعی
- (۴) پیامد طبیعی ورزش کردن - پیامد ارادی سیگار و قلیان کشیدن وابسته به اراده دیگری - کنش اجتماعی

۲۰۴- مصادیق «الف، ب و ج» به ترتیب کدام‌اند؟

ب	همانند پنداشتن پدیده‌های اجتماعی و آثار آن	ج
از طریق تعلیم و تربیت و تشویق و تنبیه، ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل می‌کنند	الف	کنش ناظر به گذشتگان، معاصران و آیندگان

- (۱) عدم استقلال پدیده‌های طبیعی از انسان‌ها - پدیده‌های اجتماعی - کنش اجتماعی
- (۲) نادیده گرفتن تفاوت علوم طبیعی با علوم انسانی و اجتماعی - کنش اجتماعی - کنش فردی
- (۳) عدم استقلال پدیده‌های اجتماعی از انسان‌ها - کنش فردی - جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی
- (۴) نادیده گرفتن تفاوت علوم طبیعی با علوم انسانی و اجتماعی - جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی - کنش اجتماعی

۲۰۵- هر عبارت، به ترتیب مصداق کدام گزینه است؟

- خط‌کشی‌های مسیر خانه تا مدرسه

- سلام دیگران را پاسخ دادن

- شرط پاسخ مناسب به کنشگر

- (۱) فرصت‌ها و محرومیت‌ها - هنجار اجتماعی - هدف‌دار بودن کنش
- (۲) پدیده اجتماعی - ارزش اجتماعی - آگاهانه بودن کنش
- (۳) فرصت‌ها و محدودیت‌ها - هنجار اجتماعی - معناداری کنش
- (۴) فرصت‌ها و محدودیت‌ها - ارزش اجتماعی - ارادی بودن کنش

۲۰۶- کدام گزینه به ترتیب در رابطه با مفاهیم هنجار اجتماعی و ارزش اجتماعی، نادرست و درست است؟

- (۱) شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است. - از جنس هدف و مقصود هستند مانند ثروت و عفت، که از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند.
- (۲) پدیده‌های مطلوب و خواستنی‌اند که مورد توجه و پذیرش افراد یک جامعه هستند و نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل وجود دارد. - رعایت حقوق دیگری هنگام مطالعه در کتابخانه عمومی، تحقق یک ارزش است.
- (۳) کوچک‌ترین پدیده اجتماعی است و سایر پدیده‌های اجتماعی، آثار و پیامدهای آن هستند. - داشتن نظم و پوشش شرعی نمونه‌هایی از ارزش‌های اجتماعی هستند که افراد با عمل کردن به آن‌ها موجب تداوم و استمرار آن‌ها در جامعه می‌شوند.
- (۴) از جنس وسیله و روش هستند و شیوه رسیدن به ارزش‌ها را محقق می‌سازند. - اگر ارزش‌های اجتماعی نباشند، هیچ‌یک از پدیده‌های عدالت، امنیت و آزادی محقق نمی‌شوند.

۲۰۷- کدام گزینه با عبارت «ما هنگام گفت‌وگو به حرکات و سخنان طرف مقابل توجه می‌کنیم.» مرتبط نیست؟

- (۱) در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست.
- (۲) کنش‌ها انواعی دارند؛ برخی بیرونی هستند، مانند راه رفتن و برخی دیگر در موقعیت‌های مختلف متفاوت است و برخی اجتماعی‌اند.
- (۳) کنشی که ناظر به دیگران صورت می‌گیرد، آداب و قواعد خاصی می‌خواهد.
- (۴) کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران و با توجه به آنان صورت می‌گیرد.

۲۰۸- هر یک از عبارتهای زیر، به ترتیب نتیجه چیست؟

- دگرگون شدن جهان اجتماعی
- راه یافتن اعضا به جهان اجتماعی

- عدم تغییر نظم بدن موجودات زنده با اراده اعضای آن

- (۱) عدم انتقال فرهنگ به نسل‌های بعدی - آگاهی نسبت به حقوق و تکالیف - عدم وجود آگاهی در اعضای بدن موجودات زنده
- (۲) انتقال فرهنگ از طریق وراثت - کسب آگاهی و شناخت مشترک - وابسته بودن اعضای مختلف برای تأمین نیازهای یکدیگر
- (۳) گسترش جهان اجتماعی - بهره‌مندی از حقوق و تکالیف توسط اعضا - اعتباری بودن نظم در بدن موجودات زنده
- (۴) عدم حفظ فرهنگ توسط یک نسل - پذیرفتن عضویت جهان اجتماعی - تکوینی بودن نظم در بدن موجودات زنده

۲۰۹- چه تعداد از عبارتهای زیر نادرست است؟

- خانواده، امنیت، صلح و... مثال‌هایی برای کنش‌های اجتماعی انسان‌ها هستند.
  - پیامدهای اعتباری یعنی مجموعه کنش‌های انسان و پیامدهایی که در اثر کنش انسان ایجاد می‌شوند.
  - علاوه بر نقش‌ها مانند کشاورزان، معلمان و... نهادها نیز به عنوان اعضای جهان اجتماعی شناخته می‌شوند.
  - عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود یعنی با قرارداد آن‌ها به وجود نمی‌آید.
  - آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست؛ بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۱۰- هر یک از موارد زیر، به ترتیب با کدام عبارت در ارتباط است؟

- قنات به عنوان ابتکار ایرانیان

- آب شدن یخ‌های قطبی در اثر گرم شدن کره زمین

- پیروی از دستورات الهی در جهت حمایت از مظلومین جهان

- (۱) سنت‌ها و قوانین الهی با انسان‌های شاکر و ناسپاس و جوامع عادل و ظالم، یکسان عمل نمی‌کند و درهای آسمان را بر عدالت‌پیشگان می‌گشاید. - زلزله و خشکسالی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان پیدا می‌کنند، وارد جهان اجتماعی می‌شوند. - آلودگی جهان طبیعی می‌تواند زندگی اجتماعی انسان را متأثر سازد.
- (۲) انسان‌ها برای مقابله با زلزله و خشکسالی، قواعد خاصی وضع می‌کنند و کنش‌های مناسبی انجام می‌دهند. - آلودگی طبیعت و محیط زیست، نتیجه کارهای شتاب‌زده و ناخردانه انسان‌ها است. - شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماوراءطبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد.
- (۳) آلودگی طبیعت و محیط زیست، نتیجه کارهای شتاب‌زده و ناخردانه انسان‌ها است. - انسان‌ها برای مقابله با زلزله و خشکسالی، قواعد خاصی وضع می‌کنند و کنش‌های مناسبی انجام می‌دهند. - سنت‌ها و قوانین الهی نیز با انسان‌های شاکر و ناسپاس و جوامع عادل و ظالم، یکسان عمل نمی‌کند و درهای آسمان را بر عدالت‌پیشگان می‌گشاید.
- (۴) شناخت فلزات و ستارگان می‌تواند بر زندگی انسان‌ها تأثیر بسیاری بگذارد. - شناخت خداوند، فرشتگان و جهان ماوراءطبیعی، آرمان‌ها و ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد. - سنت‌ها و قوانین الهی با انسان‌های شاکر و ناسپاس و جوامع عادل و ظالم، یکسان عمل نمی‌کند و درهای آسمان را بر عدالت‌پیشگان می‌گشاید.

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق و مباحث آن
(منطق، ترازوی اندیشه)
روابط میان ذهن، زبان و خارج
(لفظ و معنا، مفهوم و مصداق)
صفحه‌های (۱ تا ۲۶)

۲۱۱- چرا علم منطق را به شاقول بنایی تشبیه کرده‌اند؟

- (۱) تبحر در آن به تمرین نیاز دارد.
- (۲) ماده و محتوای علوم را فراهم می‌آورد.
- (۳) به توضیح صورت اندیشیدن می‌پردازد.
- (۴) در علوم مختلف دارای کاربرد است.

۲۱۲- کدام عبارت درباره حیطه کاربرد منطق نادرست است؟

- (۱) فلسفه تنها حیطه به کار گرفتن قواعد منطقی نیست.
- (۲) نمی‌توان گفت که بخش‌هایی از زندگی ما بی‌نیاز از منطق هستند.
- (۳) افزایش حجم انبوه اطلاعات تابع افزایش خطاهای ذهنی است.
- (۴) منطق در تشخیص باورهای درست از نادرست به ما یاری می‌رساند.

۲۱۳- کدام گزینه به‌ترتیب بیانگر تصور و تصدیق است؟

- (۱) دل رمیده من آن زمان به جا آید - ز روی دوست دل دشمنان چه دریابد
- (۲) خط عذار یار که بگرفت ماه از او - تو را من چشم در راهم شباهنگام
- (۳) دلم گرفت از این سایه‌های پا به رکاب - نه هر کو ورقی خواند معانی دانست
- (۴) چندین هزار ذره سراسیمه می‌دوند - به پوشیدن سترگ درویش کوش

۲۱۴- کدام گزینه از اوصاف تصدیق نیست؟

- (۱) در پاسخ به چرایی مطرح می‌شود.
- (۲) سلب یا ایجاب یک وصف را بیان می‌کند.
- (۳) کوچک‌ترین جزء ساختار یک استدلال را تشکیل می‌دهد.
- (۴) واقعیت داشتن یا نداشتن یک مفهوم در آن مطرح است.

۲۱۵- لفظ «ایران» در عبارات «فردا به ایران بر می‌گردم»، «ایران همیشه سربلند است»، «وطن من ایران است» به‌ترتیب بیانگر چه نوع دلالتی است؟

- (۱) تضمنی - التزامی - مطابقی
- (۲) مطابقی - التزامی - تضمنی
- (۳) تضمنی - التزامی - تضمنی
- (۴) مطابقی - التزامی - مطابقی

۲۱۶- کدام بیت دارای زمینه‌های شکل‌گیری مغالطه اشتراک لفظ است؟

- (۱) قلب بی‌حاصل ما را بزنی اکسیر مراد
  - (۲) دی می‌شد و گفتم صنما عهد به جای آر
  - (۳) تو کافر دل نمی‌بندی نقاب زلف و می‌ترسم
  - (۴) چون تو هوا را بشکنی، پا بر هوا نه هین بیا
- یعنی از خاک ره دوست نشانی به من آر
گفتا غلطی خواجه در این عهد وفا نیست
که محرابم بگرداند خم آن دل‌ستان ابرو
بر آسمان و بر هوا صد ره پدید آید تو را

۲۱۷- در کدام گزینه، نوع مغالطه احتمالی به‌کار رفته با بقیه گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) ما گفتیم خط تلفن را در فلان تاریخ وصل می‌کنیم که وصل هم کردیم. دیگر نگفتیم بوق هم می‌خورد!
- (۲) یک تهیه‌کننده فیلم: من در خانه سینما را گل می‌گیرم. چند روز بعد مقداری گل به در خانه سینما مالید!
- (۳) گفتم هزینه‌های خرید خانه را من حساب می‌کنم. بیا تا بگویم چقدر باید پرداخت کنی.
- (۴) سعادت غایت زندگی انسان است. غایت زندگی انسان مرگ است؛ سعادت انسان همان مرگ اوست.

۲۱۸- جزئی و کلی بودن هر یک از موارد زیر در کدام گزینه به‌ترتیب درست ذکر شده است؟

«شهردار تهران - کتاب حسن - نفر اول مسابقات المپیک - تبریز - تنها کتاب منطق من»

- (۱) کلی - کلی - جزئی - جزئی
- (۲) جزئی - جزئی - کلی - کلی
- (۳) کلی - کلی - جزئی - کلی
- (۴) جزئی - کلی - جزئی - جزئی

۲۱۹- در صورتی که نتوانیم بگوییم «هیچ الف ب نیست»، به‌طور قطعی کدامیک از نسبت‌های چهارگانه بین «الف» و «ب» برقرار نمی‌باشد؟

- (۱) تساوی
- (۲) تباین
- (۳) عموم و خصوص مطلق
- (۴) عموم و خصوص من وجه

۲۲۰- بین دو مفهوم «جزئی» و «مفهومی که تنها یک مصداق در خارج دارد» کدامیک از نسبت‌های چهارگانه برقرار است؟

- (۱) تساوی
- (۲) تباین
- (۳) عموم و خصوص مطلق
- (۴) عموم و خصوص من وجه

نگاه به آینده

آزمون ۱ مرداد ماه ۱۴۰۰ (دوازدهم)

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

دفترچه غیر مشتری

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	
ریاضی و آمار	۶	۴	۲	۱	
عربی زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	
علوم و فنون ادبی	۷	۵	۴	۲	
فلسفه	۷	۶	۴	۲	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۵۰	مدت پاسخ‌گویی: ۵۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۲۳۱	۲۴۰	۱۰
۳	عربی زبان قرآن (۳)	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	۱۰
۴	فلسفه دوازدهم	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	۱۵
۵	فلسفه دوازدهم - سؤال‌های آشنا	۱۰	۲۶۱	۲۷۰	

ریاضی و آمار (۳)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

 آمار و احتمال
 شمارش
 صفحه‌های (۱) تا (۱)
۲۲۱- حاصل عبارت $\frac{(3!)!}{(2!)3!}$ کدام است؟

- (۱) ۶۰ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) ۶ (۴) ۱

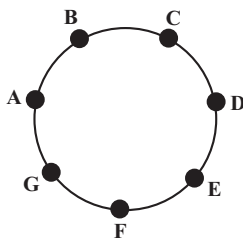
۲۲۲- حاصل عبارت $\frac{P(n-1, r-1)}{P(n+1, r+1)}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{n^2 + n}$ (۲) $\frac{1}{n+1}$ (۳) $\frac{1}{n-1}$ (۴) $\frac{1}{n^2 - n}$

۲۲۳- ۲۰ نفر برای تزریق واکسن کرونا در فاز نخست یک شرکت داروسازی، حضور دارند. به ۱۰ نفر از این افراد واکسن واقعی و به ۱۰ نفر دیگر پلاسبو (ماده بی‌اثر و بی‌خاصیت که ضرری هم ندارد) تزریق شده است. ۳ نفر را از بین آن‌ها به‌طور تصادفی انتخاب می‌کنیم. در چند حالت، حداکثر به ۲ نفر واکسن واقعی تزریق شده است؟

- (۱) ۸۰۲۰ (۲) ۱۰۲۰ (۳) ۷۰۲۰ (۴) ۴۰۲۰

۲۲۴- با نقاط روی محیط دایرهٔ مقابل، چند مثلث می‌توان ساخت به‌طوری که همگی آن‌ها شامل رأس A باشند؟

- (۱) ۱۲
(۲) ۱۳
(۳) ۱۴
(۴) ۱۵

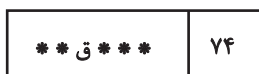
۲۲۵- کلاس درسی ۲۰ دانش‌آموز دارد که ۲ نفر از آن‌ها برای نمایندگی کلاس نامزد شده‌اند. اگر این دو نفر حق رأی نداشته باشند و بقیهٔ دانش‌آموزان بتوانند حداکثر به یک نفر رأی دهند، دانش‌آموزان به چند طریق می‌توانند به این دو نامزد نمایندگی رأی دهند؟ (دانش‌آموزان می‌توانند رأی سفید بدهند.)

- (۱) ۲۱۸ (۲) 18^2 (۳) 3^{18} (۴) 18^3

۲۲۶- با اعداد ۰، ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷ چند عدد ۳ رقمی (بدون تکرار ارقام) می‌توان ساخت به‌طوری که صدگان آن از دهگان آن از یکان بیشتر باشد؟

- (۱) ۷۰ (۲) ۹۰ (۳) ۲۰ (۴) ۳۵

۲۲۷- پلاک اتومبیل‌های سواری سری «ق» در شهر مشهد که از سال ۱۳۹۵ به بعد شماره‌گذاری شده باشد، به صورت زیر است که هر ستاره نمایش‌دهندهٔ یک رقم غیرصفر است. در سری «ق» پلاک خودروهای سواری شهر مشهد چند پلاک وجود دارد که دو رقم سمت چپ آن با یکدیگر یکسان باشد؟

- (۱) 8×9^4 (۲) 9^4
(۳) 8×9^5 (۴) 9^5

۲۲۸- با حروف کلمهٔ «رضایتمند» و بدون تکرار حروف، چند کلمهٔ ۶ حرفی می‌توان نوشت که به «در» ختم شود؟

- (۱) ۳۹۰ (۲) ۳۶۰ (۳) ۳۲۰ (۴) ۲۸۰

۲۲۹- در صورتی که تمامی اعداد ۵ رقمی تشکیل شده با ارقام ۰، ۲، ۳، ۴، ۷ را به‌ترتیب نزولی مرتب کنیم، ۳۲۰۴۷ چندمین عدد خواهد بود؟ (تکرار ارقام مجاز نیست.)

- (۱) ۶۷ (۲) ۳۲ (۳) ۶۵ (۴) ۶۶

۲۳۰- از بین تعدادی گل مختلف می‌خواهیم ۳ گل را انتخاب کنیم و به صورت یک ردیف، به‌ترتیب در گلدان بچینیم. اگر تعداد حالت‌های مختلف برای این کار ۱۲۰ باشد، تعداد گل‌ها کدام است؟

- (۱) ۹ (۲) ۷ (۳) ۶ (۴) ۸

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم
(دوره بازگشت و بیداری) تا پایان «شعر عصر بیداری»
صفحه‌های ۱۸ تا ۱۰

۲۳۱- توضیح زیر کدام شخصیت را معرفی می‌کند؟

«در طنز و هجو و هزل چیره‌دست بود. در شعر وی اگرچه اندیشه‌های نوگرایانه وجود دارد، ولی جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی او مانع از این می‌شود که در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار گیرد.»

(۱) عارف قزوینی (۲) فرخی یزدی (۳) ایرج میرزا (۴) میرزاده عشقی

۲۳۲- به ترتیب درست یا نادرست بودن عبارات زیر در کدام گزینه مشخص شده است؟

(الف) در عصر بیداری، بعد از تهران، رشت از بازار سیاسی و مطبوعاتی پررونقی برخوردار بود.

(ب) میرزا محمدصادق امیری فراهانی سردبیری «روزنامه مجلس» را بر عهده داشت.

(۱) ص - غ (۲) ص - ص (۳) غ - غ (۴) غ - ص

۲۳۳- عبارت کدام گزینه از لحاظ تاریخ ادبیات نادرست است؟

(۱) عبدالوهاب نشاط انجمن ادبی نشاط را در دوره قاجار تأسیس کرد.

(۲) مهم‌ترین اثر ملک‌الشعراى بهار «منشآت» است.

(۳) سیداشرف‌الدین گیلانی به «نسیم شمال» معروف بود.

(۴) مفاهیم آزادی، وطن و قانون‌خواهی در ایران برای اولین بار در ادبیات مشروطه مطرح شدند.

۲۳۴- عرصه هنری ... ترانه‌ها و تصنیف‌های میهنی بود که در برانگیختن مردم و آزادی‌خواهی نقش مؤثری داشت.

(۱) عارف قزوینی (۲) میرزاده عشقی (۳) فرخی یزدی (۴) نشاط اصفهانی

۲۳۵- بیت زیر سرآغاز سروده کدام شاعر دوره بیداری است؟

«آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی دست خود ز جان شستم از برای آزادی»

(۱) میرزاده عشقی (۲) فرخی یزدی (۳) عارف قزوینی (۴) ایرج میرزا

۲۳۶- دلیل پیروی شاعران دوره بازگشت از اسلوب‌های کهن در کدام گزینه آمده است؟

(۱) برانگیختن احساسات ملی و میهنی

(۲) نقد مظاهر استبداد و استعمار

(۳) ارتباط بیشتر زبان کهن با توده مردم

(۴) سستی و رخوت حاکم بر ادبیات

۲۳۷- ادیب‌الممالک فراهانی در کدام قالب شعری بیشتر طبع‌آزمایی کرده است؟

(۱) غزل

(۲) مثنوی

(۳) قصیده

(۴) ترجیع‌بند

۲۳۸- فرخی یزدی از کدام شاعران بیشترین تأثیر را گرفته بود؟

(۱) سعدی - سنایی

(۲) مسعود سعد - سعدی

(۳) خاقانی - مسعود سعد

(۴) سنایی - انوری

۲۳۹- کدام عامل در ایجاد نهضت بازگشت ادبی مطرح نبود؟

(۱) ارتباط جامعه ایرانی با ادبیات غربی

(۲) تاراج کتابخانه اصفهان

(۳) توجه به ادبیات در دربار قاجار

(۴) تضعیف جامعه در اثر شکست از روسیه

۲۴۰- هدف از تأسیس انجمن ادبی خاقان چه بود؟

(۱) پایه‌گذاری سبکی جدید در ادب فارسی

(۲) تصحیح متون به‌جامانده از دوره‌های کهن

(۳) تقلید از آثار شاعران و نویسندگان سبک خراسانی و عراقی

(۴) رهایی‌بخشیدن شعر فارسی از انحطاط اواخر دوره صفوی

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۳)

من الأشعار المنسوبة إلى الإمام عليّ (ع)
متن درس، الحروف المشبهة بالفعل
صفحه‌های ۱ تا ۶

■ ■ عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۲۴۱ - ۲۴۴)

۲۴۱- «إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ»:

- (۱) فقط ما بودیم که قرآن عربی را نازل کردیم به این امید که شما اندیشه کنید!
- (۲) بی‌گمان ما قرآن را به زبان عربی قرار دادیم امید است شما خردورزی نمایید!
- (۳) همانا ما قرآن را به زبان عربی قرار دادیم امیدواریم شما اندیشه‌ورزی کنید!
- (۴) بی‌شک ما قرآن را عربی نازل کرده‌ایم تا شما در آن بیندیشید!

۲۴۲- «لَمْ يَلْمِ الْإِنْسَانَ أَنْ الْعَالَمَ الْأَكْبَرَ قَدْ انطَوَى فِيهِ!»:

- (۱) انسان ندانسته که جهان بزرگ‌تر در وی درهم پیچیده است!
- (۲) چرا انسان نمی‌داند که جهان بزرگ‌تر در او به هم پیچیده شده است!
- (۳) آدمی ندانسته است که جهانی بزرگ‌تر را در درونش درهم پیچیده است!
- (۴) برای چه آدمی نمی‌داند که جهانی بزرگ درونش به هم پیچیده شده است!

۲۴۳- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (۱) لیتنا نستطيع أن نُرضي جميع النَّاسِ! : کاش ما می‌توانستیم همه مردم را راضی نماییم!
  - (۲) لا تحسبِ التَّقَاخُرَ بِالنَّسَبِ مَحْمُودًا! : افتخار کردن به اصل و نسب را پسندیده مپندار!
  - (۳) ليس الإنسان سوى اللَّحْمِ وَالْعِظْمِ وَالْعَصَبِ! : آدمی به جز گوشت و استخوان و عصب نیست!
  - (۴) كَأَنَّ مَزْرِعَةَ الْقَمْحِ صَفْحَةٌ ذَهَبِيَّةٌ جَمِيلَةٌ! : مزرعه گندم همچون صفحه طلایی زیبایی است!
- ۲۴۴- «علم سودمندترین چیزی است که به دست می‌آوریم و جایگزینی نخواهیم یافت!»:

- (۱) العلم أفضل شي نكتسبه و لن نجد بدلاً!
- (۲) العلم أفضل من كلّ شي نكتسبه و لا نجد بدلاً!
- (۳) أفضل شي هو العلم الذي نكتسبه و لن نجد بدلاً!
- (۴) إنّ العلم شي أفضل قد اكتسبناه و لا يوجد بدل له!

۲۴۵- عَيْنِ الصَّحِيحِ حَوْلَ الْمَفْرَدَاتِ:

- (۱) النَّاسُ مَوْتَى وَ أَهْلُ الْعِلْمِ أَحْيَاءُ! : «موتى» ← مفرده: مَيِّت
- (۲) النَّاسُ مِنْ جِهَةِ الْآبَاءِ أَكْفَاءُ! : «أكفاء» ← مفرده: كَافِي
- (۳) دَاوُكُ مِنْكَ وَ لَا تَشْعُرُ! : «داء» و «دواء» ← مترادف
- (۴) هَلْ سِوَى لَحْمٍ وَ عِظْمٍ وَ عَصَبٍ! : «لحم» و «عظم» ← متضاد

۲۴۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «لَا يُضَيِّعُ اللهُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ!»

(۱) الله: اسم - مفرد مذكّر - معرفة / مبتدأ و مرفوع

(۲) أجر: اسم - مفرد مذكّر - معرفة (علم) / مفعول و منصوب

(۳) المُحْسِنِينَ: جمع سالم للمذكّر - اسم فاعل - معرّف بأل / مضاف اليه و مجرور

(۴) لَا يُضَيِّعُ: فعل مضارع - للغائب - مجهول / فعلٌ و نائب فاعل؛ و الجملة فعلية

۲۴۷- عَيْنِ مَا فِيهِ جَمْعُ التَّكْسِيرِ:

(۱) إِنَّ هَؤُلَاءِ لَا يَسْتَمْعُونَ إِلَى الْقَوَالِينِ!

(۲) نَرْجُو أَنْ تُمَطِّرَ السَّمَاءُ لِإِحْيَاءِ الْأَرْضِ!

(۳) إِنَّ الْعِلْمَ نَافِعٌ وَ لَا قِيَمَةَ لِأَبْدَالِهِ!

(۴) بِالْعِلْمِ نَحْصَلُ عَلَى الدَّرَجَاتِ الْعَالِيَةِ!

۲۴۸- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ مِنَ الْحُرُوفِ الْمُشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ:

(۱) أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَالِمٌ بِمَا فِي صُدُورِ النَّاسِ!

(۲) قَدْ ارْتَكَبْنَا الذَّنُوبَ لَعَلَّ اللَّهَ يَغْفِرَنَا!

(۳) حَاوَلْتُ كَثِيرًا وَلَكِنِّي مَا حَصَلْتُ عَلَى مَطْلُوبِي!

(۴) كَانَ الزَّمْلَاءُ مَسْرُورِينَ بَعْدَ سَمَاعِ الْخَبْرِ!

۲۴۹- عَيْنِ الصَّحِيحِ: عِنْدَمَا نَعْلَمُ أَنَّ وَقُوعَ الْفِعْلِ حَتْمِيٌّ، نَقُولُ:

(۱) كَأَنَّ بَعْضَ النَّاسِ يَتَدَبَّرُونَ فِي آيَاتِ الْقُرْآنِ!

(۲) لَعَلَّ بَعْضَ النَّاسِ يَتَفَكَّرُونَ فِي آيَاتِ الْقُرْآنِ!

(۳) إِنَّ بَعْضَ النَّاسِ يَتَدَبَّرُونَ فِي آيَاتِ الْقُرْآنِ!

(۴) لَيْتَ بَعْضَ النَّاسِ يَتَفَكَّرُونَ فِي آيَاتِ الْقُرْآنِ!

۲۵۰- عَيْنِ حَرْفًا مِنَ الْحُرُوفِ الْمُشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ يُكْمَلُ مَعْنَى الْجُمْلَةِ:

(۱) إِنَّ أَهْلَ الْعِلْمِ سَتَبْقَى أَسْمَاؤُهُمْ فِي التَّارِيخِ!

(۲) الْيَوْمَ أَشْعُرُ بِالْأَلَمِ وَلَكِنِّي أَمِّي قَدْ تَحَسَّنَتْ!

(۳) ﴿وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا﴾

(۴) ﴿... قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هستی و چیستی
صفحه‌های (۷۳)

فلسفه دوازدهم

۲۵۱- اینکه برای رفع نیاز گرسنگی به سراغ غذا می‌رویم می‌تواند بیانگر درستی کدام گزینه باشد؟

(۱) وجود داشتن اموری که از هستی آن‌ها آگاهیم اما از چیستی‌شان بی‌خبریم.

(۲) متفاوت بودن مفهوم وجود و ماهیت و واحد بودن واقعیت خارجی.

(۳) وجود چیزهایی واقعی در اطراف ما و استفاده از آن‌ها بر حسب نیاز.

(۴) امکان اشتباه در شناخت پدیده‌های جهان خارج و تصحیح آن.

۲۵۲- کدام عبارت درباره مفاهیمی مانند سیمرغ و غول صدق می‌کند؟

(۱) امکان حضور چیستی آن‌ها در ذهن وجود دارد.

(۲) علاوه بر چیستی آن‌ها از هستی‌شان هم باخبریم.

(۳) از هستی آن‌ها خبر داریم؛ اما ماهیت آن‌ها برایمان روشن نیست.

(۴) فاقد وجود خارجی هستند؛ بنابراین امکان تصور ماهیت آن‌ها هم وجود ندارد.

۲۵۳- کدام گزینه پاسخ صحیحی به پرسش زیر نیست؟

«چرا حمل وجود بر درخت نیازمند دلیل است؟»

(۱) مفهوم وجود بیان‌کننده حقیقت درخت نیست.

(۲) مغایر بودن مفهوم درخت به عنوان یکی از چیستی‌ها با مفهوم وجود

(۳) عدم وجود رابطه ذاتی میان «درخت» و «وجود»

(۴) مفهوم وجود جزء تعریف مفهوم درخت قرار می‌گیرد.

۲۵۴- قضیه «انسان موجود است» مشابه کدام قضیه است؟

(۱) انسان جسم نامی است.

(۲) انسان مخلوق است.

(۳) انسان حیوان است.

(۴) انسان موجود متفکر است.

۲۵۵- همه گزینه‌ها در مورد اصل «مغایرت وجود و ماهیت» صحیح هستند؛ به جز گزینه ...

(۱) بحث راجع به این اصل اختصاص به فلسفه اسلامی در دوران ابن‌سینا دارد.

(۲) پایه برهان‌های خدانشناسی بنیان‌گذار مکتب تومیسیم است.

(۳) از اساسی‌ترین آراء و عقاید فلسفی در تفکر اسلامی به شمار می‌آید.

(۴) برهانی به نام وجوب و امکان بر اساس این اصل ارائه شده است.

۲۵۶- حمل محمول بر موضوع در کدام گزینه نیاز به دلیل دارد؟

- (۱) اسب جسم حساس است.
 (۲) مثلث، شکل سه ضلعی است.
 (۳) انسان حیوان ناطق است.
 (۴) جهان آخرت موجود است.

۲۵۷- کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) وجود، وجه اختصاصی موجودات و ماهیت وجه مشترک آنها است.
 (۲) پرسش «این چیست؟» نشان می‌دهد که ما از وجود و ماهیت آن امر بی‌خبریم.
 (۳) وجود و ماهیت در جهان خارج، با یکدیگر پیوند خورده‌اند.
 (۴) اصل تقدّم علت بر معلول پایه برهان وجوب و امکان ابن‌سینا قرار گرفته است.

۲۵۸- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل نمی‌کند؟

«در صورتی که مفهوم وجود عین یا جزئی از مفهوم ماهیت باشد ...»

- (۱) در خارج با یک واقعیت یگانه و واحد مواجه نخواهیم بود.
 (۲) هرگاه ماهیتی را تصور کنیم وجود نیز متصور می‌شود.
 (۳) اثبات وجود برای هیچ ماهیتی نیاز به دلیل ندارد.
 (۴) نفی ماهیت از وجود، امکان‌پذیر نخواهد بود.

۲۵۹- فلاسفه غرب از طریق ابن‌سینا و ابن‌رشد مجدداً با فلسفه چه کسی آشنا شدند و عدم گسترش این دیدگاه در قرن شانزدهم معلول چه بود؟

- (۱) ارسطو - رشد جریان‌های عقل‌گرا
 (۲) افلاطون - رشد تجربه‌گرایی
 (۳) ارسطو - رشد تجربه‌گرایی
 (۴) افلاطون - رشد جریان‌های عقل‌گرا

۲۶۰- چیستی و وجود ...

- (۱) در ذهن غیرقابل تفکیک‌اند.
 (۲) دو مفهوم مختلف هستند.
 (۳) اجزای سازنده واقعیت خارجی‌اند.
 (۴) دو امر جداگانه در خارج هستند.

۲۶۱- کدام گزینه با توجه به بحث قدم‌های لازم برای ورود به مغایرت وجود و ماهیت صحیح نیست؟

- ۱) تنها فلاسفه قبول دارند که جهان هستی، هست و اشیا واقعیت دارند و طبق آن عمل می‌کنند.
- ۲) ما در اطراف خود واقعیاتی می‌یابیم که تأثیرات واقعی بر زندگی ما دارند.
- ۳) گاهی چیزی را در ذهن خود حاضر می‌کنیم که در خارج وجود ندارد و خیالی است.
- ۴) گاهی چیزهایی در خارج هستند که نمی‌دانیم چه چیزی هستند.

۲۶۲- کدام مطلب درباره تمایز وجود و ماهیت صحیح است؟

- ۱) وجود و ماهیت در خارج دو امر متمایز نیستند.
- ۲) وجود و ماهیت از جهت فلسفی به یکدیگر متصل‌اند.
- ۳) وجود و ماهیت به مثابه دو جزء از یک شیء‌اند.
- ۴) وجود و ماهیت دو امر هستند که در ذهن اتحاد دارند.

۲۶۳- ماهیت و وجود اشیا در ... از هم جداست و این، یعنی ...

- ۱) واقعیت - مغایرت مفهوم آن‌ها
- ۲) ذهن - مغایرت مفهوم آن دو
- ۳) ذهن - اعتباری بودن ماهیت
- ۴) واقعیت - مغایرت آن دو

۲۶۴- درباره گزاره «موجود وجود دارد»، کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) حمل به دلیل نیاز دارد؛ زیرا محمول، چیستی موضوع را تشکیل می‌دهد.
- ۲) حمل به دلیل نیاز ندارد؛ زیرا محمول، چیستی موضوع را تشکیل می‌دهد.
- ۳) حمل به دلیل نیاز دارد؛ زیرا محمول و موضوع از یکدیگر جدایی‌ناپذیرند.
- ۴) حمل به دلیل نیاز ندارد؛ زیرا محمول و موضوع از یکدیگر جدایی‌پذیرند.

۲۶۵- اگر فرد «الف» به آب درون یک لیوان اشاره کند و بپرسد: «این چیست؟»، و هم‌زمان فرد «ب» بپرسد: «شفاف بودن این مایع از چیست؟»، آنگاه لزوماً ...

- ۱) فرد «الف» از وجود آب آگاه نبوده است؛ اما فرد «ب» از وجود آب آگاه بوده است.
- ۲) فرد «الف» از وجود آب آگاه بوده است؛ اما فرد «ب» از وجود آب آگاه نبوده است.
- ۳) فرد «الف» از ماهیت آب آگاه نبوده است؛ اما فرد «ب» از ماهیت آب آگاه بوده است.
- ۴) فرد «الف» از ماهیت آب آگاه بوده است؛ اما فرد «ب» از ماهیت آب آگاه نبوده است.

۲۶۶- هستی و چیستی ... متمایز هستند که در واقع ... از یک واقعیت خارجی هستند.

- ۱) دو امر - دو جزء
- ۲) دو امر - دو جنبه
- ۳) دو مفهوم - دو جنبه
- ۴) دو مفهوم - دو جزء

۲۶۷- پیرامون مغایرت وجود و ماهیت طبق نظر ابن‌سینا کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) وجود و ماهیت، دو مفهوم ذهنی هستند.
- ۲) هر شیء در خارج دارای دو حیثیت واقعی است.
- ۳) وجود نه عین ماهیت است و نه جزئی از آن.
- ۴) وجود ماهیت بدیهی نیست و نیاز به دلیل دارد.

۲۶۸- حمل در کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

- ۱) انسان موجود است.
- ۲) حیوان ناطق موجود است.
- ۳) اسب موجود است.
- ۴) موجود موجود است.

۲۶۹- کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) می‌توان با مشاهده یک درخت به تمایز وجود و ماهیت در خارج پی برد.
- ۲) می‌توان با اطلاع از ویژگی‌های ذاتی درخت، به وجود آن در خارج پی برد.
- ۳) می‌توان با مشاهده یک درخت به یگانگی وجود و ماهیت در خارج پی برد.
- ۴) می‌توان با مشاهده یک درخت به یگانگی مفهوم وجود و ماهیت پی برد.

۲۷۰- در کدام گزینه حمل محمول بر موضوع نیازمند دلیل است؟

- ۱) لوزی شکل چهارضلعی است.
- ۲) مربع شکلی با چهار زاویه است.
- ۳) دایره شکلی بدون زاویه است.
- ۴) مثلث قائم‌الزاویه است.

تابستان ۱۴۰۰ از تابستان‌های گذشته مهم‌تر است!

کتاب تابستان

درس‌نامه + پاسخ تشریحی

همراه با برنامه‌ی مطالعاتی ویژه تابستان

منطبق با آزمون‌های تابستان

۰۲۱-۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱ مرداد ۱۴۰۰

Konkur.in

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
محسن اصغری، احسان برزگر، حسین پرهیزکار، عبدالحمید رزاقی، ابراهیم رضایی-مقدم، مهدی رضانی، هامون سببی، مریم شمیرانی، سیدجمال طباطبایی نژاد، کاظم کاظمی، الهام محمدی، مرتضی منشاری، حسن وسکری	فارسی	
روح‌اله اصغری، محمد جهان‌بین، حسین رضایی، ابراهیم غلامی-نژاد، مجید فاتحی، مرتضی کاظم شیرودی، محمدعلی کاظمی-نصرآبادی، سیدمحمدعلی مرتضوی	عربی زبان قرآن	
محبوبه ابتسام، امین اسدیان‌پور، محسن بیانی، علیرضا ذوالفقاری-زحل، محمد رضایی-بقا، محمدرضا فرهنگیان، مرتضی محسنی-کبیر، احمد منصوری، سیدهادی هاشمی، سیداحسان هندی	دین و زندگی	
رحمت‌اله استیری، میرحسین زاهدی، محمد طاهری، عقیل محمدی-روش، عمران نوری	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
علی ارجمند، محمد بحیرایی، سجاد حسن‌زاده، بهرام حلاج، مهدیس حمزه‌ای، شکیب رجیبی، امیر زراتدوز، علی شهرابی، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، امیر محمودیان، رحیم مشتاق‌نظم، محمدصادق هدایتی	ریاضی	
برگزیده از کتاب آبی پیمانهای ریاضی جامع کنکور انسانی	ریاضی (۱) - سؤال‌های آشنا	
فاطمه حیاتی، علیرضا رضایی، سارا شریفی، فاطمه فهیمیان	اقتصاد	
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، عارفه‌سادات طباطبایی-نژاد، فرهاد علی-نژاد، حمید محدثی	علوم و فنون ادبی	
نوید امساک، رضا معصومی، محمدصادق محسنی، سیدمحمدعلی مرتضوی	عربی زبان قرآن	
کامران اله مرادی، آریتا بیدقی، مبیناسادات تاجیک، علیرضا حیدری	جامعه‌شناسی	
نیما جواهری، کیمیا طهماسبی	فلسفه و منطق	
برگزیده از کتاب آبی پیمانهای فلسفه دوازدهم کنکور انسانی	فلسفه دوازدهم - سؤال‌های آشنا	
مبیناسادات تاجیک، کوثر دستورانی، مهسا عفتی، سوفیا فرخی، فرهاد علی-نژاد، محمدابراهیم مازنی	روان‌شناسی	
برگزیده از کتاب آبی پیمانهای روان‌شناسی کنکور انسانی	روان‌شناسی - سؤال‌های آشنا	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران
فارسی	الهام محمدی	الهام محمدی	سیدعلیرضا احمدی، محمدحسین اسلامی، کاظم کاظمی، مرتضی منشاری
عربی زبان قرآن	نوید امساک	نوید امساک	اسماعیل علی‌پور
دین و زندگی	سیداحسان هندی	محمد رضایی-بقا	علیرضا ذوالفقاری-زحل، فاطمه صفری، سکینه گلشنی
زبان انگلیسی	سپیده عرب	سپیده عرب	سعید آقچه‌لو، رحمت‌اله استیری، محدثه مرآتی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، آروین حسینی
اقتصاد	سارا شریفی	فاطمه فهیمیان	فاطمه صفری
علوم و فنون ادبی	حمید محدثی، فرهاد علی-نژاد	حمید محدثی، فرهاد علی-نژاد	سیدعلیرضا احمدی، رضا نوروزبیگی
عربی زبان قرآن	سید محمدعلی مرتضوی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	محمدابراهیم مازنی
فلسفه و منطق	نیما جواهری، کیمیا طهماسبی	نیما جواهری، کیمیا طهماسبی	فرهاد علی-نژاد، امیرکیا باقری، احمد منصوری
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی-نژاد

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهره دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی-مقدم، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزیدی (عمومی)
حروف چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی (اختصاصی)، زهره تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

فارسی (۲)

۱- گزینه «۲»

(مرتضی منشاری- اردبیل)

هر دو معنای واژه‌های «تیره‌رایی» و «مقرون» درست است. معنای درست واژه‌هایی که نادرست معنی شده‌اند:

تشریح: مقابل طریقت/ نژاد: خوار و زبون، اندوهگین/ تمکن: توانگری، ثروت/ خلیفت: خلیفه، جانشین

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۲- گزینه «۲»

(کلاطم کاظمی)

غلط‌های املائی و شکل درست آن‌ها:

الف) روزه ← روضه (باغ)

د) مسطور (نوشته‌شده) ← مستور (پوشیده)

(فارسی ۲، املا، ترکیبی)

۳- گزینه «۲»

(معدی رضائی- تبریز)

در گزینه «۲»، املای واژه «قربت» اشتباه است و باید به صورت «غربت» نوشته شود.

(فارسی ۲، املا، ترکیبی)

۴- گزینه «۲»

(مرتضی منشاری- اردبیل)

در گزینه «۲»، ایهام وجود ندارد. «زبان» مجاز از سخن

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ایهام تناسب: برافروخته‌شدن: ۱- سرخ‌شدن و سوختن که با آتش و سوخته تناسب دارد. ۲- خشمگین و عصبانی/ استعاره: «برافروخته‌شدن سوسن»

گزینه «۳»: تضمین: مصراع دوم از سعدی است که حافظ آن را تضمین کرده است. پارادوکس: آزاد بودن در عین بندگی

گزینه «۴»: تشبیه: «دلبر عیسی نفس»/ جناس: ترسایی و ترس آبی

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۵- گزینه «۴»

(حسین پرهیزگار- سبزوار)

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»، «شد» معنای «رفت» دارد و در گزینه «۴»، مفهوم اسنادی دارد: «ای دل! اگر عشرت امروز را به فردا واگذار کنی، چه کسی می‌تواند، ضمانت کند که تا فردا زنده خواهی ماند؟»

(فارسی ۲، دستور، صفت ۱۴)

۶- گزینه «۴»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

در گزینه «۴»، رابطه‌های معنایی «جانور وحشی» و شیر، کمان و زه (چله کمان) و آهنگ موسیقی و شهنواز (یکی از آهنگ‌های موسیقی ایرانی) از نوع تضمین‌اند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «ارک» و «دژ»: مترادف

گزینه «۲»: «پور» و «پسر»: مترادف

گزینه «۳»: «درع» و «زره»: مترادف

(فارسی ۲، دستور، صفت ۱۴)

۷- گزینه «۳»

(ممسن اصغری)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: گفته آمد (گفته شد)

گزینه «۲»: خورده گردد (خورده شود)

گزینه «۴»: کشته آید (کشته شود)

(فارسی ۲، دستور، صفت‌های ۲۱ و ۲۲)

۸- گزینه «۱»

(ابراهیم رضایی مفرم- لاهیجان)

مفهوم گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»، «توصیه به تلاش و پویایی» است. مفهوم بیت اول «ناتوانی اندیشه در درک هستی».

(فارسی ۲، مفهوم، صفت ۱۲)

۹- گزینه «۲»

(مریم شمیرانی)

مفهوم مشترک گزینه‌های دیگر «برکت یافتن پس از حرکت» است اما در گزینه «۲»، شاعر می‌گوید تا که روزی، سرنوشت، او را از انزوا رها کند.

(فارسی ۲، مفهوم، صفت ۱۵)

۱۰- گزینه «۳»

(مریم شمیرانی)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۳» توصیه به نیکی کردن در جهان است که باعث خیر دیدن در هر دو جهان می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: نیکی کردن باعث نیک‌نامی در جهان است.

گزینه «۲»: تنها نیکی است که در جهان می‌ماند.

گزینه «۴»: از بس نیکوکار بوده‌ای، مردم پیوسته تو را دعا می‌کنند.

(فارسی ۲، مفهوم، صفت ۱۳)

فارسی (۲) - کتاب زرد

۱۱- گزینه «۲»

(کتاب زرد)

چاشتگاه: نزدیک ظهر، هنگام چاشت/ خیرخیر: سریع (خیره‌خیر: بیهوده)/ شراب: سایه‌بان، خیمه/ فراخ: آسوده (صفت) ← فراغ: آسودگی/ ضیعت: زمین زراعتی/ محجوب: پنهان، مستور

(فارسی ۲، لغت، ترکیبی)

۱۲- گزینه «۲»

(کتاب زرد)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: راج (شراب)، راه (روش، گذرگاه)

گزینه «۳»: حور (زن سیاه چشم بهشتی)، هور (خورشید)

گزینه «۴»: آذار (ماه اول بهار)، آزار (رنج و عذاب)

(فارسی ۲، دستور، صفت ۴۳)

۱۳- گزینه «۴»

(کتاب زرد)

گزینه «۱»: بی‌قیمتی به دلیل گرانمایگی / گزینه «۲»: جمع بودن خورشید از پراکندگی / گزینه «۳»: ایمان به کفر سر زلف داشتن دارای تناقض است.
(فارسی ۲، آرایه)

۱۴- گزینه «۳»

(کتاب زرد)

بیت (الف) کنایه: «به باد دادن» کنایه از «نابود کردن، از بین بردن»
بیت (ب) جناس تام: تاب (پیچ و شکن) و تاب (شکیبایی، آرامش)
بیت (ج) تلمیح: اشاره به داستان حضرت آدم و خوردن گندم و... دارد.
بیت (د) حس آمیزی: صورت شیرین

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۵- گزینه «۳»

(کتاب زرد)

تشبیه‌های منظومه بر این پایه‌اند:
۱- لفظ مانند فریاد است. / ۲- شعر مانند دریا است. / ۳- شراب خون (خون مانند شراب است) / ۴- دانه لفظ (لفظ مانند دانه است). / ۵- «این اشک» مانند کاسه خون است.
(فارسی ۲، آرایه، صغفه ۳۱)

۱۶- گزینه «۳»

(کتاب زرد)

توجه: در مصراع دوم بیت گزینه «۳» با وجود صفت تفضیلی «به = بهتر» هیچ فعلی حذف نشده است: به (بهتر) از سعدی شیرازی سخن نگوید.
تشریح گزینه‌های دیگر
حذف فعل در ابیات:

گزینه «۱»: فعل «است» از پایان بیت، به قرینه لفظی حذف شده است: گوید بکش که مال سبیل است و جان فدا [است].
گزینه «۲»: فعل «است» در مصراع دوم به قرینه معنوی حذف شده است: چه ارمانی به (بهتر) از این [است] که تو خویشتن بیایی.
گزینه «۴»: فعل «است» در مصراع دوم به قرینه معنوی، حذف شده است: نیکبخت آن [است] که تو در هر دو جهانش باشی.
(فارسی ۲، دستور، صغفه‌های ۱۹ و ۲۰)

۱۷- گزینه «۳»

(کتاب زرد)

الف: غلط (در مصراع دوم «واو» ربط وجود دارد)
ب: درست (مسنند: بس)
ج: غلط («نامهربان» بدل و «مهربان» معطوف است و دو نقش تبعی وجود دارد). در مصراع دوم نیز «خود» بدل است.
د: درست (صفت مبهوم: هر)

(فارسی ۲، دستور، ترکیبی)

۱۸- گزینه «۲»

(کتاب زرد)

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و بیت گزینه «۲»، ترجیح دادن خواست و مشیت الهی بر خواست و اراده بشر است که در نهایت موجب سعادت بنده می‌شود.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: پایان‌ناپذیر بودن راه عشق
گزینه «۲»: خوش بودن راه عشق در همه لحظه‌ها
گزینه «۳»: مناسب و شایسته بودن خلعت و هدیه الهی (هر چه هست از قامت ناساز بی‌اندام ماست/ورنه تشریف تو بر بالای کس کوتاه نیست)
(فارسی ۲، مفهومی، صغفه ۷۵)

۱۹- گزینه «۳»

(کتاب زرد)

صورت سؤال بر قناعت تأکید دارد و این مفهوم تنها در بیت گزینه «۳» تکرار شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: ضرورت تغییر و تحول درونی
گزینه «۲»: اظهار حاجت پیش بزرگان بردن
گزینه «۴»: قناعت از روی ناچاری و اجبار

(فارسی ۲، مفهومی، صغفه ۲۰)

۲۰- گزینه «۲»

(کتاب زرد)

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: دل‌بستن به دنیا به دلیل گذرا بودن آن است.
اما در گزینه «۲»: عاقلی که بندگی خداوند را می‌کند هیچ‌گاه، خدمت سلطان نمی‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: انسان خردمند دل به دنیا نمی‌بندد.
گزینه «۲»: چرا به دنیایی دل بسته می‌شوی که چشم‌برهم‌زدنی، دگرگون می‌شود و تغییر می‌کند.
گزینه «۳»: از دل‌بستن به دنیای حقیر و گذرا پرهیز کن.

(فارسی ۲، مفهومی، صغفه ۳۳)

عربی، زبان قرآن (۲)

۲۱- گزینه «۴»

(مفرد هوان بین - قائنات)

«دع»: رها کن (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «شاتمک»: دشنام گویت (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «مُهَاناً»: خوار (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «تَرْضِ الرَّحْمَنِ»: خدا را خشنود کنی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «و تُسَخَطُ الشَّيْطَانُ»: و شیطان را خشمگین کنی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «و تُعَاقِبُ عَدُوْكَ»: و دشمنت را کیفر داده باشی (رد گزینه ۲)

نکات مهم درسی:

فعل باید با فاعلش از لحاظ جنس مطابقت داشته باشد لذا فعل‌های «تَرْضِ، تسخَط و تعاقب» با اسم‌های بعد از خود از نظر جنس یکی نیستند پس آن اسم‌ها مفعولند نه فاعل!

(ترجمه)

۲۲- گزینه «۴»

(مبید فاطمی - کامیاران)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «خواهند برید»
(سَتَقَطُّعُ: بریده خواهد شد؛ باب انفعال است و باید به صورت «لازم» ترجمه شود).
گزینه «۲»: «نمی‌فهمید»
(ما فهم) فعل ماضی منفی است و باید به صورت (نفهمید) ترجمه شود!
گزینه «۳»: «نمی‌نشیند»
لا در (لَا تَجْلِسُ) از نوع نهی است و چون فعل به باب (إفعال) رفته است باید به صورت «متعدی» ترجمه شود؛ (نشان)

(ترجمه)

ترجمه متن:

ما زندگی می‌کنیم درحالی که با وسایل الکتریکی احاطه شده‌ایم، ما ساعاتی طولانی مقابل تلویزیون یا رایانه یا تلفن یا وسایل بازی می‌نشینیم. ممکن است در این ساعات بیاموزیم و دنبال اطلاعات سودمند بگردیم. ولی ما باید در این زمینه بیشتر مراقب کودکان باشیم، باید نسبت زمانی که کودکان در زندگی روزمره مقابل این وسایل می‌گذرانند، در کنار حرکت و بازی و خواب و خوراک جزئی بسیار کوچک باشد. کودکان تمام مهارت‌های اساسی زندگی را از میان تعامل با پدر و مادر می‌آموزند، پس پدر و مادر باید وقتی کافی به فرزندانشان اختصاص دهند تا مقابل وسایل الکتریکی ننشینند!

۲۳- گزینه ۴

(سیر ممرعلی مرتضوی)

«مفید است که کودک بیشتر وقتش را در مقابل وسایل الکتریکی بگذراند!» مطابق آن چه در متن آمده است، نادرست است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «وسایل الکتریکی گاهی به فرزندانشان زیان می‌رسانند!» مطابق متن صحیح است.

گزینه ۲: «اگر مراقب کودک باشیم، او به‌طور متوازن رشد می‌کند!» مطابق متن صحیح است.

گزینه ۳: «ما برخی اطلاعات مفید را مقابل تلویزیون یا رایانه می‌آموزیم!» مطابق متن صحیح است.

(درک مطلب)

۲۴- گزینه ۳

(سیر ممرعلی مرتضوی)

ترجمه عبارت گزینه ۳: «کودکانی که با پدر و مادرشان دوستی می‌کنند مهارت‌های اساسی زندگی را می‌آموزند!» (صحیح)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: ترجمه عبارت: «کودکان چیزی نمی‌آموزند مگر از میان حرف‌های پدر و مادر!» (نادرست)

گزینه ۲: ترجمه عبارت: «کودکان نشستن در مقابل وسایل بازی الکتریکی را دوست ندارند!» (نادرست)

گزینه ۴: ترجمه عبارت: «کودکانی که ساعاتی طولانی می‌خوانند، در آینده‌شان موفق نیستند!» (نادرست)

(درک مطلب)

۲۵- گزینه ۱

(سیر ممرعلی مرتضوی)

در متن در مورد «گذراندن وقت با دوستان» صحبتی نشده است. «چگونگی تقسیم وقت برای کودک، وسایل بازی الکتریکی و رشد کودکان» موضوعاتی هستند که در متن مطرح شده است.

(درک مطلب)

۲۶- گزینه ۱

(سیر ممرعلی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «موصوف و صفته: جمیع» نادرست است. «جمیع» مضاف و «مهارات» مضاف‌الیه است.

گزینه ۳: «جمع مکسر (مفرد: مهار)» نادرست است.

گزینه ۴: «جمع تکسیر أو جمع مکسر، مضاف‌الیه؛ مضافه: الحیاة» نادرست است. «مهارات» مضاف و «الحیاة» مضاف‌الیه است.

(تفلیل صرفی و ملل اعرابی)

۲۷- گزینه ۲

(سیر ممرعلی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «لیس له حرف زائد» نادرست است. دو حرف «ت / ل» زائد هستند.

گزینه ۳: «له حرفان أصلیان» نادرست است. سه حرف اصلی دارد. (ع ل م)

گزینه ۴: «له حرفان زائدان: ت ع» نادرست است. دو حرف «ت / ل» زائد هستند.

(تفلیل صرفی و ملل اعرابی)

۲۸- گزینه ۱

(مبیر فاطمی - کامیاران)

«السَّيَّاح» جمع مکسر سائح و اسم فاعل و «المساجِد» جمع مکسر «مَسْجِد» و اسم مکان است.

نکات مهم درسی:

در تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم زمان و اسم تفضیل ابتدا باید آن را به مفرد تبدیل کرد و سپس در مورد نوع آن نظر داد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «الشعراء» جمع مکسر «شاعر» و اسم فاعل و «ممزوجة» بر وزن مفعول و اسم مفعول است!

گزینه ۳: «مَنْظَمَةٌ» اسم مفعول و «مَسَاكِن» جمع مکسر مَسْكَن و اسم مکان است!

گزینه ۴: «الملاعب» جمع مکسر مَلْعَب و اسم مکان است!

(قواعد اسم)

۲۹- گزینه ۳

(سیر ممرعلی مرتضوی)

صورت سؤال اسم مکانی را می‌خواهد که موصوف واقع شده باشد؛ به عبارت دیگر، صفت گرفته باشد. در گزینه ۳، «مطابع» اسم مکانی است که در ترکیب «مطابعنا الحدیثه» موصوف واقع شده است؛ زیرا «الحدیثه» صفت آن است. دقت کنید در ترکیب‌های وصفی اگر ضمیر متصلی بیاید، بین موصوف و صفت واقع می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: دقت کنید «البلاد» اسم مکان نیست.

گزینه ۲: «أکبر» مضاف و «مکتبه» مضاف‌الیه است.

گزینه ۴: دقت کنید «المکتبه» موصوف نیست. (ترجمه عبارت: کتابخانه را پُر از کتاب‌های علمی با مضمون‌هایی گوناگون یافتیم!)

(قواعد اسم)

۳۰- گزینه ۳

(مرتضی کاظم شیروردی)

صورت سؤال از ما می‌خواهد گزینه‌ای را مشخص کنیم که دو اسم تفضیل دارد؛ در گزینه ۳، «خیر» و «أوسط» اسم تفضیل هستند.

در سایر گزینه‌ها «خیر، أقرب و أكمل» اسم تفضیل هستند.

دقت کنید وزن «أفعل» در سایر گزینه‌ها نشان‌دهنده فعل است و اسم تفضیل نیست.

(قواعد اسم)

دین و زندگی (۲)

گزینه «۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

مصراع اول درباره هدف آفرینش (شناخت هدف زندگی) است و مصراع دوم به آینده انسان (درک آینده خویش) مربوط است.

(دین و زندگی ۲، درس ۱، صفحه‌های ۷ و ۸)

گزینه «۱»

(معمد رضایی بقا)

امروزه به جز قرآن کریم هیچ کتاب آسمانی دیگری وجود ندارد که بتوان گفت محتوای آن به طور کامل از جانب خداست و انسان‌ها آن را کم و زیاد نکرده‌اند و با اطمینان خاطر بتوان از آن پیروی کرد. بنابراین تنها دینی که می‌تواند مردم را به رستگاری دنیا و آخرت برساند، اسلام است: «وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ» و هرکس که دینی جز اسلام اختیار کند، هرگز از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیان‌کاران خواهد بود.

(دین و زندگی ۲، درس ۳، صفحه ۳۳)

گزینه «۱»

(محبوبه ایتسام)

انسان می‌داند که اگر هدف حقیقی خود را نشناسد یا در شناخت آن دچار خطا شود عمر خود را از دست داده است. هدف زندگی با آیه مذکور که خدا می‌فرماید: ما زمین و آسمان‌ها و آنچه بین آن‌ها است را بیهوده نیافریدیم ارتباط پیدا می‌کند.

(دین و زندگی ۲، درس ۱، صفحه ۷)

گزینه «۳»

(مفسن بیاتری)

آیه شریفه «و ما کنت تتلوا من قبله من کتاب و لا تخطه بيمينک اذاً لازتاب المبتطلون» پیش از آن هیچ نوشته‌ای را نمی‌خواندی و با دست خود آن را نمی‌نوشتی که در آن صورت اهل باطل به شک می‌افتادند (منع تشکیک اهل باطل ناشی از امی بودن پیامبر گرامی (ص) است) امی بودن پیامبر حجت را بر اهل باطل تمام می‌کند.

(دین و زندگی ۲، درس ۴، صفحه ۴۸)

گزینه «۱»

(مرتضی مفسنی کبیر)

به سبب ویژگی‌های مشترک (فطرت) انسان، خداوند یک برنامه کلی به انسان‌ها ارزانی داشته است تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است، برساند. همان‌طور که گفته شده است این برنامه اسلام نام دارد (که به معنای تسلیم بودن در برابر خداوند است). در این برنامه از انسان خواسته می‌شود که تا با اندیشه در خود (سیر انفسی) و جهان هستی (سیر آفاقی) به ایمان قلبی دست یابد.

(دین و زندگی ۲، درس ۲، صفحه ۱۷)

گزینه «۴»

(امین اسیران پور)

اولین عامل ختم نبوت آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی است و در عصر نزول قرآن با این که مردم حجاز سطح فرهنگی پایینی داشتند اما آمادگی فکری و فرهنگی جوامع مختلف به میزانی بود که می‌توانست کامل‌ترین برنامه زندگی را دریافت و حفظ کند و به کمک آن پاسخ نیازهای فردی و اجتماعی خود را به‌دست آورد.

(دین و زندگی ۲، درس ۳، صفحه ۲۹)

گزینه «۳»

(سیرهای هاشمی)

یکی از دلایل تجدید نبوت‌ها و تعدد پیامبران، استمرار و پیوستگی در دعوت است. لازمه ماندگاری یک پیام، تبلیغ دائمی و مستمر آن است. تداوم دعوت پیامبران سبب شد تا تعالیم الهی جزء سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم شود و دشمنان دین نتوانند آن را به راحتی کنار بگذارند.

(دین و زندگی ۲، درس ۳، صفحه ۲۹)

گزینه «۱»

(معمد رضایی بقا)

خداوند سرچشمه همه خوبی‌ها و زیبایی‌هاست و حرکت به سوی این خوبی‌ها به معنای نزدیکی به او است. موجودات جهان از آن خدایند و بازگشتشان هم به سوی اوست.

(دین و زندگی ۲، درس ۱، صفحه ۱)

گزینه «۳»

(محبوبه ایتسام)

با این که بیش از شش هزار آیه قرآن کریم در طول ۲۳ سال به تدریج نازل شده و درباره موضوعات متنوع سخن گفته است (انسجام درونی در عین نزول تدریجی) هم‌چنین از موضوع‌هایی هم‌چون عدالت‌خواهی و علم دوستی و معنویت سخن گفته است (تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت).

(دین و زندگی ۲، درس ۴، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

گزینه «۳»

(علیرضا ذوالفقاری زهل)

قرآن کریم نه تنها از فرهنگ دوران جاهلیت تأثیر نپذیرفت، بلکه به شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافی آن مبارزه کرد و به اصلاح جامعه پرداخت و از موضوع‌هایی هم‌چون عدالت‌خواهی، علم دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها سخن گفته است. هر دو عبارت مطرح شده در سؤال به «تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت» از مجموعه اعجاز‌های محتوایی قرآن کریم اشاره دارند.

(دین و زندگی ۲، درس ۴، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۸)

زبان انگلیسی (۲)

گزینه «۴»

(معمد طاهری)

ترجمه جمله: «زمین‌شناسان بر این باورند که حدود دو میلیون سال پیش، گدازه‌های آتشفشانی مسیر آب رودخانه‌ای در آسیای غربی را سد کرده و باعث تشکیل دریاچه کوچکی شدند.»

نکته مهم درسی

اگر قبل از کلمات "hundred"، "thousand"، "million" و "billion" عدد به کار رفته باشد، نمی‌توان به آن‌ها "s" جمع داد (رد گزینه «۱» و «۲»). بعد از کلمه "million" در حالت مفرد نمی‌توان از "of" استفاده کرد (رد گزینه «۳»).

(گرامر)

ترجمه متن کلوژ تست:

طوفان‌های ااتا و آیوتا در طول هفته‌های اخیر آمریکای مرکزی را درنوردید و ساختمان‌ها را ویران کرده، شهرها و شهرک‌ها را سیلاب فرا گرفته، صدها هزار نفر را بی‌خانمان کرده و نزدیک به ۳۰۰ نفر را کشته است. ااتا، طوفانی با درجه سختی چهار، قوی‌ترین طوفان فصل برای بومیان بود تا زمانی که آیوتا فرا رسید. آیوتا تنها طوفان با درجه سختی پنج در فصل شد، با بادهایی به سرعت ۱۶۰ مایل بر ساعت (۲۶۰ کیلومتر بر ساعت).

اثرات این طوفان‌ها در مناطقی مانند هندوراس، نیکاراگوئه و گواتمالا خیلی شدید بود، اما بسیاری از کشورهای دیگر در آمریکای مرکزی و جنوبی متأثر شدند. در بسیاری از این مکان‌ها، ماه‌ها، اگر سال‌ها نه، بازسازی طول خواهد کشید. در هندوراس، افراد زیادی هنوز در پناهگاه‌های اضطراری هستند، جایی که خطر شیوع ویروس کرونا بالاست.

(میرسین زاهری)

۴۷- گزینه ۲**نکته مهم درسی**

اعداد قبل از اسم جمع باید به شکل مفرد به کار روند، مگر این که اسم جمع همراه با "of" به کار رود. مثال:

One hundred people / hundreds of people

همچنین، اعداد پشت سرهم نیز باید به شکل مفرد به کار روند، مگر این که عدد با "of" همراه باشد. مثال:

Two thousand, five hundred sixty-three people / hundreds of millions of ...

که در این صورت قبل از اعداد صدها و هزارها هیچ عددی نباید به کار رود.

(کلوژ تست)

(میرسین زاهری)

۴۸- گزینه ۴

(۱) مهارت	(۲) تجربه
(۳) وسیله	(۴) بومی

(کلوژ تست)

(میرسین زاهری)

۴۹- گزینه ۱

(۱) منطقه	(۲) هرم
(۳) قاره	(۴) ارزش

(کلوژ تست)

(میرسین زاهری)

۵۰- گزینه ۳**نکته مهم درسی**

اگر اسم همراه با مشخص کننده‌ها (noun markers) باشند (در این جا "these")، باید شماره‌ها به همراه "of" به کار روند. پس گزینه‌های «۱» و «۲» حذف می‌شوند و چون اسم "place" قابل شمارش جمع است، گزینه «۴» نیز غلط است.

(کلوژ تست)

(مهمر طاهری)

۴۲- گزینه ۴

ترجمه جمله: «در فرودگاه آنتالیا احتمالاً با هیچ مشکلی مواجه نخواهید شد، زیرا تعدادی میز اطلاعات وجود دارد که کارکنان آن‌ها می‌توانند به زبان‌های ترکی، انگلیسی و روسی صحبت کنند.»

نکته مهم درسی

"information desk" قابل شمارش است، بنابراین از "little" یا "a little" نمی‌توان استفاده کرد (دلیل رد گزینه‌های «۱» و «۲»). هم‌چنین، "few" یعنی «بسیار کم و ناکافی» اما "a few" یعنی «کم ولی کافی»؛ بنابراین با توجه به مفهوم جمله، گزینه «۴» پاسخ صحیح خواهد بود.

(کرامر)

(مهمر طاهری)

۴۳- گزینه ۳

ترجمه جمله: «جوامع اولیه در قاره آمریکا میراث هنری غنی‌ای از خود به جای گذاشتند که شامل سفالگری، فلزکاری و نقاشی بود.»

(۱) توانایی	(۲) نکته
(۳) جامعه	(۴) قرن

(واژگان)

(مهمر طاهری)

۴۴- گزینه ۱

ترجمه جمله: «شرکت‌هایی که بین سال‌های ۱۹۶۶ تا ۱۹۸۹ منحل شدند، عمدتاً شرکت‌های کوچکی بودند که به نیازهای کارکنان خود توجه کافی نداشتند.»

(۱) وجود	(۲) جمعیت
(۳) احتمال	(۴) دامنه، محدوده

نکته مهم درسی

عبارت "to go out of existence" به معنی «از بین رفتن، نابود شدن، منحل شدن» است.

(واژگان)

(مهمر طاهری)

۴۵- گزینه ۲

ترجمه جمله: «واقعیت دیگری در مورد اقتصاد ایالات متحده این است که قیمت بنزین به دلیل مالیات بر ارزش افزوده و چندین عامل دیگر از ایالتی به ایالت دیگر بسیار متفاوت است.»

(۱) ارتباط برقرار کردن	(۲) متفاوت بودن، فرق داشتن
(۳) پرورش دادن، بزرگ شدن	(۴) حرکت کردن

(واژگان)

(رهمت‌اله استیری)

۴۶- گزینه ۲

ترجمه جمله: «به نظر من، کاملاً غیرممکن است که وقتی از یک بچه مراقبت می‌کنی برای ادامه تحصیل به دانشگاه بروی.»

(۱) مکرراً، مرتباً	(۲) کاملاً، قطعاً
(۳) به‌طور روان و سلیس	(۴) به‌طور شفاهی

(واژگان)

ریاضی و آمار (۲)

۵۶- گزینه «۱»

(امیر زراندوز)

ارزش گزاره (الف) نادرست است، چون عددی که منفی نباشد ممکن است که صفر باشد. ارزش گزاره (ب) نادرست است. در این گزاره دو شرطی به عنوان مثال $۱ > ۴ \Rightarrow ۱ < ۲$ است، پس اگر $a^2 < b^2$ باشد $a < b$ همواره درست، نیست.

$$\text{مثال: } \begin{cases} a^2 = ۴ \\ b^2 = ۲۵ \end{cases} \quad \begin{cases} a = ۲ \\ b = -۵ \end{cases}$$

ارزش گزاره شرطی (پ) به انتفای مقدم درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۰)

۵۷- گزینه «۲»

(علی شهبازی)

با بررسی گزاره داده شده داریم:

$$p \wedge (\sim q \wedge r) \equiv T \Rightarrow \begin{cases} p \equiv T \\ \sim q \wedge r \equiv T \end{cases}$$

$$\sim q \wedge r \equiv T \Rightarrow \begin{cases} \sim q \equiv T \Rightarrow q \equiv F \\ r \equiv T \end{cases}$$

در نتیجه:

$$p \Rightarrow q \equiv T \Rightarrow F \equiv F$$

$$q \Leftrightarrow \sim r \equiv F \Leftrightarrow F \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۵۸- گزینه «۱»

(مهمر بفرایی)

جدول را کامل می‌کنیم:

p	q	~p	~q	(~p ∨ q)	(~p ∨ q) ⇒ ~q
د	د	ن	ن	د	ن
د	ن	ن	د	ن	د
ن	د	د	ن	د	ن

بنابراین گزینه «۱» درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۵۹- گزینه «۲»

(مهمر بفرایی)

با بررسی هر گزینه داریم:

$$\text{گزینه «۱» : } (\sim p \wedge p) \Leftrightarrow (\sim p \vee p) \equiv \text{ن} \Leftrightarrow \text{د} \equiv \text{ن}$$

$$\text{گزینه «۲» : } (p \vee q) \wedge p \Leftrightarrow \sim(\sim p) \equiv p \Leftrightarrow p \equiv \text{د}$$

$$\text{گزینه «۳» : } (\sim p \Rightarrow p) \Rightarrow \sim p$$

p	~p	~p ⇒ p	(~p ⇒ p) ⇒ ~p
د	ن	د	ن
ن	د	ن	د

$$\text{گزینه «۴» : } p \Leftrightarrow (\sim p \vee p)$$

p	~p	(~p ∨ p)	p ⇔ (~p ∨ p)
د	ن	د	د
ن	د	د	ن

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۵۱- گزینه «۱»

(امیر زراندوز)

طبق فرض می‌دانیم $p \Rightarrow q$ نادرست است، پس ارزش p درست و q نادرست و ارزش p نیز نادرست است، ارزش q درست است، لذا داریم:

$$[(p \wedge \sim q) \Leftrightarrow \sim r] \equiv [(F \wedge T) \Leftrightarrow \sim r] \equiv r$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۰)

۵۲- گزینه «۲»

(امیر زراندوز)

می‌دانیم $\frac{1}{3} > \frac{1}{4}$ است ولی پارامتر لزوماً از آماره بزرگتر نیست پس ارزش گزاره عطفی گزینه «۲» نادرست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۰)

۵۳- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

در ترکیب فصلی اگر یک طرف گزاره مرکب درست باشد، ارزش کل گزاره درست می‌شود. لذا:

الف) د یا ن پس ارزش کل گزاره برابر: د

ب) د یا ن پس ارزش کل گزاره برابر: د

ج) ن یا ن پس ارزش کل گزاره برابر: ن

پس ۲ گزاره درست هستند.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۰)

۵۴- گزینه «۱»

(علیرضا عبیدی)

به بررسی ارزش گزاره مورد نظر می‌پردازیم:

$$(p \Leftrightarrow q) \Rightarrow (q \wedge r)$$

تالی مقدم

$$(p \Leftrightarrow T) \Rightarrow (P \wedge F) \equiv (P \Leftrightarrow T) \Rightarrow F$$

اگر p درست باشد، مقدم درست و گزاره شرطی نادرست است. اگر p نادرست باشد، مقدم نادرست و گزاره شرطی به انتفای مقدم درست است.

بنابراین گزاره با $\sim p$ هم ارزش است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۰)

۵۵- گزینه «۳»

(امیر مهموریان)

$$x^2 = 2x \Rightarrow x^2 - 2x = 0 \Rightarrow x(x-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = 2 \end{cases}$$

پس نقیض گزاره باید به صورت « $x \neq 0$ یا $x \neq 2$ » نوشته شود.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۶۰- گزینه «۲»

(ممبر بهیرایی)

با توجه به صورت سؤال داریم:

$$(\sim p \wedge q) \equiv F \wedge F \equiv F$$

$$F \vee r \equiv r$$

اگر r درست باشد، ارزش گزاره شرطی نادرست است.اگر r نادرست باشد، ارزش گزاره شرطی به انتفای مقدم درست است.بنابراین ارزش گزاره با $r \sim$ هم ارزش است.

(ریاضی و آمار، (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

علوم و فنون ادبی (۲)

۶۱- گزینه «۲»

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

همه آثار گزینه «۲» در قرن هفتم نگاشته شده‌اند.

گزینه «۱»: مجالس سبعه و مرصادالعباد = قرن هفتم / جمشید و خورشید = قرن هشتم

گزینه «۳»: بهارستان و تذکره دولتشاه = قرن نهم / تاریخ گزیده = قرن هشتم

گزینه «۴»: اخلاق‌الاشراف و جمشید و خورشید = قرن هشتم / مکاتیب = قرن هفتم

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۴، ۱۵ و ۱۷ تا ۱۹)

۶۲- گزینه «۱»

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

مغولان حدود سال ۶۱۶ به ایران حمله کردند.

کانون فرهنگی ایران، خراسان بود.

کمال‌الدین اسماعیل در اصفهان کشته شد.

سبک عراقی تا اوایل قرن دهم ادامه داشت.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۶۳- گزینه «۳»

(فرهار علی نژاد)

جامی بهارستان را به تقلید از گلستان سعدی نوشته است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵، ۱۶، ۱۸ و ۱۹)

۶۴- گزینه «۱»

(ممد مهرثی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: قامت معشوق به سرو تشبیه و از آن برتر دانسته شده، زلف چون کمند

گزینه «۳»: ماه روی (روی به ماه تشبیه شده)

گزینه «۴»: آه دروغ، آتش عشق

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰)

۶۵- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

در تشبیه نخست بیت گزینه «۳»، «قد همه دلبران عالم» مشبه، «چو» ادات تشبیه و «نون» مشبه‌به است. وجه شبه در این تشبیه خمیده بودن است که حذف شده است. «الف قد» نیز اضافه تشبیهی است و ادات تشبیه و وجه شبه در آن حذف شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نسیم: مشبه / چون: ادات تشبیه / دم عیسی: مشبه‌به / جان آوردن: وجه شبه

گزینه «۲»: تشبیه نخست: لب: مشبه / لطافت: وجه شبه / لاله سیراب: مشبه‌به / ماند: ادات تشبیه - تشبیه دوم: دلم: مشبه / بی‌قراری: وجه شبه / چشمه‌ی سیماب: مشبه‌به / ماند: ادات تشبیه

گزینه «۴»: گوهرشناسان راز: مشبه / صدف: مشبه‌به / وار: ادات تشبیه / کل مصراع دوم: وجه شبه

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۲۸)

۶۶- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا امیری)

تشبیه فشرده در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گل رخسار

گزینه «۲»: آتش عشق

گزینه «۳»: سلسله مو

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۲۹)

۶۷- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا امیری)

وزن بیت گزینه «۳» فعولن فعولن فعولن است و سایر ابیات در وزن فعولن فعولن فعل سروده شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

۶۸- گزینه «۲»

(ممد مهرثی)

د	زق	صا	ی	عا	لم	ب	گش	تم	ب	سی
ب	ستر	بُر	د	مَی	یا	م	با	هر	ک	سی

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

۶۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

بیت صورت سؤال از هشت پایه آوایی تشکیل شده است که هر مصراع آن چهار پایه و چهارده هجا دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

۷۰- گزینه «۱»

(مسن امیری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: برای عاشق، گرفتاری دام عشق خوشتر و زیباتر از رهایی است.

مفهوم بیت گزینه «۱»: امکان رهایی و آزادی وجود ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهومی، ترکیبی)

جامعه‌شناسی (۲)

۷۱- گزینه «۴»

(مبیناسارات تاپیک)
 - ابعاد ذهنی و اخلاقی و روانی انسان‌ها ← جهان ذهنی (بخش فردی جهان انسانی)
 - در دیدگاه قرآن کریم، باورها و اعمالی که نمی‌گذارند انسان حقیقت خویش و جهان هستی را درک کند. ← اغلال و سلاسل
 - جهانی که پیش از انسان هم بوده و وجود آن مستقل از خواست و اراده انسان است. ← جهان تکوینی
 - عقاید اساسی یا تصاویر بنیادین هر فرهنگ از انسان و جهان ← روح یا شالوده فرهنگ

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۳، ۴، ۶ و ۸)

۷۲- گزینه «۲»

(مبیناسارات تاپیک)
 نمودار (الف) ← جهان تکوینی، ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.
 نمودار (ب) ← (عبارت درست) ذهن افراد و فرهنگ، هویتی مادی و طبیعی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است و طرفداران این دیدگاه، بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۷۳- گزینه «۱»

(مبیناسارات تاپیک)
 - هویت جهان اجتماعی ← ب ← بیشتر از لایه‌های عمیق تأثیر می‌گیرد تا لایه‌های سطحی
 - معرفت‌شناسانه ← ج ← آیا تنها راه شناخت، حس و تجربه است؟
 - هر نوع عقیده‌ای، فرهنگ متناسب با خود را جست‌وجو می‌کند و هر فرهنگی عقیده خاصی را در افراد ایجاد می‌کند. ← الف ← تناسب بین بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۳ تا ۵)

۷۴- گزینه «۴»

(علیرضا هیرری)
 فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه، نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.
 فرهنگی که صرفاً متوجه نیازهای مادی و دنیوی انسان است و از نیازهای ابدی و معنوی او چشم‌پوشی می‌کند، بشر را به بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازد.

در چه صورت می‌توان از قطبی شدن جهان، بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر و در نتیجه، پایمال شدن حقوق انسان‌ها جلوگیری کرد؟ چگونه می‌توان از تفرقه بین جوامع و تباہ شدن منابع و امکانات بشر پیشگیری کرد؟ چاره این امر، ارزش جهان‌شمول عدالت است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۵)

۷۵- گزینه «۳»

(علیرضا هیرری)
 فرهنگ‌ها دو گونه جهانی و غیرجهانی هستند. فرهنگ‌های غیرجهانی، مربوط به قوم و گروه خاصی هستند و اصلاً امکان جهانی شدن ندارند. فرهنگ‌های جهانی نیز دو گونه هستند. گونه اول مربوط به قوم و گروه خاص هستند ولی نگاه سلطه‌جویانه دارند که به آن‌ها فرهنگ سلطه یا استکبار نیز گفته می‌شود. گونه دوم، فرهنگ‌هایی هستند که عقاید و ارزش‌های مشترک انسانی دارند و به دنبال سعادت همه انسان‌های جهان هستند. گونه اول فرهنگ‌های جهانی دو مثال مهم دارد: سرمایه‌داری و صهیونیسم. پیامد فرهنگ سلطه این است که جهان را به دو بخش مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند و منطقه مرکزی، منطقه پیرامونی را به خدمت می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۷۶- گزینه «۲»

(علیرضا هیرری)
 آزادی همواره دو پرسش به همراه دارد: آزادی از چه؟ آزادی برای چه؟ زیرا آزادی همواره رهایی از یک امر برای رسیدن به امری دیگر است. به این پرسش‌ها براساس ارزش‌های جهان‌شمول دیگر مانند حقیقت، معنویت و عدالت پاسخ داده می‌شود. با پاسخی که به این دو پرسش داده می‌شود، معنای آزادی مشخص می‌گردد.

پیر شدن جمعیت یکی از مسائل متغیر بشر است که باید توسط عقلانیت سطح دوم پاسخ داده شود و در متن کتاب گفته شده است که پاسخ به پرسش‌های متغیر، براساس عقاید و ارزش‌های بنیادین صورت می‌گیرد.
 همه اشعار و جملات صفحه ۱۴ کتاب درسی، مربوط به این است که فرهنگ جهانی باید دارای عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول باشد و در مورد ارزش‌های مشترک انسانی صحبت کند. بنابراین با ویژگی‌های جزئی فرهنگ جهانی مطلوب ارتباطی ندارد و صرفاً با جهان‌شمول بودن ارزش‌های فرهنگ جهانی ارتباط دارد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

۷۷- گزینه «۴»

(اکامران الهمرادی)
 انسان در جهان مدرن به‌عنوان موجودی تعریف می‌شود که در تمام طول زندگی خود مشغول کار کردن است و فرصتی برای اندیشیدن به امور روحانی ندارد (فقدان معنویت)؛ او نقشی در تغییر سرنوشت خود ندارد و از زمانی که به دنیا می‌آید، تقدیرش مشخص است (رویکرد تقدیرگرایانه و غیرمستول نسبت به انسان)، یا صاحب کارخانه و ثروتمند است یا اینکه باید به‌عنوان نیروی کار برای ثروتمندان کار کند (فقدان عدالت و قسط).

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۷۸- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر پیامد استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، توسط استعمار نو

اشغال یک سرزمین خارجی با توسل به قدرت نظامی و سیاسی، معنای استعمار است.

استفاده از کودتای نظامی توسط دولت‌های استعمارگر علت به قدرت رساندن نیروهای وابسته به خود توسط استعمار نو

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۷۹- گزینه «۱»

(آزیتا بیرقی)

طی قرن بیستم ← شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه در مستعمره‌ها

قرن پانزدهم ← آغاز استعمار

قرن نوزدهم ← اوج استعمار

قرن هفدهم و هجدهم ← بزرگترین برده‌داری تاریخ بشریت

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۸۰- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

الف) استعمار فرانو

ب) استفاده از نیروهای داخلی (مجریان بومی) برای رسیدن به اهداف استعماری

ج) استعمار فرانو

د) موفقیت‌های استعماری در این دوران ناشی از پیشرفت در دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

فلسفه یازدهم

۸۱- گزینه «۴»

(نیما پوهاری)

تفکر در اندوخته‌ها، سومین مرحله فرایند تفکر و اندیشه‌ورزی است. مراحل پیش از آن روبه‌روشدن با مسئله (گزینه ۱) و طرح پرسش است (گزینه‌های ۲ و ۳). اما رسیدن به پاسخ (گزینه ۴) پس از تفکر در اندوخته‌ها حاصل می‌شود.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۴)

۸۲- گزینه «۳»

(نیما پوهاری)

اگر انسانی از این مرحله تفکر عبور کرد و با جدیت و پیوسته به سؤال‌های دسته دوم پرداخت، وارد مرتبه دوم تفکر شده که می‌توان آن را «تفکر فلسفی» نامید. این انسان، ممکن است یک کارگر یا فیزیک‌دان یا پزشک یا دانشجو و دانش‌آموز باشد (مرتبه دوم تفکر به فلاسفه اختصاص ندارد)، اما همین که وارد این وادی شد و چنین پرسش‌هایی را جدی گرفته و به دنبال یافتن پاسخ برآمده، در حال تمرین تفکر فلسفی است.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۵)

۸۳- گزینه «۱»

(نیما پوهاری)

فیلسوفیا به معنی دوستداری دانایی است (اسم است نه صفت).

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۷)

۸۴- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

مسائل فلسفی از این جهت که فقط با عملیات فکری حل می‌شوند، مشابه مسائل ریاضی هستند.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۱۰)

۸۵- گزینه «۲»

(نیما پوهاری)

هستی‌شناسی درباره قوانین و احکام کلی و عام حاکم بر هستی و وجود بحث می‌کند.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۱۳)

۸۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

هر سؤالی که مربوط به اصل هستی و وجود باشد مانند سؤال مطرح شده در گزینه «۲» در بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه مطرح می‌شود.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۱۳)

۸۷- گزینه «۳»

(نیما پوهاری)

با تأمل فیلسوفانه درباره اخلاق، دین، طبیعت، تاریخ، علم و تربیت، فلسفه اخلاق، فلسفه دین، فلسفه طبیعت، فلسفه تاریخ، فلسفه علم و فلسفه تربیت پدید می‌آید. امروزه دامنه این فلسفه‌ها بسیار توسعه یافته و هر موضوع با اهمیتی که توجه فیلسوفان و اندیشمندان را به خود جلب کرده، فلسفه‌ای پیدا کرده است. پس از این متن کتاب نتیجه می‌گیریم وقتی موضوعات مهم علم اخلاق مورد تأمل فلسفی قرار بگیرد، علم اخلاق با فلسفه ارتباط پیدا می‌کند و فلسفه اخلاق شکل می‌گیرد نه موضوعاتی که علم اخلاق به آن‌ها می‌پردازد.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۵)

۸۸- گزینه «۳»

(نیما پوهاری)

دانش ریاضی نیز دانشی است که مانند فلسفه فقط با تحلیل عقلی به پاسخ‌ها و نتایج می‌رسد و تجربه، آزمایش و ... در آن کاربردی ندارد.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۵، ۹ و ۱۰)

۸۹- گزینه «۳»

(نیما پواهری)

معتقدین به اصالت فرد بیشتر به آزادی‌های فردی اهمیت می‌دهند و در سیاست به لیبرالیسم گرایش دارند.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۶)

۹۰- گزینه «۱»

(نیما پواهری)

آیه مبارکه ذکر شده در گزینه «۱» بیان می‌کند که خداوند سرنوشت قومی را تغییر نمی‌دهد مگر زمانی که خود آن‌ها تغییر کنند. بنابراین تغییر در جامعه در پی تغییر در افراد ظاهر می‌شود.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

روان‌شناسی

۹۱- گزینه «۳»

(سوفیا خرفی)

در علوم تجربی برخی مفاهیم مانند مسئله، فرضیه و نظریه، کاربرد و اهمیت فراوانی دارند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲)

۹۲- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

معتبر بودن و پذیرفته شدن پاسخ‌ها، لزوماً به معنای درست و واقعی بودن آن پاسخ‌ها نیست، بلکه ممکن است پاسخی که اکنون مورد قبول واقع شده و علمی است، پس از مدتی به دلیل آگاهی از نادرستی آزمایشات قبلی و یا به دلیل تغییر در پیش فرض‌های دانشمندان، کنار گذاشته و نادرست تلقی گردد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۳)

۹۳- گزینه «۳»

(کوثر دستورانی)

مشاهده یکی از روش‌های اصلی جمع‌آوری و در واقع همان توصیف موضوعات مختلف است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۷)

۹۴- گزینه «۲»

(موسا عفتی)

ویژگی‌های علوم تجربی عبارتند از: ۱- برای بررسی موضوع مورد مطالعه در آن‌ها از روش‌ها و ابزارهای دقیق و قابل اندازه‌گیری استفاده می‌شود. ۲- با کمک مشاهده و سایر روش‌های دقیق، رابطه بین پدیده‌های طبیعی بررسی می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲)

۹۵- گزینه «۳»

(مهدی ابراهیم مازنی)

دانشمندان با طرح مسئله، موقعیت ناشناخته را شناسایی می‌کنند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۸)

۹۶- گزینه «۱»

(موسا عفتی)

چگونگی توصیف هر دانشمند از یک موضوع یا پدیده، تأثیر بسیار زیادی در مواجهه با آن موضوع و بررسی علمی آن دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۴)

۹۷- گزینه «۲»

(موسا عفتی)

اگر چه ممکن است بسیاری از انسان‌ها با روش‌هایی منحصر به فرد، مسائلی را حل کنند، اما اگر پاسخ آن‌ها به وسیله دیگران قابل تکرار نباشد، در مجموعه روش علمی قرار نمی‌گیرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۹)

۹۸- گزینه «۱»

(فرهاد علی‌نژاد)

برای پذیرش پاسخ‌های اولیه ارائه شده به مسئله‌های علمی و تأیید یک فرضیه، باید آن پاسخ‌ها را براساس مشاهدات تجربی، بیاماییم و نتیجه را با یافته‌های مقبول در علم تجربی، مطابقت دهیم.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲)

۹۹- گزینه «۱»

(مبیناسارات تاپیک)

روش علمی یکی از روش‌های کسب آگاهی و معرفت است که مشاهده و تجربه ارکان اساسی آن است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۶)

۱۰۰- گزینه «۴»

(موسا عفتی)

تغییر یک شرایط برای این انجام می‌شود که بتوانیم آن را تحت کنترل خود قرار دهیم.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۵)

۱۰۱- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

مهم‌ترین تفاوت دانشمند با فرد عادی در این است که هرچند هر دو با مسئله مواجه می‌شوند، اما مواجهه دانشمند، برخلاف فرد عادی، منظم و قاعده‌مند است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۸)

۱۰۵۲- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

فرضیه پاسخ اولیه پژوهشگران به سوالات است که به صورت خردمندانه و سنجیده‌ای در پاسخ به مسائل علمی طرح می‌شود. جملات پرسشی و واقعیات علمی (مثل گزینه «۱») فرضیه نمی‌باشند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲)

۱۰۵۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

پاسخ علمی به پرسش‌های مطرح‌شده در گزینه‌های «۱ تا ۳» در قلمرو علم روان‌شناسی می‌گنجد؛ اما پاسخ به پرسش مطرح شده در گزینه «۴» مربوط به علم روان‌شناسی نیست؛ زیرا اختلالات خودایمنی مانند بیماری دیابت و التهابات مفصلی در حیطه مطالعاتی این علم نمی‌باشند. (البته تا آن جایی که با مسائل روان‌شناختی تداخل نداشته باشند).

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۰)

۱۰۵۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

اولین هدف علم روان‌شناسی بیان دقیق و روشن مفهوم مورد نظر، یعنی توصیف است. واژه توصیف به چستی پدیده مورد مطالعه مربوط می‌شود. موفقیت در رسیدن به «پیش‌بینی و کنترل» به چگونگی توصیف و تبیین پدیده مورد مطالعه بستگی دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

۱۰۵۵- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

دانشمندان باید بتوانند از واژه‌های مورد نظر خود تعریف دقیقی ارائه دهند، به طوری که بتوانند آن‌ها را اندازه‌گیری کنند و یا به صورت کمی نشان دهند، تعریف عملیاتی باعث سهولت در اندازه‌گیری‌ها می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۱۰۵۶- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

فرایند استفاده از اطلاعات موجود در حافظه، «تفکر» نام دارد. تفکر شامل استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۰۵۷- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

جامع‌ترین تعریف روان‌شناسی عبارت است از علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی (شناخت).

به هر نوع فعالیت مورد مشاهده جاندار، رفتار می‌گویند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۰)

۱۰۵۸- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

بررسی تأثیر بازی‌های رایانه‌ای بر روی سطح نمرات دانش‌آموزان، از طریق روش «مشاهده» مناسب نمی‌باشد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۷)

۱۰۵۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» همگی از ویژگی‌های آزمون‌ها می‌باشند، اما هدفمند و سازمان‌یافته بودن از ویژگی‌های مصاحبه می‌باشد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱۱۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

محیط ما مملو از محرک‌های مختلف است. این محرک‌ها گیرنده‌های حسی همچون گوش، چشم و ... را تحریک می‌کنند. به کمک توجه، یک یا چند محرک احساس شده را انتخاب می‌کنیم، سپس محرک انتخاب شده را مورد تعبیر و تفسیر قرار می‌دهیم. به فرایند تفسیر محرک‌های انتخابی ادراک گفته می‌شود. در مرحله بعد تفسیرهای خودمان را در محفظه‌ای نگهداری می‌کنیم که به این مخزن «حافظه» می‌گویند. قسمت اول، (نشان دادن علاقه)، دلالت بر توجه دارد. قسمت دوم مشخص شده اشاره به محفظه نگهداری یعنی حافظه دارد. قسمت سوم به این مسئله برمی‌گردد که، اندیشمندان تمایل ندارند همانند لوح فشرده حاوی اطلاعات خام باشند، بلکه سعی می‌کنند از اطلاعات موجود در حافظه استنباط‌های زیادی داشته باشند، به عبارت دیگر، درصد هستند با بازنمایی آن چه در حافظه است به مراتب بالاتر شناخت دست یابند و این فرایند بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه تفکر نام دارد. بنابراین، این که محمد استدلال می‌کند که به دلیل آلودگی هوا، گل‌ها در شهر آن‌ها نمی‌رویند، مربوط به مرحله تفکر است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

فارسی (۱)

۱۱۱- گزینه «۱»

(ابراهیم رضایی مقرر ۳- لاهیجان)
خذلان: خواری، پستی، مذلت/ عزم: قصد، اراده/ ضایع: تباه، تلف/ فلق: سپیده صبح، فجر/ تیمار: غم، حمایت و نگاهداشت، توجه؛ تیمار داشتن: غمخواری و محافظت از کسی که بیمار باشد یا به بلا و رنجی گرفتار شده باشد؛ پرستاری و خدمت کردن (فارسی، لغت، واژه‌نامه)

۱۱۲- گزینه «۲»

(الهام ممری)
میعاد: وعده، قرار (فارسی، لغت، واژه‌نامه)

۱۱۳- گزینه «۳»

(مرتضی منشاری- اردبیل)
تشریح گزینه‌های دیگر
املای درست واژگان:
گزینه «۱»: هلال ← حلال
گزینه «۲»: احتزاز ← اهتزاز
گزینه «۴»: فراق ← فراغ (فارسی، املا، ترکیبی)

۱۱۴- گزینه «۴»

(هامون سبطی)
گزینه «۴»: شباهت موج و صدف سپیدی آن‌هاست که در بیت زیر نیز همین گونه است: گه به دهان، برزده کف، چون صدف/ گاه چو تیری که رود بر هدف
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: «صبحگاهان» زمان را می‌رساند (قید است) و هیچ ویژگی انسانی به آن نسبت داده نشده است. (ماهی آبنوس و تیره‌رنگ استعاره از «شب» است).
گزینه «۲»: «دم طاووس» استعاره از درخشش رنگارنگ خورشید در سپیده‌دم است و «بامی که تنش را با قیر شسته‌اند» استعاره از «آسمان سیاه شب. (هیچ حس جسمانی به آن چه به آن حس مربوط نباشد، نسبت داده نشده و حس‌آمیزی در کار نیست).
گزینه «۳»: «کف» مجاز از «دست» می‌تواند باشد اما موج دریا، خیر.

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۱۵- گزینه «۳»

(حسن و سگری- ساری)
نقش صحیح واژه‌هایی که نادرست آمده است:
گزینه «۱»: «دل» مفعول است. چه کسی دلی را دید که ...
گزینه «۲»: «کوتاه» مسند است. عمر از سخن زیاد کوتاه می‌شود.
گزینه «۴»: «من» مضاف‌الیه است. «ای شکر لب من» (فارسی، دستور، ترکیبی)

۱۱۶- گزینه «۲»

(مسمن اصغری)
ترکیب‌های وصفی: تجربه غنایی، بارزترین جنبه، دیگر جنبه‌ها، همین رشته، هیچ چیز، یک تجربه، تجربه شخصی (هفت مورد)
ترکیب‌های اضافی: جنبه تفکر، تفکر حافظ، جنبه‌های تفکر، تفکر او، رشته مضمون، صدای او (شش مورد)

(فارسی، دستور، صفحه ۳۴)

۱۱۷- گزینه «۳»

(عبدالمنیر رزاقی)
در عبارت، ماضی نقلی وجود ندارد.
ماضی التزامی ← داشته باشیم
ماضی ساده ← گفت
مضارع التزامی ← کنیم (فارسی، دستور، ترکیبی)

۱۱۸- گزینه «۴»

(سیدجمال طباطبائی نژاد)
در گزینه «۴»، هر دو ضمیر «م» نقش مفعول دارند.
تشریح گزینه‌های دیگر
گزینه «۱»: پیش از آن که کارم به دیوانگی انجامد (م مضاف‌الیه برای کار)
گزینه «۲»: اگر سرم در سر کار تو شود = (م مضاف‌الیه برای سر)
گزینه «۳»: بخت بیدار من در خلوت بزد (م مضاف‌الیه برای بخت) (فارسی ۳، دستور، ترکیبی)

۱۱۹- گزینه «۳»

(هامون سبطی)
بیت گزینه «۳» همانند عبارت صورت پرسش، می‌گوید که شب، آبتن روز است و پایان شب سیه سپید است.
تشریح گزینه‌های دیگر
بیت‌های گزینه‌های «۱» و «۲» در توصیف ستارگان آسمان هستند.
معنای بیت گزینه «۴»: با تلاش و همت تو والی و پادشاه زمان چون رستم دستان شاد و قدرتمند خواهد ماند و دشمنان ما در چاهاند و سرنگون خواهند بود، همچون بیژن که در چاهی تاریک سرنگون آویخته شد. (فارسی، مفهوم، صفحه ۱۸)

۱۲۰- گزینه «۱»

(حسن و سگری- ساری)
مفهوم مشترک بیت‌های گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» محاسبه نفس است و این که انسان قبل از این که به حسابش برسند، به حساب خود بپردازد، اما مفهوم بیت گزینه «۱» این است که آن قدر ویران شده‌ام که از هیچ چیز نمی‌ترسم. دل ویران، مانند کشور ویران است که مالیات ندارد، هیچ پرستی و حسابی در روز قیامت نخواهد داشت. (فارسی، مفهوم، صفحه ۲۰)

فارسی (۱) - کتاب زرد

۱۲۱- گزینه «۴»

(کتاب زرد)
«تمکن» در لغت به معنای «توانگری، ثروت» است که با تمکن (صاحب جا و مکان بودن، ثروتمندی) متمکن (دارای مال و ثروت) و تمکین (پابرجا کردن) هم‌خانواده است.
نکات مهم درسی:
در واژه «کمین» حرف «ک» حرف اول از سه حرف اصلی است، اما در «تمکن» حرف «ک» حرف دوم از سه حرف اصلی است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «مسجع» هم‌خانواده با «تسجیع، سجع»
گزینه «۲»: «استسقا» هم‌خانواده با «مستسقی، سقا»
گزینه «۳»: «نقل» هم‌خانواده با «نقال، نقالی (داستان و داستان‌سرایی)» (فارسی، لغت، ترکیبی)

۱۲۲- گزینه «۴»

(کتاب زرد)
«عالم» مجاز از «مردم عالم» / «چون زلف تو ...» تشبیه/عالمی از دیدن زیبایی زلف یار بی‌قرار کردند، اغراق دارد. / «دیده و دید» جناس/ «بی‌قرار و قرار» تضاد (فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۲۳- گزینه ۳

(کتاب زرد)

آرایه‌های ابیات به ترتیب بر این پایه‌اند:
استعاره: بیت «د»: «میخانه» استعاره از خانقاه پیر و مرشد و محل شناخت الهی است.

کنایه: بیت «ه»: «از دایره بیرون بودن» کنایه از «خارج از محفل و مجلس بودن» و «سر بر خط فرمان داشتن» کنایه از «طاعت کردن» است.

حسن آمیزی: بیت «ج»: شنیدن بو

جناس: بیت «الف»: «کوی» و «بوی»

تناقض: بیت «ب»: «غریب بودن در شهر خود» و «بیگانه بودن آشنایان»

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۲۴- گزینه ۲

(کتاب زرد)

به داستان «عیسی (ع) و سخن گفتن او در گهواره و سکوت مادرش، حضرت مریم» تلمیح دارد.

تشبیه‌ها: «غنچه چون عیسی»، «مهد شاخ»، «گل چو مریم»، «مهر خاموشی»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: تلمیح به داستان «خضر» دارد. تشبیه‌ها: «چون عقیق آبی»، «بادیه عشق»

گزینه «۳»: تلمیح: به داستان حضرت یوسف اشاره می‌کند.

گزینه «۴»: تلمیح: به داستان «شیرین و فرهاد» اشاره می‌کند. تشبیه: «چو فرهاد تیشه فرسودن» و «از جمله بازیچه‌های طفلانه است.»

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۲۵- گزینه ۴

(کتاب زرد)

پیام مشترک عبارت صورت سؤال و گزینه «۴»، برتر بودن قدرت تقدیر الهی بر تدبیر انسانی است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: آتش عشق با تدبیر فرو نمی‌نشیند. گزینه «۲»: غمی از تقدیر رسید که گردون نیز تاب آن را نیاورد. گزینه «۳»: با می غم از دل بپر که از تدبیر کاری ساخته نیست.

(فارسی، آرایه، مفهومی، صفحه ۱۸۵)

۱۲۶- گزینه ۲

(کتاب زرد)

در بیت گزینه «۲»، شاعر خداوند را کسی می‌داند که «خاک ضعیف» را توانا کرده است. در این بیت نیز مثل بیت صورت سؤال، به آفرینش انسان از خاک اشاره شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: جانشین بودن انسان در روی زمین برای خداوند بسیار ارزشمند است و ملکت و فرمانروایی آن از دولت خسرو پرویز بالارزش تر است.

گزینه «۳»: اگرچه جای ما در اوج آسمان است و مقام ارزشمندی داریم اما با پاسبان کوی معشوق در خاک می‌رویم و ارزش خود را از دست می‌دهیم.

گزینه «۴»: اگر زیبایی ظاهری با تو نباشد مهم نیست؛ زیرا جایی که جان از آن تو باشد، زیبایی ظاهری ارزشی ندارد.

(فارسی، آرایه، مفهومی، صفحه ۱۰)

۱۲۷- گزینه ۱

(کتاب زرد)

«سپر انداختن» کنایه از «تسلیم شدن» با «سر نهادن بر قدم» در بیت گزینه «۱» تناسب دارد.

(فارسی، آرایه، مفهومی، صفحه ۱۲۲)

۱۲۸- گزینه ۱

(کتاب زرد)

در بیت سؤال آمده است که برای رسیدن به مقصود و معشوق، باید سختی‌ها را تحمل کرد که از گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» نیز همین مفهوم دریافت می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: همه دولت و مردم، مشتاق و آرزومند عدالت تو هستند.

گزینه «۲»: اگر شوق و علاقه رسیدن به حرم وجود داشته باشد، سختی و دوری راه، آسان می‌شود.

گزینه «۳»: عاشقان حقیقی با آرزوی این که یک شب در حرم آسایش داشته باشند، پیمودن هزار بادیه و بیابان برایشان آسان است.

گزینه «۴»: تا هنگامی که عشق حرم وجود داشته باشد، عاشقان از دشواری‌های راه نمی‌هراسند.

(فارسی، آرایه، مفهومی، صفحه ۵۵)

۱۲۹- گزینه ۴

(کتاب زرد)

مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و ابیات مرتبط: تأکید بر عدالت و دادگری

مفهوم بیت گزینه «۴»: تأکید بر راستی و صداقت

(فارسی، آرایه، مفهومی، صفحه ۳۶)

۱۳۰- گزینه ۴

(کتاب زرد)

بیت صورت سؤال و گزینه «۴»، به ناپایداری بدی‌ها و خوبی‌ها اشاره می‌کنند.

گزینه «۱»: شاد باش که همان‌گونه که باران با چمن رفتار می‌کند، من نیز با تو رفتار خواهم کرد. (با نرمی که موجب تازه شدن است)

گزینه «۲»: به دلیل داشتن غم عشق تو، گویی جانم را از دست داده‌ام.

گزینه «۳»: روزگار غم سپری شد و اکنون هنگام شادی است.

(فارسی، آرایه، مفهومی، صفحه ۲۰)

عربی، زبان قرآن (۱)

۱۳۱- گزینه ۲

(مسین رضایی)

«مَنْ» هر کس / «جاءَ بِـ»: بیاورد (رد سایر گزینه‌ها) / «الحسنة»: کار خیر

(رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «له»: دارد / «عشر أمثاله»: ده برابر آن (رد

گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

۱۳۲- گزینه ۲

(ابراهیم غلامی نژاد)

«إمطار الأمطار»: باریدن باران‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «فی الربیع»: در بهار (رد

گزینه ۳) / «يَسْتَبِئُ إِيحَادًا»: سبب پدید آمدن می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۴) /

«أغصان الأشجار النضرة»: شاخه‌های تر و تازه درختان (رد گزینه ۳) /

«الفواكه اللذيذة»: میوه‌های لذیذ (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۱۳۳- گزینه ۴

(مبیر فاتی - کامیاران)

«قالت هؤلاء الطالبات»: این دانش آموزان گفتند (رد گزینه ۲) / «هذا الاقتراح

حسن»: این پیشنهاد خوب است (رد گزینه ۱) / «سنتعاون»: مشارکت خواهیم

کرد / «بذلک الحدیث»: به آن حدیث (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ترجمه)

۱۳۴- گزینه ۲»

(ممدر علی کاظمی نصر آباری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «أصْدَقُ»: راست بگو
گزینه «۳»: «كَلَّ شَيْءٌ»: هر چیزی
گزینه «۴»: «لَا أَعْلَمُ»: نمی دانم

(ترجمه)

۱۳۵- گزینه ۳»

(هاری پولاری - تبریز)

ضمیر «هم» باید «هُنَّ» باشد چراکه به «التلميذات» برمی‌گردد، همچنین از آنجایی که «نظيفة» خبر «صارت» می‌باشد بنابراین باید منصوب شود (نظيفة).

نکات مهم درسی:

نکته ۱: «صار» و «أصبح» مترادف می‌باشند.
نکته ۲: اگر فعل، قبل از فاعل بیاید مفرد غایب می‌آید ولی اگر فعل بعد از فاعل بیاید از نظر جنس و تعداد با آن مطابقت می‌کند.

(ترجمه)

۱۳۶- گزینه ۴»

(ممدر علی کاظمی نصر آباری)

«شاهدت» غلط است و درست آن «شاهدت» است، همچنین «طفل» با کسر حرف «ط» صحیح است.

(ضبط حرکات)

۱۳۷- گزینه ۴»

(روح الله اصفری)

تأکید عبارت سؤال بر «رابطه علم و عمل» است که در گزینه «۴» آمده است. دقت کنید در گزینه «۲» به رابطه «گفتار و عمل» اشاره دارد نه «علم و عمل»! گزینه‌های «۱» و «۳» هم پیام‌های دیگری دارند.

(مفهوم)

۱۳۸- گزینه ۴»

(سعید رضایی)

ترجمه: کسی که مسافران را در سفر هدایت می‌کند: «راهنما»؛ صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نهایت امر و مطلوب: «الغایة» صحیح است.
گزینه «۲»: آبی که از ابر پایین می‌آید: «المطر» صحیح است. («المطار» به معنی «فروگاه» است).
گزینه «۳»: سنگ‌های گران قیمت دارای رنگ سفید: «الذرر» صحیح است.

(واژگان)

۱۳۹- گزینه ۳»

(مرتضی کاظم شیرودی)

ترجمه: «من برای کنکور به مدت ده ساعت در روز درس می‌خوانم، ولی در هفته گذشته، به مدت دو روز مریض بودم و همچنین نتوانستم در روز سه‌شنبه بیش از ۵ ساعت درس بخوانم!»
با توجه به ترجمه، در هفته گذشته ۴ روز را به مدت ده ساعت و یک روز را به مدت ۵ ساعت مطالعه کرده است که مجموعاً ۴۵ ساعت می‌شود.

(عذر)

۱۴۰- گزینه ۲»

(ممدر جوان‌بین - قائنات)

اسم‌های مثنی: الطالبین، سیداء، الأخویین
نکات مهم درسی:

اسم مثنی وقتی مضاف باشد نونش حذف می‌شود.
«أخ» دو جمع دارد: «إخوة» و «إخوان» و مثنای آن «أخوان» و «أخویین» است!
(قواعد اسم)

دین و زندگی (۱)

۱۴۱- گزینه ۲»

(امیر منصور)

گروهی که وجود جهان پس از مرگ را انکار می‌کنند و مصداق آیه «و قالوا ما هی الا حیاتنا الدنیا...» قرار می‌گیرند در حقیقت اعتقاد خود را به آفریننده‌ای حکیم و هدفدار بودن آفرینش از دست داده‌اند. در واقع آن‌ها حکیمانه بودن خلقت را انکار می‌کنند که این انکار به مثابه نادیده انگاشتن مفهوم آیه «و ما خلقنا السماوات و الارض...» است که در مورد خلقت هدفمند خالق حکیم است.

(دین و زندگی، ۱، درس‌های ۱ و ۴، صفحه‌های ۵ و ۴۲)

۱۴۲- گزینه ۳»

(ممدر رضایی‌بقا)

بُعد روحانی است که فضیلت‌ها و رذیلت‌های اخلاقی را کسب می‌کند (تغییرپذیری) و اگر به رذیلت‌ها تن داد، تا اعماق جهنم سقوط می‌کند.

(دین و زندگی، ۱، درس ۳، صفحه ۳۱)

۱۴۳- گزینه ۳»

(ممدر رضایی‌بقا)

سخن مولوی: «آدمی درین عالم برای کاری آمده است...» بیانگر هدفمندی خلقت انسان است که با حدیث علوی: «ای مردم هیچ کس بهبوده آفریده نشده تا خود را سرگرم کارهای لهو کند و او را به خود وانگذاشته‌اند تا به کارهای لغو و بی‌ارزش بپردازد.» مرتبط است.

(دین و زندگی، ۱، درس ۱، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۴۴- گزینه ۱»

(ممدر رضایی‌بقا)

عتاب و سرزنش و ملامت که مربوط به نفس لوامه است، نشأت گرفته از گرایش انسان به خیر و نیکی‌هاست. استعداد گرایش به نیکی در آیه «و نفس و ما سواها فالهمها فجورها و تقواها» مورد توجه واقع شده است. سرزنشگر درونی موجب می‌شود پس از ارتکاب به گناه در اندیشه جبران آن برآییم.

(دین و زندگی، ۱، درس ۲، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۱۴۵- گزینه ۳»

(ممدر رضایی‌بقا)

انسان، مانند موجودات دیگر، از قاعده کلی هدفمندی جدا نیست و قطعاً هدفی از آفرینش او وجود داشته است. قاعده کلی هدفمندی در آیه «و ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعین ما خلقناهما الا بالحق: ما آسمان‌ها و زمین و آنچه بین آن‌هاست را به بازیچه نیافریدیم، آن‌ها را جز به حق خلق نکردیم»، ترسیم شده است.

(دین و زندگی، ۱، درس ۱، صفحه ۵)

۱۴۶- گزینه ۱»

(ممدر رضا فرهنگیان)

با توجه به آیه مذکور این خود ما هستیم که (با اختیار خود) به شیطان اجازه و وسوسه می‌دهیم یا راه فریب را بر او می‌بندیم. شیطان در قیامت که فرصتی برای توبه باقی نمانده است، به اهل جهنم می‌گوید: «این خودتان بودید که (با اختیار) دعوت مرا پذیرفتید. امروز خود را سرزنش کنید، نه مرا.»

(دین و زندگی، ۱، درس ۲، صفحه‌های ۱۹، ۲۰ و ۲۳)

۱۴۷- گزینه «۳»

(مهم درضایبقا)

نفس اماره که یک عامل درونی است، انسان‌ها را برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی، به گناه دعوت می‌کند. میل سرکش در درون انسان طغیان می‌کند و وی را به گناه فرا می‌خواند.

(دین و زندگی، ۱، درس ۲، صفحه ۲۳)

۱۴۸- گزینه «۳»

(مهم درضایبقا)

انسان نیز مانند سایر موجودات، از قاعده کلی هدف‌داری جدا نیست و قطعاً هدفی از آفرینش او وجود داشته است و گام نهادن او در این دنیا، فرصتی است که برای رسیدن به آن هدف به او داده شده است. خدا سرچشمه زیبایی‌ها و خوبی‌هاست و انسان‌ها به میزانی که زیبایی‌ها و خوبی‌ها را کسب کنند، به خدا نزدیک‌تر می‌شوند.

دلیل نادرستی گزینه‌های «۲» و «۴»: دقت شود که هر کس اندکی تأمل کند، می‌بیند که در ذات خود در جست‌وجوی سرچشمه خوبی‌ها و زیبایی‌هاست، اما این روحیه جست‌وجوگری، لزوماً موجب نزدیک‌تر شدن به خدا نمی‌شود.

(دین و زندگی، ۱، درس ۱، صفحه‌های ۵ و ۱۱)

۱۴۹- گزینه «۳»

(سیرامسان هنری)

رسول خدا (ص) می‌فرماید: «برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید بلکه برای بقا آفریده شده‌اید و با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر منتقل می‌شوید.»

همچنین از رسول خدا (ص) پرسیدند: باهوش‌ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟ فرمودند: «آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.»

(دین و زندگی، ۱، درس ۴، صفحه ۳۹)

۱۵۰- گزینه «۲»

(مسن بیاتی)

به جز مورد «۲»، بقیه موارد صحیح است و در ارتباط مفهومی با آیه است علت غلط بودن گزینه «۲»: هدف‌های پایان‌ناپذیر (نه پایان‌پذیر) همان هدف‌های اخروی هستند.

(دین و زندگی، ۱، درس ۴، صفحه ۴۰)

زبان انگلیسی (۱)

۱۵۱- گزینه «۱»

(عقيل مهمدروش)

ترجمه جمله: «قبل از این‌که از دوستانان پول قرض بگیرید، مطمئن شوید که می‌دانید قصد دارید چگونه آن را پس بدهید.»

نکته مهم درسی

قبل و بعد از صفات ملکی مانند "your" از "the" استفاده نمی‌کنیم (رد) گزینه‌های «۲» و «۴»: از طرفی بعد از "will" فعل به صورت ساده می‌آید، نه با مصدر با "to" (رد گزینه‌های «۲» و «۳»).

(گرامر)

۱۵۲- گزینه «۱»

(عقيل مهمدروش)

ترجمه جمله: «ممکن است از برادران بخواهید برای حل این مسائل دشوار ریاضی به من کمک کنید؟»

نکته مهم درسی

یکی از کاربردهای "will" درخواست از کسی برای انجام کاری است.

(گرامر)

۱۵۳- گزینه «۴»

(عقيل مهمدروش)

ترجمه جمله: «دوشنبه آینده، درباره حرکت ماه به دور زمین خواهیم آموخت.»

نکته مهم درسی

با توجه به معنی جمله و همچنین عبارت "next Monday"، می‌توان پی برد که زمان جمله آینده ساده (فعل ساده + will) است.

(گرامر)

۱۵۴- گزینه «۴»

(عقيل مهمدروش)

ترجمه جمله: «هنگامی که رایانه‌ها برای اولین بار به بازار آمدند، مردم آن‌ها را فقط دستگاه‌هایی برای استفاده دانشمندان در نظر می‌گرفتند.»

- (۱) ملاقات کردن
(۲) تطبیق دادن
(۳) بخشیدن
(۴) در نظر گرفتن، دانستن

(واژگان)

۱۵۵- گزینه «۲»

(عقيل مهمدروش)

ترجمه جمله: «بسیاری از پزشکان و پرستاران به‌طور شبانه‌روزی برای کمک به آسیب‌دیدگان در حادثه تصادف قطار کار می‌کردند.»

- (۱) صحیح، مناسب
(۲) زخمی، آسیب‌دیده
(۳) عمومی، مشترک
(۴) علاقه‌مند

(واژگان)

۱۵۶- گزینه «۲»

(عقيل مهمدروش)

ترجمه جمله: «بعضی اوقات، راه‌حل‌های مشکلات از طریق خیال‌پردازی درباره خاطرات گذشته یا خیال‌پردازی درباره آنچه که در آینده می‌تواند باشد به ذهن‌خاطر می‌کنند.»

- (۱) الگو
(۲) آینده
(۳) برنامه
(۴) توجه

(واژگان)

ترجمه متن کلوزتست:

یک حیوان در معرض خطر انقراض حیوانی است که در خطر نابودی است. معمولاً دو دلیل عمده برای انقراض حیوانات وجود دارد. اولی انقراض به سبب عوامل طبیعی است و ممکن است زمانی اتفاق بیفتد که حیوانات قادر نیستند به خاطر تغییرات در محیط‌زیست‌شان به زنده ماندن و زیستن ادامه دهند: هوا، آب و سرزمینی که آنجا زندگی می‌کنند. کارهای بشر می‌توانند دومین دلیل انقراض حیوانات باشند. خانه‌های طبیعی حیوانات مانند جنگل‌ها، دریاچه‌ها و دشت‌ها ممکن است به واسطه آنچه انسان‌ها انجام می‌دهند، تخریب شوند. موجودات بشر در واقع تمام تلاش‌شان را برای محافظت از حیوانات نمی‌کنند.

۱۵۷- گزینه «۲»

(عمران نوری)

- (۱) زندگی کردن
(۲) منقرض شدن، مردن
(۳) نجات دادن
(۴) قرار دادن، خاموش کردن (با out)

نکته مهم درسی

به عبارت "dying out" به معنی «مردن، منقرض شدن» دقت کنید.

(کلوزتست)

۱۵۸- گزینه «۳»

(عمران نوری)

- (۱) وحشی
(۲) کافی
(۳) طبیعی
(۴) مثبت

(کلوزتست)

۱۵۹- گزینه «۴»

(عمران نوری)

- (۱) محافظت کردن
(۲) دفاع کردن
(۳) دنبال کردن
(۴) نابود کردن

(کلوزتست)

۱۶۰- گزینه «۴»

(عمران نوری)

نکته مهم درسی

"their" ضمیر مفعولی مناسب برای "human beings" است.

(کلوزتست)

ریاضی و آمار (۱)

۱۶۴- گزینه «۳»

(سعید عزیزقانی)

جواب‌های معادله را پیدا می‌کنیم. توجه کنید در این معادله $a + c = b$ است، پس داریم:

$$x^2 - 2x - 3 = 0 \Rightarrow x_1 = -1, \quad x_2 = \frac{-(-2)}{1} = 3$$

جواب $x = 3$ مثبت است و آن را در معادله دوم قرار می‌دهیم:

$$2(3)^2 - 4(3) = 3m \Rightarrow 18 - 12 = 3m \Rightarrow m = 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۱۶۵- گزینه «۳»

(امیر زرااندوز)

به شرط آن که $\Delta > 0$ باشد، آنگاه:

$$x_1 + x_2 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} + \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = -\frac{b}{a}$$

$$x_1 = -x_2 \Rightarrow x_1 + x_2 = 0 \Rightarrow -\frac{b}{a} = 0 \Rightarrow b = 0$$

$$\Rightarrow -(m + 2) = 0 \Rightarrow m = -2$$

حالا $m = -2$ را در معادله دوم قرار می‌دهیم:

$$(x-1)^2 = -2(-2) \Rightarrow (x-1)^2 = 4 \xrightarrow{\text{جذر}} x-1 = \pm\sqrt{4}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 1 + \sqrt{4} \\ x = 1 - \sqrt{4} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۱۶۶- گزینه «۱»

(سعید عزیزقانی)

تذکر: مساحت شکل‌ها به صورت زیر محاسبه می‌شود:

قاعده x ارتفاع = مساحت متوازی‌الاضلاع

$$\text{قاعده} \times \text{ارتفاع} = \text{مساحت مثلث} = \frac{1}{2} (\text{طول ضلع})^2 = \text{مساحت مربع}$$

طول ضلع مربع را x نامگذاری می‌کنیم و داریم:

مساحت مربع $3x =$ مساحت متوازی‌الاضلاع

$$(x+2)x = 3x^2 \Rightarrow x^2 + 2x = 3x^2$$

$$\Rightarrow 2x^2 - 2x = 0 \Rightarrow 2x(x-1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} \text{غ ق ق } x = 0 \\ \text{ق ق } x = 1 \end{cases}$$

$$\text{مساحت مثلث } ABH = \frac{2 \times x}{2} = x = 1$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۳ تا ۳۲)

۱۶۱- گزینه «۴»

(مهمرب بفرایی)

با تجزیه معادله داده شده داریم:

$$3x^3 + 6x^2 - 9x = 0 \Rightarrow 3x(x^2 + 2x - 3) = 0$$

$$\Rightarrow 3x(x+3)(x-1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} 3x = 0 \Rightarrow x = 0 \\ x + 3 = 0 \Rightarrow x = -3 \\ x - 1 = 0 \Rightarrow x = 1 \end{cases}$$

$$\text{مجموع جواب‌ها} = 0 - 3 + 1 = -2$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

۱۶۲- گزینه «۱»

(سعید عزیزقانی)

ابتدا دو جمله را جداگانه به زبان ریاضی تبدیل می‌کنیم: (سن فعلی علی را x در نظر می‌گیریم.)

$2x - 5$: پنج سال کمتر از دو برابر سن فعلی علی

$\frac{x}{2} + 7$: از نصف سن فعلی وی هفت سال بیشتر است.

$$\Rightarrow 2x - 5 = \frac{x}{2} + 7$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۸)

۱۶۳- گزینه «۳»

(سعید عزیزقانی)

$3x$ را در پراونت ضرب کرده و معادله را به صورت مرتب شده می‌نویسیم:

$$3x^2 - 3x - 2 = 0$$

نکته: در حل معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ می‌توان مقداری که به دو طرف اضافه می‌شود و مقداری را که در نهایت جذر گرفته می‌شود با استفاده از فرمول‌های زیر به دست آورد:

$$1- \text{مقداری که به دو طرف اضافه می‌شود: } \frac{b^2}{4a^2}$$

$$2- \text{مقداری که در نهایت جذر گرفته می‌شود: } -\frac{c}{a} + \frac{b^2}{4a^2}$$

با استفاده از نکته بالا در این سؤال داریم:

$$-\frac{c}{a} + \frac{b^2}{4a^2} = \frac{2}{3} + \frac{9}{4 \times 9} = \frac{2}{3} + \frac{1}{4} = \frac{11}{12}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۷)

۱۶۷- گزینه «۱»

(ریمم مشتاق نظم)

اگر سن پسر را x در نظر بگیریم، سن پدر $x + ۲۶$ است. بنابراین:

$$(x+2)(26+x+2) = 315$$

$$\Rightarrow (x+2)(x+28) = 315 \Rightarrow x^2 + 30x + 56 = 315$$

$$\Rightarrow x^2 + 30x - 259 = 0$$

$$\Rightarrow (x-6)(x+38) = 0 \Rightarrow \begin{cases} \text{قق } x = 6 \\ \text{غقق } x = -38 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{سن پدر} = 32, \text{ سن پسر} = 6$$

$$38 = \text{سن پدر} + \text{سن پسر}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۳ تا ۳۲)

۱۶۸- گزینه «۲»

(شکلب ریسی)

با استفاده از روش عمومی داریم:

$$4x^2 + 8x + 3 = 0$$

$$\Delta = 64 - 4 \times 4 \times 3 = 64 - 48 = 16$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{-8 + \sqrt{16}}{2 \times 4} = -\frac{1}{2} \\ x_2 = \frac{-8 - \sqrt{16}}{2 \times 4} = -\frac{3}{2} \end{cases}$$

$$\Rightarrow |x_1 - x_2| = \left| -\frac{1}{2} - \left(-\frac{3}{2}\right) \right| = 1$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۱۶۹- گزینه «۲»

(مهمر بگیری)

برای آن که معادله $(x-2)^2 = k+1$ دارای ریشه مضاعف باشد، باید:

$$k+1=0 \Rightarrow k=-1$$

تذکر: در این صورت ریشه مضاعف برابر است با: $x=2 \Rightarrow (x-2)^2 = 0$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

۱۷۰- گزینه «۱»

(مهمر بگیری)

$$3x^2 - 4x + 1 = 0 \Rightarrow 3x^2 - 4x = -1$$

$$\Rightarrow x^2 - \frac{4}{3}x = -\frac{1}{3} \Rightarrow x^2 - \frac{4}{3}x + \frac{4}{9} = -\frac{1}{3} + \frac{4}{9}$$

$$\Rightarrow \left(x - \frac{2}{3}\right)^2 = \frac{-3+4}{9} \Rightarrow \left(x - \frac{2}{3}\right)^2 = \frac{1}{9}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = -\frac{2}{3} \\ b = \frac{1}{9} \end{cases} \Rightarrow a+b = -\frac{2}{3} + \frac{1}{9} = \frac{-5}{9}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۷)

۱۷۱- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

چون $x = -3$ ریشه معادله است، پس در آن صدق می‌کند:

$$(m+2)(-3)^2 + (2m+2)(-3) = 4m+1$$

$$\Rightarrow 9m + 27 - 6m - 9 = 4m + 1 \Rightarrow m = 17$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

۱۷۲- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

برای از بین بردن مخرج‌ها کل معادله را در «کم‌م» آن‌ها یعنی عدد ۱۵ ضرب می‌کنیم:

$$15\left(\frac{2-3x}{3} - \frac{x-4}{5} = 1+2x\right)$$

$$\Rightarrow 10 - 15x - 3x + 12 = 15 + 30x \Rightarrow 48x = 7$$

$$\Rightarrow x = \frac{7}{48}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۸)

۱۷۳- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

$$2x(x-1) = 6 \xrightarrow{+2} x(x-1) = 3 \Rightarrow x^2 - x = 3$$

$$\frac{b^2}{4} = \frac{1}{4} \rightarrow x^2 - x + \frac{1}{4} = 3 + \frac{1}{4}$$

اتحاد مربع دو جمله‌ای

$$\Rightarrow \left(x - \frac{1}{2}\right)^2 = \frac{13}{4} \Rightarrow \begin{cases} h = \frac{1}{2} \\ k = \frac{13}{4} \end{cases}$$

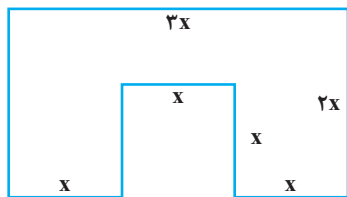
$$\Rightarrow \frac{k}{h} = \frac{\frac{13}{4}}{\frac{1}{2}} = \frac{13 \times 2}{4} = \frac{13}{2} = 6.5$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۷)

کتاب آبی)

۱۷۸- گزینه «۱»

با توجه به شکل، ابتدا مساحت و محیط شکل را جداگانه به دست می آوریم:

مساحت مربع - مساحت مستطیل = مساحت شکل

$$S = 3x \times 2x - x \times x = 6x^2 - x^2 = 5x^2$$

$$P = 3x + 2x + 2x + x + x + x + x + x = 12x$$

$$\Rightarrow S = P \Rightarrow 5x^2 = 12x \Rightarrow 5x^2 - 12x = 0$$

این معادله را از روش تجزیه حل می کنیم، داریم:

$$x(5x - 12) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 & \text{غ ق} \\ 5x - 12 = 0 \Rightarrow x = \frac{12}{5} = 2/4 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه های ۱۹ تا ۲۲)

کتاب آبی)

۱۷۹- گزینه «۲»

ابتدا با تشکیل معادله درجه دوم برای مساحت، طول و عرض را محاسبه و

مساحت = عرض $\times$ طول سپس محیط را تعیین می کنیم:

$$\Rightarrow (x+3)(x-1) = 7 \Rightarrow x^2 + 2x - 3 = 7$$

$$\Rightarrow x^2 + 2x - 10 = 0$$

$$\Delta = 4 - 4 \times 1 \times (-10) = 44$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{-2 + \sqrt{44}}{2} = \frac{-2 + 2\sqrt{11}}{2} = -1 + \sqrt{11} & \text{ق ق} \\ x_2 = \frac{-2 - \sqrt{44}}{2} & \text{غ ق} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{محیط} = 2(x-1+x+3) = 2(2x+2)$$

$$= -4 + 4\sqrt{11} + 4 = 4\sqrt{11}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه های ۲۷ تا ۳۲)

کتاب آبی)

۱۷۴- گزینه «۳»

راه حل اول: کل معادله را در ۵ ضرب کرده و سپس ریشه ها را با Δ به دست

می آوریم:

$$\xrightarrow{\times 5} 5x^2 - x - 6 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = (-1)^2 - 4(5)(-6) = 121 \Rightarrow \sqrt{\Delta} = 11$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = -1 \\ x_2 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{6}{5} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = -1 \\ x_2 = \frac{6}{5} \end{cases}$$

راه حل دوم: در معادله $5x^2 - x - 6 = 0$ ، رابطه $a+c=b$ بین ضرایببرقرار است. پس یکی از ریشه ها -1 و دیگری $\frac{6}{5}$ است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه های ۲۷ تا ۳۲)

کتاب آبی)

۱۷۵- گزینه «۱»

منظور از ریشه مساوی همان ریشه مضاعف است. برای اینکه معادله درجه

دومی دارای ریشه مضاعف باشد. باید $\Delta = 0$ باشد.

$$\Delta = b^2 - 4ac = 0 \Rightarrow \Delta = (4)^2 - 4 \times 1 \times (-a-1) = 0$$

$$\Rightarrow 16 + 4a + 4 = 0 \Rightarrow a = -5$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه های ۲۷ تا ۳۲)

کتاب آبی)

۱۷۶- گزینه «۱»

برای داشتن دو جواب حقیقی و متمایز باید $\Delta > 0$ باشد:

$$\Delta > 0 \Rightarrow \Delta = a^2 - 4 \times 3 \times (-3)$$

$$\Rightarrow a^2 + 36 > 0 \Rightarrow \text{همواره مثبت}$$

البته در این سؤال چون ضرایب a و c نیز مختلف‌العلامت اند می توان بدونحل پاسخ داد که به ازای هر مقدار a دارای دو ریشه است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه های ۲۷ تا ۳۲)

کتاب آبی)

۱۷۷- گزینه «۴»

$$(x - \frac{5}{12})(x + \frac{2}{9}) = 0 \Rightarrow x^2 + (-\frac{5}{12} + \frac{2}{9})x - \frac{5}{12} \times \frac{2}{9} = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - \frac{7}{36}x - \frac{5}{54} = 0$$

$$\xrightarrow{\times 108} 108x^2 - 21x - 10 = 0$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه های ۲۷ تا ۳۲)

۱۸۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

ابتدا به کمک مجموع ریشه‌ها که برابر $\frac{-b}{a}$ است، k را محاسبه کرده و سپس ریشه بزرگتر را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{-b}{a} = \frac{-k}{4} = -2 \Rightarrow k = 8 \Rightarrow 4x^2 + 8x - 21 = 0$$

ریشه بزرگتر $x = \frac{3}{2}$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = \frac{3}{2} \\ x = -\frac{7}{2} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۷ و ۳۲)

اقتصاد

۱۸۱- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

هر یک از عبارات صورت سؤال به ترتیب به مفاهیم محدودیت منابع و امکانات در دسترس انسان و قابلیت مصارف متعدد منابع با روش‌های مختلف اشاره دارند.

(اقتصاد، اقتصاد چیست؟، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۸۲- گزینه «۲»

(فاطمه حیاتی)

الف) تولیدکنندگان برای انجام فعالیت‌های تولیدی خویش به ورودی‌های مختلفی نظیر نیروی کار، مواد اولیه، تجهیزات و سایر ملزومات نیازمندند که به آن‌ها «نهادهای تولید» یا «عوامل تولید» می‌گویند. بدیهی است که تولیدکنندگان کالاهای مختلف به نهاده‌های متفاوتی نیاز دارند، برای مثال، یک مؤسسه تولید محصولات کشاورزی، به زمین کشاورزی، نیروی کار، آب، کود، انبار و سردخانه نیاز دارد، در حالی که یک مؤسسه تولید محصولات صنعتی به نیروی کار، ماشین‌آلات، مواد اولیه و نظایر آن نیازمند است.

ب) سرمایه مالی، مستقیماً در تولید نقش ندارد بلکه با تبدیل به عوامل تولید دیگر به تولید کمک می‌کند.

ج) مواد خام استخراج شده از معادن: منابع طبیعی (زمین)

کامیون برای شرکت‌های حمل و نقل: سرمایه فیزیکی

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۱۸۳- گزینه «۲»

(فاطمه فعیمیان)

انواع سازمان‌های تولیدی به سازمان‌های تعاونی، خصوصی، سهامی خاص و سهامی عام تقسیم می‌شود.

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۱۸۴- گزینه «۳»

(فاطمه فعیمیان)

ارزش هر دستگاه x تعداد دستگاه = درآمد

$$\Rightarrow \text{ریال } 4,250,000,000 = 1700 \times 2,500,000 = \text{درآمد سالیانه}$$

$$\text{ریال } 180,000,000 = 15,000,000 \times 12 = \text{اجاره‌بهای سالیانه کارگاه}$$

$$\text{ریال } 187,200,000 = 1,200,000 \times 12 \times 13 = \text{حقوق سالیانه کارمندان}$$

$$\text{هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌آلات} = \frac{25}{100} \times 187,200,000$$

$$= \text{ریال } 46,800,000$$

$$\text{مجموع هزینه‌های سالیانه} = 180,000,000 + 187,200,000$$

$$\text{ریال } 544,500,000 = 130,500,000 + 46,800,000$$

چون میزان درآمد از میزان هزینه‌ها بیشتر است بنابراین بنگاه اقتصادی سود کرده است.

$$\text{سود} = \text{درآمد} - \text{هزینه} = 4,250,000,000 - 544,500,000$$

$$= \text{ریال } 3,705,500,000$$

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱۸۵- گزینه «۳»

(فاطمه حیاتی)

الف) اگر فردی به‌رغم تغییر زیاد قیمت کالا در بازار، مصرف آن را تغییر ندهد به اصطلاح اقتصادی کالای ضروری است.

ب) برخی کالاها، خودشان مصرف نمی‌شوند. بلکه در طول زمان، خدمات آن‌ها مورد مصرف قرار می‌گیرد، به این کالاها، در اقتصاد، کالای بادوام گویند.

ج) هرگاه کالاهای عرضه‌شده در بازار توسط تولیدکنندگان دیگری برای ادامه فرایند تولید و تبدیل به کالاهای مختلف، خریداری و مورد استفاده قرار گیرند؛

آن‌ها را کالای واسطه‌ای می‌نامیم؛ مانند: گل محمدی استفاده شده در تهیه گلاب.

(اقتصاد، اقتصاد چیست؟، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۱۸۶- گزینه ۲»

(علیرضا رضایی)

الف) نوع سوم تولید: تولید محصولات نرم یا خدمات (تولید محصولات غیر محسوس و غیر ملموس) مانند: محصولات دانش بنیان و نوآوری‌ها

ب) نوع اول تولید: احیا

ج) پرورش ماهی: احیا / بهره‌برداری از معدن نقره: حیات

ساخت پنجره از ورقه‌های فولادی: صنعت / نصب پنجره توسط نصب‌کننده: خدمات

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۱۸۷- گزینه ۱»

(علیرضا رضایی)

میلیون تومان $180 = \frac{4}{3} \times 135 =$ هزینه‌های غیرمستقیم = هزینه‌های فرصت سالانه

میلیون تومان $60 = \frac{1}{3} \times 180 =$ هزینه استهلاک سالانه

میلیون تومان $780 = 2/5 \times 26 \times 12 =$ حقوق سالیانه کارگران

مجموع هزینه‌های مستقیم سالانه

میلیون تومان $1,005 = 780 + 30 + 135 + 60 =$

تومان $1,470,000,000 = 21,000 \times 70,000 =$ درآمد کارخانه

میلیون تومان $1,470 =$

هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود حسابداری

میلیون تومان $465 = 1,470 - 1,005 =$ سود حسابداری

در تکمیل فرم اظهارنامه مالیاتی، تولیدکنندگان سود ویژه خود را درج می‌کنند.

هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم - درآمد = سود اقتصادی (سود ویژه)

میلیون تومان $285 = 1,470 - (1,005 + 180) =$ سود اقتصادی (سود ویژه)

(اقتصاد، تولید، صفحه ۲۹)

۱۸۸- گزینه ۱»

(سارا شریفی)

دانشمندان علوم اقتصادی هم موضوعات اقتصادی مانند تولید، مصرف، توزیع، تجارت، قیمت، رشد و پیشرفت، فقر و مالیات و ... را با روش‌های علمی مورد مطالعه قرار می‌دهند.

(اقتصاد، اقتصاد پیوسته، صفحه‌های ۱۴، ۱۷ و ۱۸)

۱۸۹- گزینه ۳»

(کتکاور سراسری ۸۸)

وقتی منابع و امکانات در دسترس را که قابلیت مصارف متعدد دارد، به مصرف خاصی می‌رسانیم در واقع از مصارف دیگر آن و آثار و نتایجی که می‌توانست به بار آورد، صرف‌نظر کرده‌ایم، مثلاً اگر زمینی را به کشت پنبه اختصاص دادیم، عملاً از گندمی که می‌توانستیم از آن برداشت کنیم، صرف‌نظر کرده‌ایم. اقتصاددانان به این هزینه مهم (هزینه فرصت) می‌گویند.

(اقتصاد، اقتصاد پیوسته، صفحه ۱۲)

۱۹۰- گزینه ۴»

(کتاب آبی)

- با کمک سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی و جهانی، روابط اقتصادی بین کشورها بیش‌تر رونق می‌گیرد و حقوق همه طرف‌های درگیر در تجارت جهانی حفظ می‌شود.

- بازیگران کلان عرصه اقتصاد با هدف ایجاد نظم، انضباط و نظارت بر عملکرد اقتصاد یا تأمین برخی نیازهای عمومی فعالیت می‌کنند.

- بازیگران خرد در عرصه اقتصاد، در تولید محصولات و یا مصرف آن‌ها و مبادله با یکدیگر نقش ایفا می‌کنند.

(اقتصاد، اقتصاد پیوسته، صفحه ۲۱)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۹۱- گزینه ۱»

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

بیت «الف، ب و ه» در نوع غنایی سروده شده‌اند.

در بیت «ج» نکوهش غیبت کردن و در بیت «د» تأکید بر اعتدال در خوبی کردن مطرح شده که از مضامین تعلیمی هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۶)

۱۹۲- گزینه ۴»

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

ضمیر «ش» در «نصیحتش» نقش متممی دارد: به نصیحت به او گفتم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «۱» در جمله نخست حرف «را» نشانه مفعول نیست: نعمت بیکران به دست پارسازاده‌ای افتاد.

گزینه ۲: «۲»: کوتاهی جملات نشانگر ایجاز متن است.

گزینه ۳: «۳»: دخل آب روان است و عیش، آسیاب گردان [است]

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۳۲)

۱۹۳- گزینه «۴»

(مفسن اصغری)

فعل‌های «درآمد، برآورد و درآورد» پیشوندی هستند و حروف «در و بر» در آن‌ها حرف اضافه محسوب نمی‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: واژه «اشتر» و افعال «بگردندی، بگفتندی و ...» کاربرد کهن محسوب می‌شوند.

گزینه «۲»: در سطر آغازین، «همدم و هم‌قدم» سجع دارند؛ هم‌چنین «بگردندی و بگفتندی، درویشان و ایشان و ...» «مرغ از هوا درآوردن با آواز» کنایه از آواز بسیار خوش و زیبا خواندن است.

گزینه «۳»: کل متن بیانگر تأثیر موسیقی و شعر و هنر بر آدمی و حیوان را بیان می‌کند و نویسنده به نكوهش انسانی (عابد) پرداخته که از آن بی‌بهره است و لذت نمی‌برد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۱۹۴- گزینه «۱»

(عمیر مهرثی)

«غریب» اول: عجیب، «غریب» دوم: ناآشنا، بیگانه (غریب در دو معنای متفاوت به کار رفته است، بنابراین این بیت تکرار ندارد).

واژه‌آرایی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: بنا

گزینه «۳»: عمر، دعا

گزینه «۴»: غزال، کمند

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۱۹۵- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا اهری)

بیت گزینه «۴» فاقد تکرار است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تکرار واژه دیوانه و صامت د

گزینه «۲»: تکرار واژه ویرانه و صامت ک و مصوت «آ»

گزینه «۳»: تکرار واژه دل و صامت د، ش

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸)

۱۹۶- گزینه «۱»

(عمیر مهرثی)

«عاطفه» اساسی‌ترین عامل پیدایش شعر است. «وزن» ادراکی است که از احساس نظم حاصل می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۱۹۷- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا اهری)

شعر با موضوع وعظ و نصیحت سروده شده است و زبان و وزن آرام و متین آن یا یکدیگر منطبق‌اند، ولی در سایر گزینه‌ها مضامین اندوهناک و غم‌انگیز به‌وسیله آهنگ و وزن ضربی و شاد بیان شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۱۹۸- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

در بیت گزینه «۲» شاعر با استفاده از لحنی تند و ریتمی کوتاه، مفهوم خشم را القا می‌کند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۱۹۹- گزینه «۳»

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: اغراق در گریستن و اشک ریختن مفهوم بیت گزینه «۳»: راز عشق قابل پنهان کردن نیست.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، ترکیبی)

۲۰۰- گزینه «۲»

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک بیت‌های مرتبط: قابل درک نبودن احوال عارفان و عاشقان حقیقی

مفهوم بیت گزینه «۲»: بی‌کرائگی دریای عشق

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۲۳)

جامعه‌شناسی (۱)

۲۰۱- گزینه «۴»

(مبیناسارات تاپیک)

- قرار گرفتن دانش‌آموز بر سر دوراهی انتخاب انجام تکالیف یا استراحت بعد از مدرسه ← کنش ارادی است.

- مراجعه به دفترچه راهنمای یک کالای پیچیده؛ زمانی که برای اولین بار از آن استفاده می‌شود. ← کنش آگاهانه است.

- دانش‌آموزی سر کلاس دست خود را بالا می‌آورد و معلم نیز پاسخ مناسب به او می‌دهد. ← کنش معنادار است.

- پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از هر کنشگری پرسید. ← کنش هدفدار است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳ تا ۵)

۲۰۲- گزینه «۲»

(مبیناسارات تاپیک)

پیامدهای غیرارادی کنش انسان قطعی است، یعنی حتماً انجام می‌شود ولی پیامدهایی که به اراده انسان‌ها وابسته است، احتمالی است، پیامدهای غیرارادی کنش نتیجه طبیعی کنش هستند و به اراده افراد انسانی بستگی ندارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - درست

گزینه «۳»: نادرست (عبارت مربوط به پیامد کنش ارادی است) - نادرست (پاسخ دادن یا ندادن به سلام، به اراده جواب‌دهنده سلام، وابسته است)

گزینه «۴»: درست - درست

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۲۰۳- گزینه «۲»

(مبنااسارات تاپیک)

- تندرستی پس از ورزش کردن ← پیامد غیرارادی انجام ورزش
 - معتاد شدن به سیگار و قلیان کشیدن ← پیامد ارادی سیگار و قلیان
 کشیدن وابسته به اراده کنشگر
 - رعایت حیا ← کنش اجتماعی
 (جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۲۰۴- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

همانند پنداشتن پدیده‌های اجتماعی و آثار و پیامدهای آن ← نادیده گرفتن تفاوت علوم طبیعی با علوم انسانی و اجتماعی
 از طریق تعلیم و تربیت ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل می‌کنند ← جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی

کنش ناظر به گذشتگان و معاصران و آیندگان ← کنش اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۳)

۲۰۵- گزینه «۳»

(آزیتا بیرقی)

- خط‌کشی‌های مسیر خانه تا مدرسه ← فرصت‌ها و محدودیت‌ها
 - سلام دیگران را پاسخ دادن ← هنجار اجتماعی
 - پاسخ مناسب به کنش‌گر ← در گروهی فهم معنای کنش است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳، ۴ و ۱۰ تا ۱۳)

۲۰۶- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

عبارت نادرست ← پدیده‌های مطلوب و خواستنی که مورد توجه و پذیرش افراد یک جامعه هستند ← تعریف ارزش‌های اجتماعی است.

عبارت دوم گزینه «۲» درست است.

رعایت حقوق تحقق یک ارزش است.

گزینه «۱»: درست - درست

گزینه «۳»: نادرست (تعریف کنش اجتماعی است) - نادرست (داشتن پوشش شرعی، هنجار است)

گزینه «۴»: درست - نادرست (اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ‌یک از ارزش‌های اجتماعی مانند عدالت و ... محقق نمی‌شود)

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۴)

۲۰۷- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

کنش اجتماعی، تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

۲۰۸- گزینه «۴»

(علیرضا هیرری)

هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود.

کارگران، کشاورزان، دانش‌آموزان، معلمان و ... و نهادهایی چون آموزش و پرورش، خانواده و ... اعضای جهان اجتماعی هستند. این اعضا، تنها هنگامی که عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند، به آن راه می‌یابند.

عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آن‌ها تکوینی است؛ یعنی براساس آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید و به همین دلیل با اراده اعضا تغییر نمی‌کند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

۲۰۹- گزینه «۲»

(علیرضا هیرری)

در میان عبارات‌های موجود در سؤال، تنها عبارت اول و عبارت چهارم، نادرست هستند.

خانواده، امنیت، صلح و ... پیامدهای کنش اجتماعی هستند و نه کنش اجتماعی.

منظور از قراردادی بودن این است که با آگاهی و اراده انسان ایجاد شود. در واقع قراردادی بودن برابر است با اعتباری بودن.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۹، ۲۰، ۲۱ و ۲۳)

۲۱۰- گزینه «۲»

(علیرضا هیرری)

قنات مثالی است از تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی چراکه محدودیت منابع آب باعث شده تا تصمیم بگیرند از آب‌های زیر زمینی نیز استفاده کنند. بنابراین مثال‌هایی که پیرامون ورود جهان طبیعی به جهان اجتماعی است می‌تواند با قنات مرتبط باشد.

فعالیت‌های صنعتی انسان باعث گرم شدن زمین و در نتیجه آب شدن یخ‌های قطبی می‌شود. بنابراین جهان اجتماعی انسان به جهان طبیعی وارد شده است. بنابراین مثال آلودگی محیط زیست که نتیجه فعالیت انسان‌هاست، با این عبارت مرتبط است.

شناخت خدا، فرشتگان و آدمیان موجب تغییر در کنش‌ها و جهان‌های اجتماعی می‌شود. اینکه انسان‌ها به خاطر اعتقاد به خدا به دستورات او عمل کنند و به مظلومین یاری برسانند، نشان‌دهنده ورود جهان ماورای طبیعی به جهان اجتماعی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

منطق

۲۱۶- گزینه «۴»

(نیمه پواهری)

در گزینه «۴» واژه هوا یک بار به معنای هوس و یک بار به معنی آنچه تنفس می‌کنیم به کار رفته است و اشتباه گرفتن این دو معنا می‌تواند باعث بروز مغالطه اشتراک لفظ گردد.

توجه: واژه «قلب» در گزینه «۱» و واژه «عهد» در گزینه «۲» ایهام دارند. یعنی هر دو معنای آن‌ها درست و قابل جایگذاری است. پس هر کدام را بگیریم درست است و اشتراک لفظی پیش نخواهد آمد.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۲۱۷- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

کلمه غایت در جمله اول (مقدمه اول استدلال) به معنای هدف و در جمله دوم (مقدمه دوم استدلال) به معنای آخرین رویداد است. پس یک مغالطه اشتراک لفظ به کار رفته است.

در سایر گزینه‌ها مغالطه توسل به معنای ظاهری به کار رفته است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۲۱۸- گزینه «۳»

(نیمه پواهری)

در میان مفاهیم ذکر شده تنها تبریز مفهومی جزئی است چون اسم خاص است و سایر مفاهیم کلی هستند.

توجه کنید که معیار کلی بودن یک مفهوم این است که بتوانیم «در ذهن» برای آن مصادیق متعدد یا گوناگون فرض کنیم.

مثلاً در ذهن ما مفهوم «شهردار تهران» و یا حتی «تنها کتاب منطق من» لزوماً به مصداق بخصوصی اشاره نمی‌کند، بلکه می‌توان حالت‌های متعددی برای آن تصور کرد.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۲۱۹- گزینه «۲»

(نیمه پواهری)

تنها در رابطه تباین است که می‌توانیم بگوییم «هیچ الف ب نیست و هیچ ب الف نیست» اگر بدانیم چنین قضیه‌ای کاذب است، پس قطعاً می‌توان گفت که بین الف و ب تباین برقرار نیست.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۲۲۰- گزینه «۴»

(نیمه پواهری)

مفهومی که تنها یک مصداق در خارج دارد می‌تواند جزئی باشد (مانند: این کتاب) یا می‌تواند کلی باشد (مانند: خدا). بعضی مفاهیم جزئی در خارج یک مصداق دارند اما برخی این‌گونه نیستند (مثل «رستم شاهنامه» در خارج مصداق واقعی ندارد). پس بین این دو مفهوم رابطه عموم و خصوص من وجه برقرار است.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۳)

۲۱۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

بدین جهت منطق را به شاقول بنایی تشبیه کرده‌اند که به کارگیری آن، باعث پدیدآمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود؛ چرا که این علم به توضیح شکل و صورت اندیشیدن می‌پردازد.

(منطق، منطق ترازی اندیشه، صفحه‌های ۳ و ۵)

۲۱۲- گزینه «۳»

(نیمه پواهری)

با افزایش حجم اطلاعات میزان بروز مغالطات و خطای ذهنی هم افزایش می‌یابد. پس افزایش مغالطات تابع افزایش حجم اطلاعات است (نه برعکس!) باید توجه داشت که دانستن منطق، تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی به کار نمی‌رود؛ بلکه هر یک از ما در سراسر زندگی خود بدان نیازمندیم؛ زیرا می‌خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم‌گیری کنیم و این منطق است که ما را در تشخیص باورهای درست از غلط یاری می‌کند.

(منطق، منطق ترازی اندیشه، صفحه ۵)

۲۱۳- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

جملات بدون پایان و جملات انشایی تصدیق محسوب نمی‌شوند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۳»: مورد اول تصدیق است.

گزینه «۴»: مورد اول تصدیق است و مورد دوم جمله انشائی و در نتیجه تصدیق نیست.

(منطق، منطق ترازی اندیشه، صفحه ۷)

۲۱۴- گزینه «۳»

(نیمه پواهری)

هر استدلالی متشکل از چند تصدیق است که برای تبیین پاسخ چرایی است. اما هر تصدیق خود به اجزای تصورات تجزیه می‌شود.

(منطق، منطق ترازی اندیشه، صفحه‌های ۷ تا ۹)

۲۱۵- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

ایران در عبارت اول به معنی تضمینی است. او به یک شهر از ایران برمی‌گردد نه همه‌جای ایران.

منظور از سربلندی یک کشور، سربلندی یک محدوده جغرافیایی نیست، بلکه سربلندی مردمی است که در آن زندگی می‌کنند. بنابراین چون اشاره به لازمه یک کشور (مردم آن) شده است دلالت التزامی دارد.

ایران در عبارت سوم به معنی مطابقی است. برداشت تضمینی از ایران در این عبارت صحیح نیست. نمی‌شود گفت بخشی از ایران وطن من است و کل ایران نیست.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

پاسخ نامه

دروسی سال دوازدهم

Konkur.in
(نگاه به آینده)

ریاضی و آمار (۳)

۲۲۱- گزینه «۱»

(علیرضا عبیدی)

با ساده کردن کسر داده شده داریم:

$$\frac{(3!)!}{2! \times 3!} = \frac{(3 \times 2 \times 1)!}{(2 \times 1) \times (3 \times 2 \times 1)} = \frac{6!}{3 \times 2 \times 2}$$

$$= \frac{6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2}{3 \times 2 \times 2} = 60$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۵)

۲۲۲- گزینه «۱»

(امیر زرندوز)

با استفاده از فرمول تبدیل داریم:

$$\text{کسر مطلوب} = \frac{(n-1)!}{[(n-1)-(r-1)]!} = \frac{(n-1)!}{(n-r)!} = \frac{(n-1)!}{(n+1)!} \cdot \frac{(n+1)!}{[(n+1)-(r+1)]!} = \frac{(n-1)!}{(n-r)!}$$

$$= \frac{(n-1)!}{(n+1)n(n-1)!} = \frac{1}{n^2 + n}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۶ تا ۸)

۲۲۳- گزینه «۲»

(امیر زرندوز)

می‌خواهیم از بین ۳ نفر حداکثر ۲ نفر واکسن واقعی زده باشند، یعنی ۲ نفر یا ۱ نفر یا هیچ نفر:

$$\text{تعداد حالت‌ها} = \binom{10}{2} \binom{10}{1} + \binom{10}{1} \binom{10}{2} + \binom{10}{0} \binom{10}{3}$$

$$= \frac{10 \times 9}{2} \times 10 + 10 \times \frac{10 \times 9}{2} + 1 \times \frac{10 \times 9 \times 8}{6} = 1020$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۲۲۴- گزینه «۴»

(امیر زرندوز)

باید از بین ۷ نقطه، ۳ نقطه را انتخاب کنیم و ترتیب انتخاب‌ها مهم نیست، پس از فرمول ترکیب بهره می‌گیریم. ولی نقطه A قبلاً انتخاب شده پس ۲ نقطه باقی مانده باید از بین ۶ نقطه انتخاب شوند:

$$\text{تعداد مثلث‌ها} A = \binom{6}{2} = \frac{6 \times 5}{2} = 15$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۲۲۵- گزینه «۳»

(سپار حسن‌زاده)

برای رأی دادن هر دانش‌آموز سه حالت وجود دارد: رأی دادن به نفر اول، نفر دوم یا هیچ‌کدام پس تعداد حالات کل برابر است با:

$$\underbrace{3 \times 3 \times 3 \times 3 \times \dots \times 3}_{18 \text{ تا}} = 3^{18}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۲۲۶- گزینه «۴»

(سپار حسن‌زاده)

برای ساختن عدد ۳ رقمی باید از ۷ رقم داده شده ۳ رقم انتخاب شود و با توجه به شرط گفته شده در سؤال ترتیب نوشتن ارقام مشخص و با هر مجموعه ۳ تایی ارقام انتخاب شده فقط یک عدد می‌توان ساخت، پس:

$$\binom{7}{3} \times 1 = \frac{7!}{3!4!} \times 1 = 35$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۲۲۷- گزینه «۲»

(مهم‌صارق هراتی)

برای هر یک از جایگاه‌هایی که با ستاره در پلاک مشخص شده است می‌توان یک رقم از مجموعه ارقام $\{1, 2, \dots, 9\}$ را انتخاب کرد، ولی از آن جایی که در صورت سؤال ذکر شده است که دو رقم سمت چپ آن با یکدیگر یکسان باشد، پس از انتخاب رقم سمت چپ از مجموعه ارقام یک رقمی غیرصفر، رقم بعدی فقط یک انتخاب خواهد داشت و آن هم رقم اولی از سمت چپ است. پس برای محاسبه تمامی حالات داریم:

*** ق ***

$$9 \times 1 \times 1 \times 9 \times 9 \times 9 = 9^4$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۲۲۸- گزینه «۲»

(علی ارفمند)

کافی است جایگشت ۴ حرف اول کلمه را از ۶ حرف باقیمانده محاسبه کنیم. داریم:

$$P(6, 4) = \frac{6!}{2!} = 6 \times 5 \times 4 \times 3 = 360$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۲۲۹- گزینه «۴»

(بهرام علاج)

ابتدا تعداد اعداد ۵ رقمی بزرگتر از ۳۲۰۴۷ را حساب می‌کنیم:

$$\left. \begin{aligned} 1) \frac{2}{\{4,7\}} \times \underbrace{4 \times 3 \times 2 \times 1}_{\{4,7\}} &= 48 \\ 2) \frac{1}{\{3\}} \times \frac{2}{\{4,7\}} \times \underbrace{3 \times 2 \times 1}_{\{4,7\}} &= 12 \\ 3) \frac{1}{\{3\}} \times \frac{1}{\{2\}} \times \frac{2}{\{4,7\}} \times \underbrace{2 \times 1}_{\{4,7\}} &= 4 \\ 4) \frac{1}{\{3\}} \times \frac{1}{\{2\}} \times \frac{1}{\{0\}} \times \frac{1}{\{7\}} \times 1 &= 1 \end{aligned} \right\} + \rightarrow 65$$

پس ۳۲۰۴۷ عدد ۶۶ ام خواهد بود.

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۲۳۰- گزینه «۳»

(مدرس همزه‌ای)

روش اول: ۳ گل از n را انتخاب می‌کنیم و در گلدان می‌چینیم، پس

تعداد حالت‌ها می‌شود $P(n, 3)$

$$P(n, 3) = 120 \Rightarrow \frac{n!}{(n-3)!} = 120 \Rightarrow n(n-1)(n-2) = 120$$

چون n عددی طبیعی است و $120 = 6 \times 5 \times 4$ پس $n = 6$

روش دوم: اگر گل‌ها n تا باشد جایگشت ۳ تایی آن‌ها

 $n(n-1)(n-2)$ حالت دارد که باید $120 = 6 \times 5 \times 4$ شود پس: $n = 6$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

علوم و فنون ادبی (۳)

۲۳۱- گزینه «۳»

(مشابه سؤال ۲ امتحان نهایی دی ۹۷)

توضیحات صورت سؤال معرف ایرج میرزا است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۷)

۲۳۲- گزینه «۴»

(مشابه سؤال ۳ امتحان نهایی دی ۹۷)

تشریح عبارت نادرست:

الف) در عصر بیداری، بعد از تهران، تبریز بازار سیاسی و مطبوعاتی پررونقی

داشت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۲۳۳- گزینه «۲» (مشابه سؤال ۱ امتحان دبیرستان صدرای ولایت کرج دی ۹۷)

آثار ملک‌الشعرای بهار: تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران، سبک‌شناسی، تاریخ تطور نظم فارسی، دیوان اشعار و ...

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۲، ۱۵ و ۱۶)

۲۳۴- گزینه «۱» (مشابه سؤال ۱ امتحان نهایی فرورد ۹۸)

عارف قزوینی شاعر وطنی و از موسیقی‌دانان بزرگ عهد مشروطیت بود که ترانه‌ها و تصنیف‌هایش در آزادی‌خواهی و برانگیختن مردم نقش مؤثری داشت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۷)

۲۳۵- گزینه «۲» (مشابه سؤال ۲ امتحان نهایی شهریور ۹۸)

بیت مذکور سرآغاز یکی از سروده‌های فرخی یزدی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۷)

۲۳۶- گزینه «۴» (مشابه سؤال ۱ امتحان نهایی دی ۹۸)

شاعران دوره بازگشت به دلیل فقر فرهنگی حاکم بر جامعه و سستی و رخوت حاکم بر ادبیات به پیروی از اسلوب‌های کهن پرداختند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۳)

۲۳۷- گزینه «۳» (مشابه سؤال ۵ امتحان نهایی دی ۹۸)

دیوان ادیب‌الممالک فراهانی شامل قصاید، ترجیع‌بندها و مسط‌هایی است که بسیاری از حوادث و اوضاع آن روزگار را بیان می‌کنند. وی در قصیده بیشتر از قالب‌های دیگر طبع‌آزمایی کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۶)

۲۳۸- گزینه «۲» (مشابه سؤال ۱ امتحان دی ۹۷)

فرخی یزدی تحت تأثیر شاعران گذشته به ویژه مسعود سعد و سعدی بود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۷)

۲۳۹- گزینه «۱» (مشابه سؤال ۲ امتحان دی ۹۷)

موارد گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» عواملی هستند که در ایجاد نهضت بازگشت ادبی دخیل بودند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۳)

(رضا معصومی)

۲۴۵- گزینه «۱»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «أكفاء» جمع «كُفُو» است.

گزینه «۳»: «داء» به معنی «بیماری» و «دواء» به معنی «دارو» است.

گزینه «۴»: «لحم» به معنی «گوشت» و «عظم» به معنی «استخوان» است.

(عربی (۳)، واژگان)

(سید مہرعلی مرتضوی)

۲۴۶- گزینه «۳»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مبتدأ» نادرست است. «فاعل» صحیح است.

گزینه «۲»: «معرفة (علم)» نادرست است. اسم علم (خاص) نیست.

گزینه «۴»: «مجهول» نادرست است. «معلوم» صحیح است.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و محل اعرابی)

(نوید امساکي)

۲۴۷- گزینه «۳»

«أبدال» جمع مکسر «بدل» است. در سایر گزینه‌ها: «القولین و الدرجات»

جمع سالم است. «إحياء» هم مفرد است.

(عربی (۳)، قواعد اسم)

(مهمربارق مہسنی)

۲۴۸- گزینه «۴»

در گزینه «۴»، «كان» از افعال ناقصه است، «أن، لعل و لكن» در سه گزینه

دیگر از حروف مشبّهة بالفعل هستند.

(عربی (۳)، انواع جملات)

(رضا معصومی)

۲۴۹- گزینه «۳»

در گزینه «۳»، حرف «إن» از حروف مشبّهة بالفعل به معنای «قطعاً، همانا» است که

مفهوم تأکید دارد و وقتی استفاده می‌شود که از وقوع فعل اطمینان داریم.

(عربی (۳)، انواع جملات)

(مهمربارق مہسنی)

۲۵۰- گزینه «۲»

صورت سؤال حرف مشبّهی را می‌خواهد که معنای جمله را کامل کند.

«لكن» از حروف مشبّهة بالفعل است که معنای «ولی، اما» می‌دهد و برای

تکمیل معنای جمله و رفع ابهام از جمله پیش از خود به کار می‌رود.

(عربی (۳)، انواع جملات)

۲۴۰- گزینه «۴» (مشابه سؤال ۳ امتحان ری ۹۷ دبیرستان صدیقه طاهره (س) گیلان)

هدف از تشکیل انجمن خاقان رهایی بخشیدن شعر فارسی از تباہی و انحطاط اواخر دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن بود، اما برای رسیدن به این هدف، راهی جز تقلید از آثار پیشینیان در پیش نگرفتند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۲)

عربی، زبان قرآن (۳)

۲۴۱- گزینه «۲»

(رضا معصومی)

«إنا» قطعاً ما (رد گزینه ۱) / «جعلناه قرآناً عربياً»: قرآن را به زبان عربی قرار دادیم / «لعلکم»: امید است شما (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «تعلقون»:

اندیشه‌ورزی کنید

(عربی (۳)، ترجمه)

۲۴۲- گزینه «۲»

(نوید امساکي)

«لم لا يعلم»: چرا (برای چه) نمی‌داند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «العالم الأكبر»: جهان بزرگ‌تر (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «قد انطوى»: به هم پیچیده شده است

(رد گزینه ۳)

(عربی (۳)، ترجمه)

۲۴۳- گزینه «۱»

(سید مہرعلی مرتضوی)

ترجمه صحیح عبارت: کاش ما بتوانیم همه مردم را راضی نماییم!

(عربی (۳)، ترجمه)

۲۴۴- گزینه «۱»

(مهمربارق مہسنی)

«سودمندترین چیزی است»: أفضل شیء (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «که به دست می‌آوریم»: نکتسیه (رد گزینه ۴) / «جایگزینی»: بدلاً / «نخواهیم یافت»: لن

نجد (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

در گزینه «۳»، ترتیب اجزای جمله نادرست آمده است.

(عربی (۳)، ترجمه)

فلسفه دوازدهم

۲۵۱- گزینه «۳»

(کیمیا طوماسی)

از همان کودکی وقتی گرسنه و تشنه می‌شدیم، به سراغ غذا و آب می‌رفتیم تا نیازمان را برآورده سازیم؛ این رفتار طبیعی بیانگر آن است که می‌دانیم در اطراف ما چیزهایی واقعی هست که بر حسب نیاز از آن‌ها استفاده می‌کنیم و نیازمان را برطرف می‌سازیم.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۲)

۲۵۲- گزینه «۱»

(کیمیا طوماسی، مشابه تمرین تکمیل‌کننده‌ها)

«چیستی»های فراوانی را می‌توانیم در ذهن خود حاضر کنیم؛ در حالی که می‌دانیم این امور، حداقل تاکنون «وجود» ندارند؛ مانند دیو، غول و سیمرغ.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۴)

۲۵۳- گزینه «۴»

(کیمیا طوماسی)

حمل «وجود» بر هر «چیستی»ای از جمله درخت نیازمند دلیل است. مفهوم وجود از مفهوم درخت جداست و جزء تعریف آن قرار نمی‌گیرد. میان درخت به عنوان یک چیستی و وجود رابطه ذاتی برقرار نیست و این دو مفهوم با هم مغایر هستند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۲۵۴- گزینه «۲»

(کیمیا طوماسی، مشابه تمرین به‌کار بیاوریم)

قضیه انسان موجود است، با قضیه انسان مخلوق است، مشابه است؛ زیرا هم مخلوق و هم موجود، از ذاتیات انسان نیستند و حمل آن‌ها بر انسان نیازمند دلیل است.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۵ و ۷)

۲۵۵- گزینه «۱»

(کیمیا طوماسی)

اصل «مغایرت وجود و ماهیت» توسط توماس آکوئیناس در اروپا گسترش یافت و موجب مناقشات فراوانی در آنجا شد؛ بنابراین اختصاصی به فلسفه اسلامی ندارد. این اصل مورد توجه فلاسفه مسلمان نیز قرار گرفت و زمینه گفت و گوهای مهم فلسفی فراوانی را فراهم آورد که تا امروز هم ادامه یافته است. بنابراین مختص فلاسفه دوران ابن‌سینا هم نیست.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۲۵۶- گزینه «۴»

(کیمیا طوماسی، مشابه تمرین به‌کار بیاوریم)

اگر محمول، همان ذات و ماهیت موضوع را نشان بدهد و از آن جدا ناپذیر باشد، دیگر حمل آن محمول بر موضوع نیازمند دلیل نیست؛ مانند حمل شکل سه ضلعی بر مثلث.

اما اگر مفهوم محمول، جدا از موضوع باشد و جزء تعریف آن قرار نگیرد، حمل آن بر محمول نیازمند دلیل است؛ مانند حمل مفهوم موجود بر جهان آخرت.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۵ و ۷)

۲۵۷- گزینه «۳»

(کیمیا طوماسی)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: وجود، وجه مشترک موجودات و ماهیت وجه اختصاصی آن‌ها است.

گزینه «۲»: پرسش «این چیست» نشان می‌دهد که فرد در دستگاه ذهنی خود وجود شیء را پذیرفته؛ اما از چیستی و ماهیت آن بی‌خبر است.

گزینه «۴»: اصل مغایرت وجود و ماهیت پایه برهان وجوب و امکان ابن‌سینا قرار گرفته است.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۳ تا ۶)

۲۵۸- گزینه «۱»

(کیمیا طوماسی، مشابه تمرین بررسی)

عبارت‌های گزینه‌های «۲ تا ۴» از پیامدهای وضعیتی است که مفهوم وجود عین یا جزئی از مفهوم ماهیت باشد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۶)

۲۵۹- گزینه «۳»

(کیمیا طوماسی)

فلاسفه غرب از طریق ابن‌سینا و ابن‌رشد مجدداً با فلسفه ارسطویی آشنا شدند؛ گرچه از قرن ۱۶ میلادی با رشد تجربه‌گرایی، این دیدگاه‌ها جای خود را به فلسفه‌های حس‌گرا و تجربه‌گرا دادند و فرصت رشد و گسترش بیشتر را پیدا نکردند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۷)

۲۶۰- گزینه «۲»

(کیمیا طوماسی)

چیستی و وجود دو مفهوم مختلف و متفاوت از یک موجود واحد هستند. این دو مفهوم در جهان ذهن از هم قابل تفکیک‌اند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۴)

۲۶۱- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

هر یک از ما در اطرافمان چیزهایی را می‌یابیم که بر حسب نیاز از آن‌ها استفاده می‌کنیم. ولی گاهی چپستی‌هایی را که واقعیت می‌انگاریم، غیر واقعی و خیالی می‌یابیم. گاهی به وجود چیزهایی پی می‌بریم که چپستی آن‌ها را نمی‌دانیم و می‌توانیم از چپستی آن‌ها سؤال کنیم و بگوییم «این چپست؟».

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۲ و ۳)

۲۶۲- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

وجود و ماهیت یا هستی و چپستی صرفاً دو جنبه از یک واقعیت هستند و گرنه در خارج دو امر متمایز نیستند. بنابراین اصلاً دو امر نیستند که بتوانند به همدیگر متصل باشند و یا دو جزء از یک شی باشند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۴)

۲۶۳- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

ماهیت و وجود اشیا در ذهن انسان است که از هم جدا می‌شوند و مفهوم آن‌ها با یکدیگر مغایرت پیدا می‌کند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۴)

۲۶۴- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

از آنجا که موجود همان «وجوددارنده» است، پس محمول، چپستی موضوع را تشکیل می‌دهد و حمل به دلیل نیاز ندارد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۲۶۵- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

اگر فردی بپرسد این چپست، بدین معناست که از وجود این چیز آگاه است اما از ماهیتش آگاه نیست. از سویی، وقتی کسی بپرسد شفاف بودن این مایع از چپست، در واقع می‌داند ماهیت آب چپست، و تنها از چرایی شفافیتش می‌پرسد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۳)

۲۶۶- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

چپستی و هستی دو امر و دو واقعیت متمایز نیستند؛ بلکه صرفاً دو مفهوم متمایز هستند. بنابراین دو حیث و دو جنبه از واقعیت خارجی هستند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۴)

۲۶۷- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

در خارج، هر شیء فقط یک حیثیت واقعی دارد و تفکیک وجود و ماهیت برای شیء، فقط در دنیای ذهن مصداق می‌یابد. پس هر شیء در خارج، یکی است و وجود و ماهیت آن جدای از هم نیستند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۴)

۲۶۸- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»، محمول بیان‌کننده ذات و حقیقت موضوع نیست؛ برخلاف گزینه «۴».

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۲۶۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

وجود و ماهیت مفاهیمی هستند که در ذهن متمایزند؛ اما به یک واقعیت خارجی نسبت داده می‌شوند. یعنی در جهان خارج یگانه هستند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۴)

۲۷۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»، محمول جزئی از تعریف موضوع است؛ بنابراین حمل محمول بر موضوع نیازمند دلیل نیست؛ اما قائم‌الزاویه بودن برای مثلث نیاز به دلیل دارد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)